ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

KUR'AN-I KERİM

9. SINIF

Yazarlar

Nazif YILMAZ
Faruk SALMAN
Hasan ÖZARSLAN

başak Matbaacılık ve Tanıtım Hiz. İth. İhr. A.Ş. - Ankara 2024

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI..: 8135
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ..: 2043

EDİTÖR
Dr. Ahmet İŞLEYEN

Dil Uzmanı
Arzu DEMİR
Mehmet Emin SARIKAYA

Görsel Tasarım Uzmanı
Faize ULUSOY
Sami ÇELİK
Yahya ÖZTÜRK

Ölçme Değerlendirme Uzmanı
M. Akif KARAKUŞ
Hülya ERDUL

Program Geliştirme Uzmanı
Hasan TOPAL
Talip AYDEMİR

Rehberlik Uzmanı
Esra DEMİR
Kenan PINARBAŞI

ISBN 978-975-11-6052-2

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulunun 26.05.2022 gün ve E-96732399-166.99-50434196 sayılı kararı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiştir.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

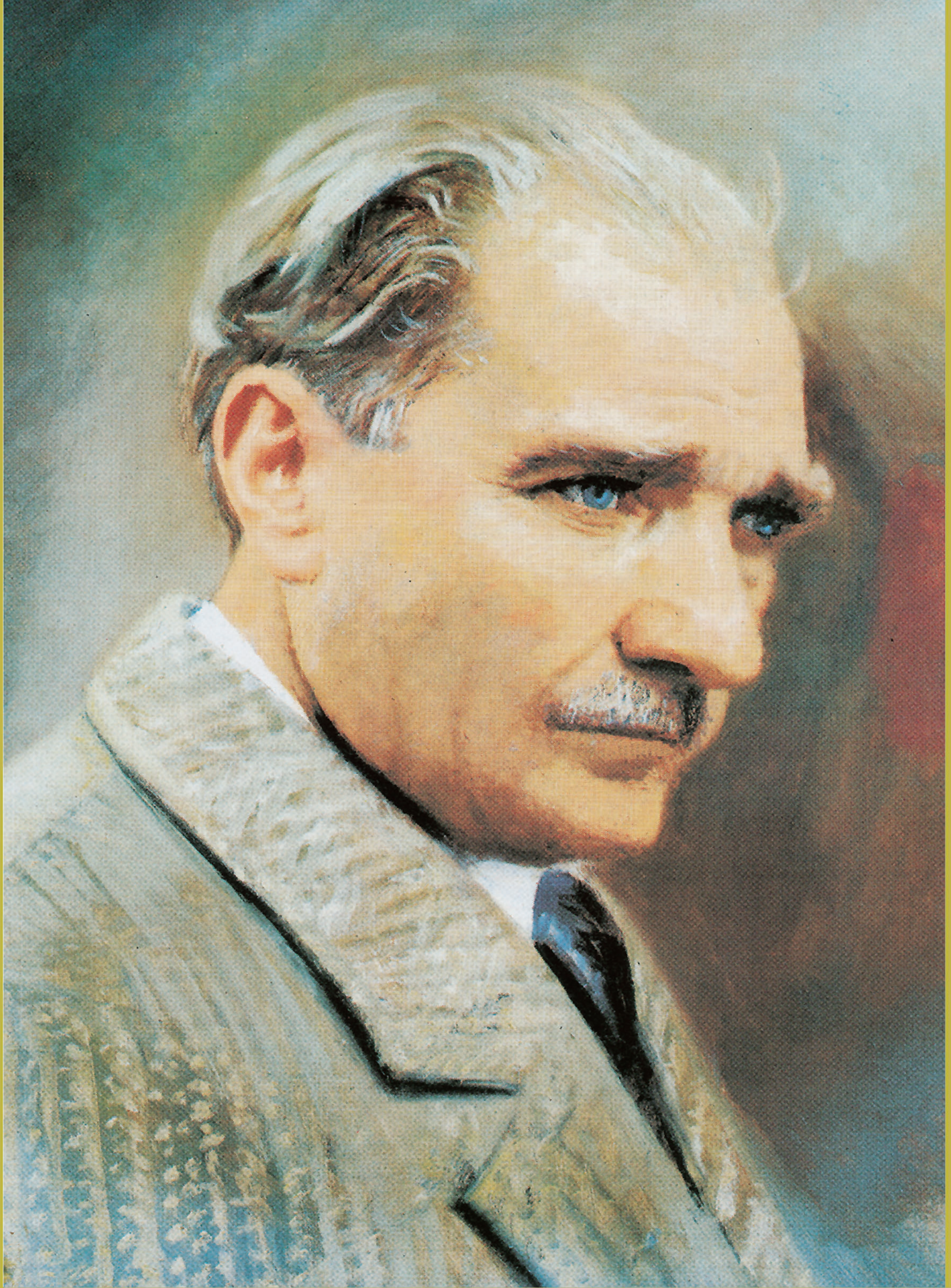
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE KUR'AN OKUMAYA GİRİŞ

2. ÜNİTE EZBERDEN OKUNACAK DUALAR VE ANLAMLARI

İÇİNDEKİLER

3. ÜNİTE

KUR'AN-I KERİM'İ DOĞRU VE GÜZEL OKUMA: TECVİT

İÇİNDEKİLER

5. ÜNİTE
EZBERDEN OKUNACAK AYETLER, SURELER VE ANLAMLARI

4. ÜNİTE
YÜZÜNDEN OKUNACAK SURELER VE ANLAMLARI

KİTAP TANITIMI

Ünite Kapağı

Üniteye Ait Dijital İçeriklere Yönlendirecek Karekodlar

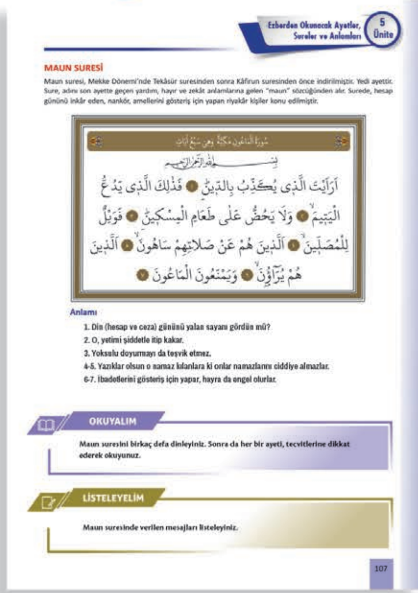
Konuyu Destekleyen Görsel ve Etkinlikler

Konuyu Pekiştirici Şema ve Misaller

Ezberlenecek Dualar ve Anlamları

KİTAP TANITIMI

Ezberlenecek Sureler, Ayetler ve Anlamları

Ezberden Okunacak Ayetler, Sureler ve Anlamları 5 Ünite

MAUN SURESİ

Maun suresi, Mekke Dönemi'nde Tekâsür suresinden sonra Kâfirun suresinden önce indirilmiştir. Yedi ayettir. Sure, adını son ayette geçen yardım, hayır ve zekât anlamlarına gelen "maun" sözcüğünden alır. Surede, hesap gününü inkâr eden, nankör, amellerini gösteriş için yapan riyakâr kişiler konu edilmiştir.

سُورَةُ الْمَاعُونِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعُ آيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اَرَاَيْتَ الَّذ۪ي يُكَذِّبُ بِالدّ۪ينِۜ ﴿١﴾ فَذٰلِكَ الَّذ۪ي يَدُعُّ الْيَت۪يمَۙ ﴿٢﴾ وَلَا يَحُضُّ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْك۪ينِۜ ﴿٣﴾ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلّ۪ينَۙ ﴿٤﴾ اَلَّذ۪ينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَۙ ﴿٥﴾ اَلَّذ۪ينَ هُمْ يُرَٓاؤُ۫نَۙ ﴿٦﴾ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾

Anlamı

1. Din (hesap ve ceza) gününü yalan sayanı gördün mü?
2. O, yetimi şiddetle itip kakar.
3. Yoksulu doyurmayı da teşvik etmez.
4-5. Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki onlar namazlarını ciddiye almazlar.
6-7. İbadetlerini gösteriş için yapar, hayra da engel olurlar.

OKUYALIM

Maun suresini birkaç defa dinleyiniz. Sonra da her bir ayeti, tecvitlerine dikkat ederek okuyunuz.

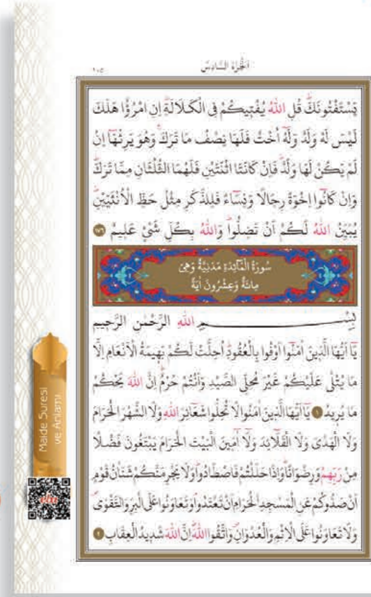
LİSTELEYELİM

Maun suresinde verilen mesajları listeleyiniz.

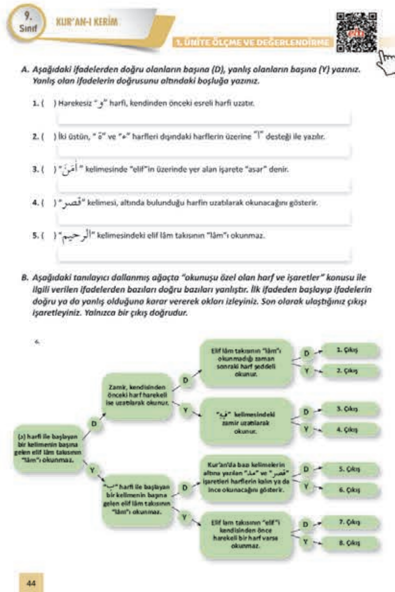
107

Yüzünden Okunacak Sureler

Surelerin Anlamlarına Ulaşabileceğiniz Karekod

Ünite Sonu Değerlendirme Soruları

9. Sınıf KUR'AN-I KERİM

1. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız. Yanlış olan ifadelerin doğrusunu altındaki boşluğa yazınız.

1. ( ) Harekesiz "و" harfi, kendinden önceki esreli harfi uzatır.
2. ( ) İki üstün, "ة" ve "ء" harfleri dışındaki harflerin üzerine "ا" desteği ile yazılır.
3. ( ) "أَمِنَ" kelimesinde "elif"in üzerinde yer alan işarete "asar" denir.
4. ( ) "قَصر" kelimesi, altında bulunduğu harfin uzatılarak okunacağını gösterir.
5. ( ) "الرَّحِيم" kelimesindeki elif lâm takısının "lâm"ı okunmaz.

B. Aşağıdaki tanılayıcı dallanmış ağaçta "okunuşu özel olan harf ve işaretler" konusu ile ilgili verilen ifadelerden bazıları doğru bazıları yanlıştır. İlk ifadeden başlayıp ifadelerin doğru ya da yanlış olduğuna karar vererek okları izleyiniz. Son olarak ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz. Yalnızca bir çıkış doğrudur.

44

Dijital Ölçme Materyallerine Ulaşabileceğiniz Karekod

Kaynakça

KUR'AN-I KERİM 9. SINIF

KAYNAKÇA

KAYNAKÇA

AHMED bin HANBEL, Ebu Abdullah Ahmed bin Muhammed eş-Şeybani, *Müsned*, Beyrut: Âlemü'l-Kütüb, 1998.

ALTUNTAŞ, Halil, Muzaffer ŞAHİN, *Kur'ân-ı Kerîm Meâli*, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2005.

ATEŞ, Süleyman, *Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meali*, Ankara: Yeni Ufuklar Neşriyat, 1980.

AYDOĞAN, İlyas, Demirhan ÜNLÜ, *Tecvid Bilgisi ve Kur'an-ı Kerim'in Kıraatı*, Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1985.

BEYATLI, Yahya Kemal, *Kendi Gökkubbemiz*, İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları, 2007.

BİLMEN, Ömer Nasuhi, *Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Meali*, İstanbul: İpek Yayınları, 2001.

BUHARİ, Ebu Abdullah Muhammed bin İsmail, *Sahih-i Buhari*, İstanbul: Çağrı Yayınları, 1992.

CERRAHOĞLU, İsmail, *Tefsir Usulü*, Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1971.

ÇAĞRICI, Mustafa, İbrahim Kâfi DÖNMEZ, Sadreddin GÜMÜŞ, Hayreddin KARAMAN, *Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsiri*, C 1, 2, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2016.

ÇETİN, Abdurrahman, *Kur'an Okuma Esasları*, Bursa: Emin Yayınları, 2013.

DOĞAN, D. Mehmet, *Büyük Türkçe Sözlük*, İstanbul: İz Yayınları, 1986.

EBU DAVUD, Süleyman bin Eş'as es-Sicistânî, *Sünen-i Ebu Davud*, İstanbul: Çağrı Yayınları, 1992.

ERSOY, Mehmet Akif, *Safahat*, ed. Mehmet Ertuğrul Düzdağ, Türkiye Diyanet Vakfı, 2018.

İBNİ MACE, Ebu Abdullah Muhammed bin Yezid, *Sünen*, çev. Haydar Hatiboğlu, İstanbul: Kahraman Yayınları, 1982.

KARAÇAM, İsmail, *Kur'an-ı Kerim'in Okunma Kaideleri ve Faziletleri*, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1995.

KISAKÜREK, Necip Fazıl, *Çile*, İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 1996.

Kur'an-ı Kerim ve Açıklamalı Meali, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2001.

MEB, *Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*, Ankara, 2022.

MÜSLİM, Ebu'l-Hüseyin el-Kuşeyri en-Nisâbûrî Müslim bin el-Haccâc, *Sahih-i Müslim*, Beyrut, 1987.

ARI, Mehmet Ali, *Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları*, İstanbul: Numune Matbaacılık, 1993.

Türkçe Sözlük, Ankara: Türk Dil Kurumu, 2005.

ÜNLÜ, Demirhan, *Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi*, Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1976.

Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu, 2005.

YAZIR, Muhammed Hamdi, *Hak Dini Kur'an Dili*, C 1-9, İstanbul: Eser Neşriyat, 1979.

GENEL AĞ KAYNAKLARI

www.tdk.gov.tr

www.kuran.diyanet.gov.tr

Kitaba ait Görsel Kaynakça'ya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

223

Görsel Kaynakçaya Ulaşabileceğiniz Karekod

KİTAP TANITIMI

Kitap Genelinde Kullanılan Etkinlik Başlıkları

Tarihten

Bilgi Kutusu

Dinleyelim

Kitap Genelinde Kullanılan Kısaltmalar

as	:	Aleyhisselam
bk.	:	bakınız
cc	:	Cellecelalüh
Hz.	:	Hazreti
C	:	Cilt
çev.	:	Çeviren
ed.	:	Editör
No	:	Numara
ra	:	radıyallahüanh/radıyallahüanha
s.	:	Sayfa
sav	:	Sallallahu aleyhi vesellem

Kitap genelinde;

- Öğretim programındaki başlıkların dışında tek tazim ifadesi,
- Kısaltmalarda Türk Dil Kurumunun Kısaltmalar Dizini,
- Başlık ve kavramların kullanımında Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Öğretim Programı,
- Ayetlerde Diyanet İşleri Başkanlığının meal ve tefsirleri esas alınmıştır.

Hazırlık Çalışmaları

1. Kur'an'ı, doğru ve güzel bir şekilde okuyanlardan dinlemeyi sevmemizin sebebi sizce nedir?
2. Çevrenizde Kur'an okumayı öğrenmek isteyenler nasıl bir yol takip ediyor?
3. Bilmediğiniz bir alfabeyi öğrenmenin ne gibi zorlukları olabilir?
4. Türkçe metinlerde karşılaştığınız, yazıldığı gibi okunmayan kelimelere örnekler veriniz.

1.
ÜNİTE

Kur'an Okumaya Giriş

Ünite özet sunusu

Ünite PDF dosyası

Görsel 1.1
Kur'an son ilahi kitaptır.

HARFLER VE ÖZELLİKLERİ

Kur'an'ı Doğru ve Güzel Okumanın Önemi

Kur'an-ı Kerim, Hz. Muhammed'e (sav)* Allah (cc)** tarafından gönderilen son ilahi kitaptır. Bütün çağlara, mekânlara ve insanlara hitap eden bu ilahi kitabın öğüt ve mesajları kıyamete kadar geçerlidir.

Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim, 610 yılı, Ramazan ayının Kadir Gecesi'nde inmeye başlamış ve yaklaşık yirmi üç yılda tamamlanmıştır. O, kendisine özgü okunuş tarzıyla indiği günden itibaren insanları derinden etkilemiş ve tarih boyunca Müslümanlar onu en güzel şekilde okumak için büyük gayret göstermişlerdir.

Kur'an-ı Kerim, Allah (cc) kelamıdır. Gerek okuma esnasında gerekse diğer zamanlarda onun bu özelliği daima göz önünde bulundurulmalı, ona gereken değer verilerek okurken abdestli olmaya özen gösterilmeli ve hayatımızı anlamlandırmamızda onun rehberliği göz ardı edilmemelidir.

PAYLAŞALIM

"Ey insanlar! Size Rabb'inizden bir öğüt, gönüllerdeki dertlere bir şifa, müminlere doğru yolu gösteren bir hidayet ve rahmet gelmiştir."

(Yunus suresi, 57. ayet.)

Verilen ayet Kur'an-ı Kerim'in hangi özelliklerini vurgulamaktadır? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Peygamber Efendimiz, Kur'an'ı ağır ağır, tane tane okur ve Müslümanları da bu şekilde okumaya teşvik ederdi. Kur'an-ı Kerim, sözlerin en üstünü ve en güzeli olduğu için onu öğrenen ve öğretenler de insanların en hayırlılarıdır. Hz. Peygamber (sav) *"Sizin en hayırlınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğreteninizdir."*[1] hadisiyle bunu en güzel şekilde ifade etmiştir.

Peygamber Efendimiz, Kur'an'ı Cebrail'in (as)*** kendisine öğrettiği şekilde ashabına okumuş ve onları sürekli Kur'an okumaya teşvik etmiştir. Peygamberimiz (sav), Kur'an okuyan ve onunla amel eden kimselerin imrenilecek kimseler olduklarını,[2] okudukları ayetlerin kıyamette onları cennete ulaştıran birer nur olacağını[3] ve onlara okuduklarının her bir harfine karşılık on sevap verileceğini[4] bildirmiştir.

Peygamberimiz (sav), bazı sahabilerini Kur'an'ı ezberlemeye teşvik etmiş, bu konuda onları özel olarak yetiştirmiştir. Zeyd bin Sabit (ra)**** ve Abdullah bin Mesud (ra) gibi bazı sahabiler, Kur'an'ı güzel okuma özellikleriyle ön plana çıkmıştır. Bunlar, Hz. Peygamber'in vefatından sonra ondan öğrendikleri okuyuş şekillerini öğretmek ve bu ilmi yaymak için uzak diyarlara giderek kıraat ilminin sonraki nesillere aktarılmasında büyük görevler üstlenmiş ve bizlere örnek olacak çalışmalar yapmışlardır.

1 Buhari, Fedâilü'l-Kur'an, 21.
2 bk. Buhari, Fedâilü'l-Kur'an, 17; Müslim, Salâtü'l-Müsâfirîn, 243.
3 bk. Ahmed bin Hanbel, Müsned, C 2, s. 341.
4 bk. Tirmizi, Fedâilü'l-Kur'an, 16.
* Sallallahu aleyhi vesellem: Allah'ın (cc) rahmet ve selamı üzerine olsun.
** Cellecelalüh: Şanı yüce.
*** Aleyhisselam: Allah'ın (cc) selamı onun üzerine olsun.
**** Radıyallahüanh: Allah (cc) ondan razı olsun.

Kur'an öğrenmeye ve öğretmeye büyük önem veren milletimiz "darülkurra" adı verilen özel müesseseler kurarak bu merkezlerde, Kur'an'ın doğru ve güzel okunmasını sağlamak üzere sayısız hafız ve kâriler yetişmesini sağlamıştır.

YORUMLAYALIM

"... Kur'an'ı tertil ile (ağır ağır, tane tane, anlayarak ve hissederek) oku."

(Müzzemmil suresi, 4. ayet.)

"(Kıyamet günü) Kur'an okuyan kimseye: Oku, yüksel ve dünyada Kur'an'ı tertil ile okuduğun gibi (şimdi de) tertil ile oku. Senin cennetteki derecen, mevkiin okuduğun ayetlerin sonuncusuna göredir."

(Ebu Davud, Tefriu Ebvâbi'l-Vitr, 20.)

Verilen ayet ve hadise göre Kur'an'ı tertil ile okumak neden önemlidir? Yorumlayınız.

Kur'an-ı Kerim okumak bir ibadettir. Bundan dolayı İslam âlimleri Kur'an'ın tarifini yaparlarken onun okunmasıyla ibadet edilen bir kitap olduğuna dikkat çekmişlerdir. Allah (cc) kelamı olması hasebiyle Kur'an-ı Kerim'e abdestsiz dokunmak zaruret durumları dışında caiz görülmemiştir. Abdestsiz kişinin Mushaf'a dokunmadan bakarak veya ezberden okumasına ise cevaz verilmiştir.

Tarihten

Peygamber Efendimiz, Kur'an'ı güzel okuyanlara değer verir, onlardan Kur'an dinlemeyi çok severdi. Kur'an'ı güzel okumasıyla meşhur olan sahabi Abdullah bin Mesud (ra) bu konuda bir hatırasını şöyle anlatır:

Bir defasında Resulullah Sallallahu aleyhi vesellem:
–*"Bana Kur'an oku!"* buyurdu.

–"Ey Allah'ın Resulü!" dedim. "Kur'an sana indirilmişken ben mi sana Kur'an okuyayım?"

Resulullah Sallallahu aleyhi vesellem:

–*"Ben, Kur'an'ı başkasından dinlemeyi çok severim."* buyurdu.
Bunun üzerine Nisa suresini okumaya başladım. **"Her ümmetten bir şahit getirip seni de bütün bunlara şahit tuttuğumuz zaman onların durumu nice olur?"** (Nisa suresi, 41. ayet.) anlamındaki ayete geldiğimde:

–*"Şimdilik yeter!"* buyurdu.
Bir de baktım Resulullah ağlıyordu.

(Buhari, Fedâilü'l-Kur'ân, 33-34.)

Bilgi Kutusu

Kur'an; Hz. Muhammed'e (sav) Arapça olarak vahiy yoluyla indirilmiş, mushaflara yazılmış, mütevatir olarak nakledilmiş, okunmasıyla ibadet edilen, insanların bir benzerini getirmekten âciz kaldığı Allah (cc) kelamıdır.

(İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Usulü, s. 34.)

Görsel 1.2
Kur'an okumak ve dinlemek ibadettir.

Kur'an okumak ibadet hayatımızın vazgeçilmez bir parçasıdır. Namazda Kur'an okumak (kıraat) farz olduğu için Kur'an'dan bazı bölümleri doğru bir şekilde öğrenmek ve ezberlemek gerekir. Cemaatle kılınan namazlarda imam tarafından doğru bir kıraat ile okunan Kur'an, namazın daha huzurlu kılınmasını sağlayacaktır.

Ramazan ayı, mübarek gün ve geceler, nikâh törenleri, cenaze merasimleri, kabir ziyaretleri gibi çeşitli zaman, mekân ve merasimlerde Kur'an okur ve dinleriz. Bireysel veya toplu olarak yaptığımız bu ibadetler bize huzur verir.

Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumanın ilk adımı, harflerin mahreçlerine uygun olarak telaffuz edilmesidir. Harflerin düzgün telaffuzu, kelimelerin, ayetlerin ve dolayısıyla da Kur'an'ın doğru okunmasını ve anlaşılmasını sağlar.

YORUMLAYALIM

"Kur'an'ı gereği gibi güzel okuyan kimse, vahiy getiren şerefli ve itaatkâr meleklerle beraberdir. Kur'an'ı zorlukla okuyan kimseye de iki kat sevap vardır."

(Buhari, Tevhid, 52;
Müslim, Salâtü'l-Müsâfirîn, 243.)

Verilen hadisi Kur'an okumanın önemi bakımından yorumlayınız.

Kur'an'ı usulüne uygun okumak "tilavet" kavramıyla ifade edilir. Güzel bir tilavet, Kur'an'ı harflerin mahreçlerine ve tecvit kurallarına göre doğru bir şekilde okumakla mümkündür. Kur'an'ın kendine özgü bir okunuş usulü vardır. Kur'an lafızlarının dizilişi, manalarındaki derinlik ve okuyuş tarzı ile oluşan ahenk, insan ruhunu derinden etkiler. Onu okuyan ve dinleyenler ilahi kelamın yüceliğini hissederler.

PAYLAŞALIM

"Kur'an okuyan mümin, tadı güzel kokusu güzel turunç gibidir. Kur'an okumayan mümin, tadı güzel fakat kokusu olmayan hurma gibidir. Kur'an okuyan münafık, kokusu güzel tadı acı reyhane (fesleğen) otu gibidir. Kur'an okumayan münafık ise tadı acı, kokusu olmayan Ebu Cehil karpuzu gibidir."

(Buhari, Fedâilü'l-Kur'ân,17;
Müslim, Salâtü'l-Müsâfirîn, 243.)

Yukarıdaki hadisten hareketle Kur'an okumanın önemi hakkındaki düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Harfler ve İsimleri

Kur'an-ı Kerim, Arapça olarak indirilmiş ilahi bir kitaptır. Onun yazılışı, harflerden ve harflerin seslendirilmesine yardımcı olan bazı özel işaretlerden (üstün, esre, ötre) oluşmaktadır. Kur'an alfabesi, Arap alfabesindeki 28 harften meydana gelir ve Türkçeden farklı olarak metinler, sağdan sola doğru yazılır ve okunur.

Dinleyelim

Kur'an harflerinin okunuşlarını karekoddaki linkten dinleyerek tekrar ediniz.

ح	ج	ث	ت	ب	ا
س	ز	ر	ذ	د	خ
ع	ظ	ط	ض	ص	ش
م	ل	ك	ق	ف	غ
	ى	هـ ه	و	ن	

*Türkçe yazılışları aynı görünen harfleri doğru telaffuz etmek için "Dinleyelim" etkinliğinde verilen okuyuşu esas alarak çalışınız.

Tablo 1.1
Kur'an harfleri ve okunuşları

UYGULAYALIM

Şekil olarak birbirine benzeyen harfleri gruplayarak defterinize yazınız. Aralarındaki benzerlik ve farklılıkları bulunuz.

Bilgi Kutusu

Kur'an-ı Kerim'de yer alan lâmelif (لا) ayrı bir harf değildir. Lâm (ل) ve elif (ا) harflerinin bir araya gelmesiyle oluşmuştur.

OKUYALIM

Aşağıda karışık olarak verilen harflerin isimlerini okuyunuz.

Harflerin Yazılışları

Kur’an harfleri, Türkçemizdeki el yazısında olduğu gibi önceki ve sonraki harfe bitiştirilerek yazılır. Kelime içindeki konumuna göre harflerin yazılış biçimleri değişir. Bir harf, konumuna göre dört farklı şekilde yer alır.

Misal:

Harfin Konumu	Harfin Yazılış Şekli	Örnek
Tek Başına	Bitişmemiş şekli	ب
Başta	Kendinden sonraki harfle bitişmiş şekli	بـ
Ortada	Hem önceki hem sonraki harfle bitişmiş şekli	ـبـ
Sonda	Kendinden önceki harfle bitişmiş şekli	ـب

Bilgi Kutusu

ا د ذ ر ز و

Bu harfler kendinden sonraki harfle bitişmediği gibi ortada ve sondaki yazılışları da aynıdır.

Sonda	Ortada	Başta	Harfler (Tek başına)
ـا	ـا	ا	ا
ـب	ـبـ	بـ	ب
ـت	ـتـ	تـ	ت
ـث	ـثـ	ثـ	ث
ـج	ـجـ	جـ	ج
ـح	ـحـ	حـ	ح
ـخ	ـخـ	خـ	خ
ـد	ـد	د	د
ـذ	ـذ	ذ	ذ
ـر	ـر	ر	ر
ـز	ـز	ز	ز
ـس	ـسـ	سـ	س
ـش	ـشـ	شـ	ش
ـص	ـصـ	صـ	ص
ـض	ـضـ	ضـ	ض

Sonda	Ortada	Başta	Harfler (Tek başına)
ـط	ـطـ	طـ	ط
ـظ	ـظـ	ظـ	ظ
ـع	ـعـ	عـ	ع
ـغ	ـغـ	غـ	غ
ـف	ـفـ	فـ	ف
ـق	ـقـ	قـ	ق
ـك	ـكـ	كـ	ك
ـل	ـلـ	لـ	ل
ـم	ـمـ	مـ	م
ـن	ـنـ	نـ	ن
ـو	ـو	و	و
ـه – ه	ـهـ	هـ	ه
ـي	ـيـ	يـ	ى

Tablo 1.2
Harflerin kelime içindeki yazılışı

DİKKAT EDELİM

رب يسر ولا تعسر رب تمم بالخير

Yukarıdaki harflerin başta, ortada ve sondaki yazılış durumlarına dikkat ediniz.

Harflerin Mahreçleri

Akciğerlere (diyafram) dolan hava, dışarıya ya ses ya da nefes hâlinde çıkar. İrade dışında alınıp verilen nefesin ses tellerini titreştirmesiyle ses meydana gelir. Bu ses ağız, boğaz veya dilin belli bir noktasından çıkarılırsa harf meydana gelir.[5] Her dilde harflerin kendine özgü bir çıkış yeri vardır. Harflerin çıkış yerine **mahreç,** çoğuluna da **mehâriç** denir.

Kur'an'ı doğru okuyabilmek için harfler mahreçlerine uygun olarak telaffuz edilmelidir. Çünkü harfin yanlış yerden çıkarılması, kelimelerin anlamlarının bozulmasına sebep olabilir. Bu nedenle Kur'an okumaya geçmeden önce harflerin mahreçleri, iyi bir öğreticinin rehberliğinde güzel bir şekilde öğrenilmelidir.

Aralarında ses benzerliği olmamasına rağmen bazı harfler, iyi bir şekilde kavranılamaması nedeniyle doğru olarak telaffuz edilememekte ve sanki birbirinin aynısıymış gibi okunabilmektedir. Bu da harflerin yanlış okunmasına ve kelimelerin anlamlarının karışmasına sebep olmaktadır. Bu harfler kendi aralarında gruplanarak özel olarak okuma çalışması yapılmalıdır.

Türkçedeki "ç", "j", "o", "ö", "p" gibi bazı harflerin sesleri Arapçada olmadığı gibi Arapçadaki bazı harflerin sesleri Türkçede yoktur. Peltek olarak seslendirilen ث , ذ ve ظ ile boğazdan hırıltılı bir sesle çıkartılan خ bu harflerdendir.

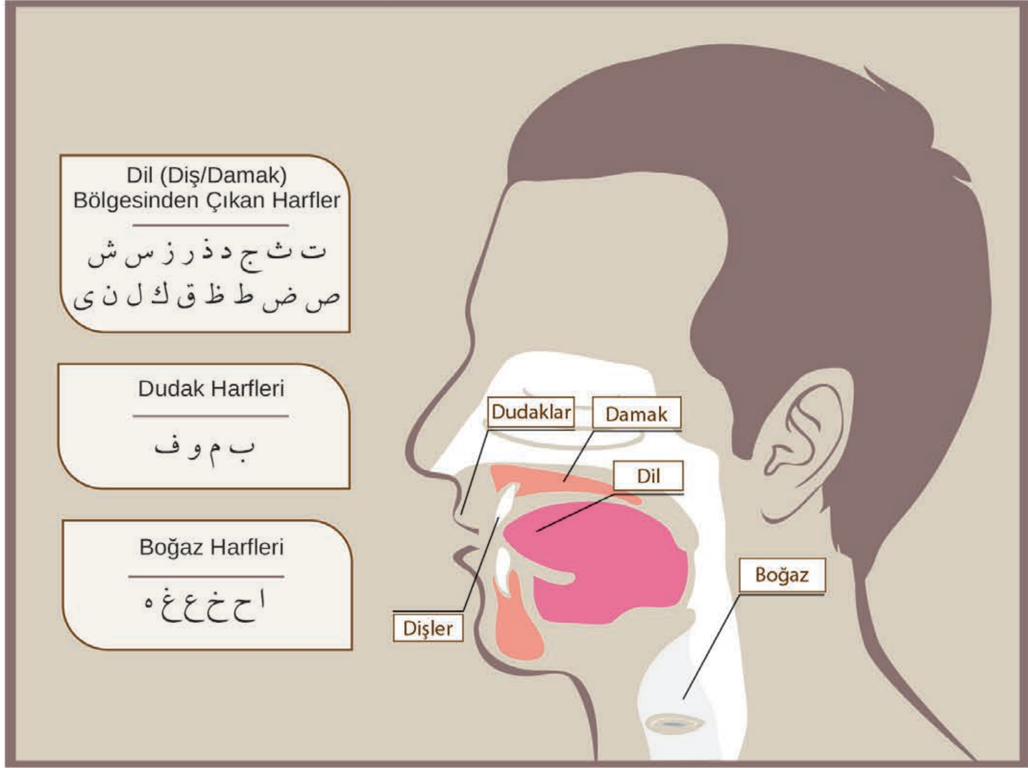
Kur'an harflerinin çıkış yerleri, üç ana bölgede toplanır.[6] Bunlar boğaz, dil ve dudaktır. Bunların dışında, ağız boşluğu ve geniz de mahreç bölgesi kabul edilir. Med harfi olan ا- و- ي harfleri ağız boşluğundan, gunne sesi ise genizden çıkarılır.

Harf	Mahreç (Çıkış Yeri)	Türkçedeki (seslendirme) karşılığı
ا	Boğaz sonu	"E" harfi gibidir.
ب	Alt ve üst dudak	"B" harfi gibidir.
ت	Dil ucu ile ön diş dipleri	"T" harfi gibidir.
ث	Dil ucu ile ön diş uçları	Türkçe karşılığı yoktur.
ج	Dil ortası ve üst damak ortası	"C" harfinin yumuşatılmış şeklidir.
ح	Boğaz ortası	Türkçe karşılığı yoktur.
خ	Boğazın ağza en yakın kısmı	Türkçe karşılığı yoktur.
د	Dil ucu ile üst ön diş dipleri	"D" harfi gibidir.

5 Mehmet Ali Sarı, Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları, s. 43.
6 Demirhan Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi, s. 59.

ذ	Dil ucu ile ön diş uçları	Türkçe karşılığı yoktur.
ر	Dil ucu ile ön dişlerin üstündeki damak	"R" harfi gibidir.
ز	Dil ucu ile alt ön dişlerin iç yüzeyi	"Z" harfi gibidir.
س	Dil ucu ile alt ön dişlerin iç yüzeyi	"S" harfi gibidir.
ش	Dil ortası ve üst damak ortası	"Ş" harfi gibidir.
ص	Dil ucu ile alt ön dişlerin iç yüzeyi	"S" harfinin kalınlaştırılmış hâli gibidir (Sa).
ض	Dil kenarı ile üst azı dişler	Türkçe karşılığı yoktur.
ط	Dil ucu ile üst ön diş dipleri	"T" harfinin kalınlaştırılmış hâli gibidir (Ta).
ظ	Dil ucu ile ön diş uçları	Türkçe karşılığı yoktur.
ع	Boğaz ortası	Türkçe karşılığı yoktur.
غ	Boğazın ağza en yakın kısmı	"Ğ" harfinin kalınlaştırılmış hâli gibidir (Ğa).
ف	Üst ön diş uçlarıyla alt dudağın içi	"F" harfi gibidir.
ق	Dil kökü ve üst damak	Türkçe karşılığı yoktur.
ك	Dil kökü ve küçük dil önü	"K" harfi gibidir.
ل	Dilin iki kenarı ve ucu ile üst damak	"L" harfi gibidir.
م	Alt ve üst dudak	"M" harfi gibidir.
ن	Dil ucu ile iki üst ön diş etleri	"N" harfi gibidir.
و	Alt ve üst dudak	"V" harfinin kalınlaştırılmış hâli gibidir.
ه	Boğaz sonu	"H" harfi gibidir.
ى	Dil ortası ve üst damak ortası	"Y" harfi gibidir.

Tablo 1.3
Harflerin mahreçleri

Görsel 1.3

Harflerin mahreç bölgeleri

OKUYALIM

Arap alfabesindeki her bir harfi mahreçlerine uygun olarak okuyunuz.

BULALIM

Aşağıdaki harf gruplarının telaffuzları arasındaki ses farklarını bulunuz.

ا ع | ح خ ه | ذ ز ظ | ث س ص | ت د ط

İnce ve Kalın Sesli Harfler

Kur'an harfleri, okunuşu bakımından temelde iki gruba ayrılır:

Kalın sesli harfler

خ ص ض ط ظ غ ق

İnce sesli harfler

ا ب ت ث ج ح د ذ ر ز س ش ع ف ك ل م ن و ه ى

- (ل) harfi ince sesli harflerdendir. Ancak Allah (اللّٰه) lafzındaki (Lafzatullah) lâm (ل), önceki harfin harekesi üstün veya ötre ise kalın, esre ise ince okunur.
- (ر) harfinin kendisine özgü okunuş kuralları vardır. Harekesi üstün veya ötre olduğunda veya kendisi sakin, önceki harfin harekesi üstün veya ötre olduğunda kalın; harekesi esre olduğunda ya da kendisi sakin, önceki harfin harekesi esre olduğunda ince okunur.

BULALIM

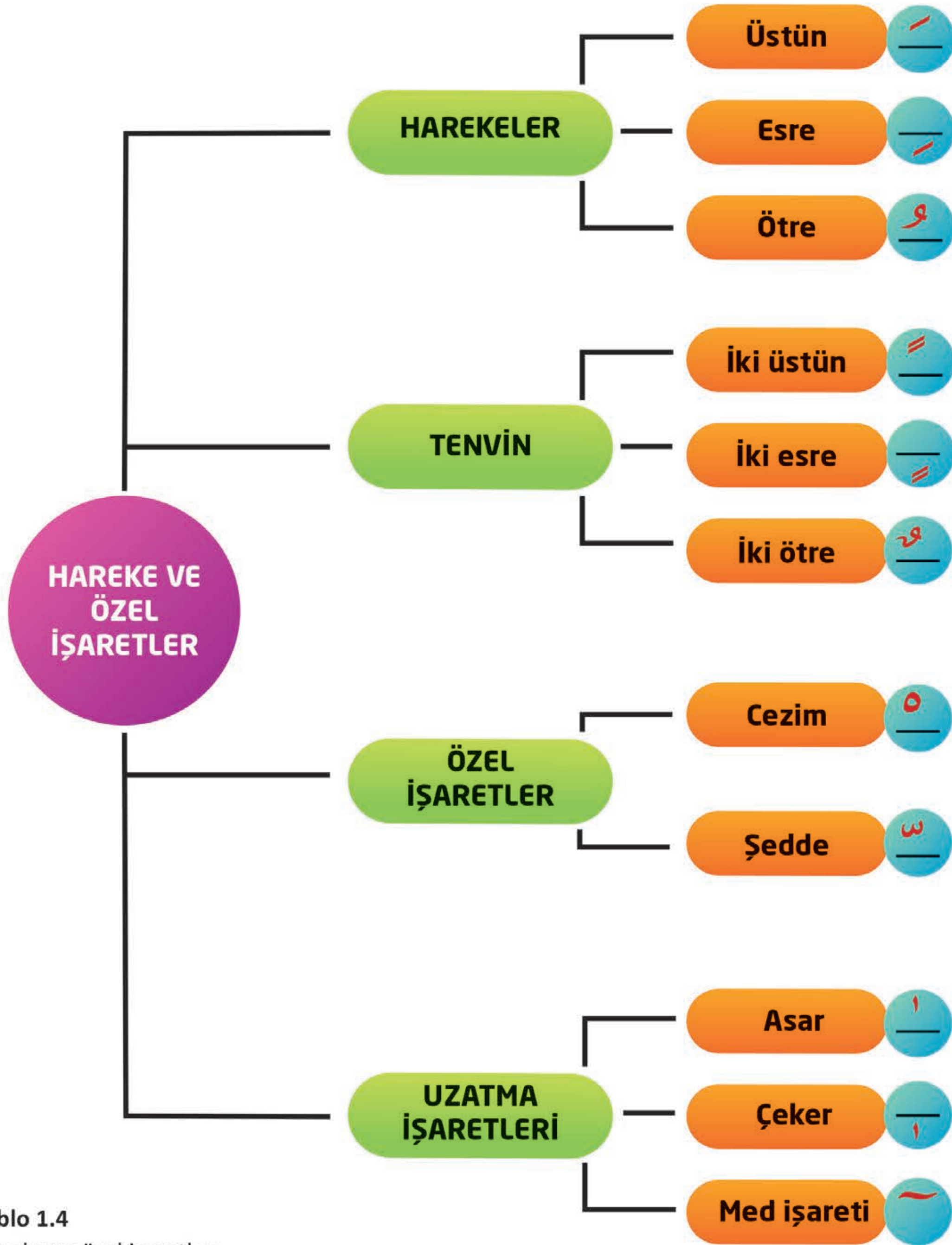
Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerlere sırasıyla doğru harfleri yazınız.

		ج	ث		ب	ا
	ش	س	ز		ذ	د
	ف					
ى	ه	و	ن	م	ل	ك

HARFLERİN OKUNUŞU

Harekeler: Üstün, Esre, Ötre

Kur'an harflerinin tamamı sessizdir. Bu harfleri seslendiren ve dilimizdeki sesli harflerin yerini tutan özel işaretlere **hareke** denir. Bu işaretler, harflerin üstünde veya altında bulunur. Harflerin sesli okunmasını sağlayan üç hareke vardır: Üstün, esre ve ötre.

Tablo 1.4
Hareke ve özel işaretler

Üstün: Harfin üstüne yazılan sola doğru hafif eğik küçük çizgidir (ـَ). Bu işarete Arapçada **fetha** denir. Üstün, ince harflerin "e", kalın harflerin "a" sesiyle okunmasını sağlar. Örneğin "sin" (س) harfine üstün işareti konulunca "se"(سَ), "sad" (ص) harfine üstün konulunca "sa" (صَ) şeklinde okunur.

OKUYALIM

Aşağıdaki harfleri, üstün harekesiyle okuyunuz.

اَ بَ تَ ثَ جَ حَ خَ دَ ذَ رَ زَ سَ شَ صَ ضَ طَ ظَ عَ غَ فَ قَ كَ لَ مَ نَ وَ هَ ىَ

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

وَ رَ دَ	وَ زَ نَ	دَ رَسَ	رَ زَ قَ	اَ دَ بَ
اَ كَ لَ	تَ رَ كَ	نَ زَ لَ	ذَ هَ بَ	اَ مَ رَ
اَكَلَ	تَرَكَ	نَزَلَ	ذَهَبَ	اَمَرَ
حَ سَ دَ	دَ خَ لَ	فَ عَ لَ	طَ لَ بَ	كَ تَ بَ
حَسَدَ	دَخَلَ	فَعَلَ	طَلَبَ	كَتَبَ
ثَ بَ تَ	نَ صَ رَ	سَ جَ دَ	خَ تَ مَ	خَ لَ قَ
ثَبَتَ	نَصَرَ	سَجَدَ	خَتَمَ	خَلَقَ

Esre: Harfin altına yazılan sola doğru hafif eğik küçük çizgidir (ـِـ). Bu işarete Arapçada **kesra** denir. Esre, ince harflerin "i" sesiyle, kalın harflerin "ı-i" arası bir sesle okunmasını sağlar. Örneğin sin (س) harfine esre işareti konulunca "si" (سِ), sad (ص) harfine esre konulunca "sı-si" arası bir sesle (صِ) okunur.

OKUYALIM

Aşağıdaki harfleri, esre harekesiyle okuyunuz.

اِ بِ تِ ثِ جِ حِ خِ دِ ذِ رِ زِ سِ شِ صِ ضِ طِ ظِ عِ غِ فِ قِ كِ لِ مِ نِ وِ هِ يِ

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اَذِنَ اَزِفَ وَرِثَ اَمِنَ رَكِبَ

شَرِبَ وَسِعَ رَبِحَ عَلِمَ فَهِمَ

حَمِدَ لَبِسَ حَسِبَ خَسِرَ تَبِعَ

سَمِعَ ضَحِكَ نَسِىَ وَلِيَ عَمِلَ

مَثَلِ مَسَدِ لَهَبِ عَدَسِ فَلَقِ

مَلِكِ قِبَلِ حَفِظَ شَهِدَ وَجِلَ

Ötre: Harfin üstüne yazılan ve küçük bir vav'a benzeyen işarettir (ـُ). Bu işarete Arapçada **damme** denir. Ötre, ince harflerin "u-ü" arası bir sesle, kalın harflerin "u" sesiyle okunmasını sağlar. Örneğin sin (س) harfine ötre işareti konulunca "su-sü" arasında bir sesle (سُ), sad (ص) harfine ötre konulunca "su" (صُ) şeklinde okunur.

OKUYALIM

Aşağıdaki harfleri, ötre harekesiyle okuyunuz.

اُ بُ تُ ثُ جُ حُ خُ دُ ذُ رُ زُ سُ شُ صُ ضُ طُ ظُ عُ غُ فُ قُ كُ لُ مُ نُ وُ هُ ىُ

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اُذِنَ	اُمِرَ	رُزِقَ	وُلِدَ	اُخِذَ
كُتِبَ	قُتِلَ	خُلِقَ	جُعِلَ	سُئِلَ
ذُكِرَ	غُفِرَ	خُسِرَ	فُهِمَ	ضُرِبَ
حُمِلَ	رُفِعَ	جُمِعَ	وُضِعَ	نُصِبَ
يَصِفُ	يَرِثُ	يَلِدُ	صَمَدُ	يَهَبُ
رُسُلُ	ضَعُفَ	كُتُبُ	وَهُوَ	ثُلُثُ

Cezm/Sükûn

Sükûn, harfin harekesizlik hâlidir. Harflerin harekesiz olarak okunmasını sağlayan **cezm,** harfin üzerine küçük bir daire şeklinde yazılan işarettir (ـْ). Harekeli bir harf cezimli bir harfle birleşince Türkçedeki sessiz harfle biten kapalı hece biçimi oluşur. Örneğin üstünlü hemze ile cezimli lâm birleşince اَلْ (el), ötreli kef ile cezimli nun birleşince كُنْ (kûn) şeklinde okunur.

OKUYALIM

Arap alfabesindeki her bir harfin başına örnekteki gibi üstünlü, esreli ve ötreli elif getirerek harfleri cezimli bir şekilde okuyunuz. (اَبْ-اِبْ-اُبْ - اَتْ-اِتْ-اُتْ - ...**)**

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

قُلْ	كَمْ	لَمْ	مِنْ	اِنْ
نَحْنُ	اَنْتُمْ	اَنْتَ	لَكُمْ	حَمْدُ
رَيْبَ	بَعْدَ	قَبْلِكَ	يَوْمِ	كَيْفَ
غَيْبِ	كُنْتُمْ	اَرْسَلَ	اُنْزِلَ	عَلَيْهِمْ
مَثَلُهُمْ	اِسْتَوْقَدَ	لَمْ تُنْذِرْ	اَنْذَرْتَ	مُفْلِحُ
يُبْصِرُ	يَخْدَعُ	يَشْعُرُ	اَنْفُسَهُمْ	رَبِحَتْ

Şedde

Şedde, harfin üzerine birleşmiş iki küçük "u" harfine benzer şekilde yazılan işarettir (ـّ). Üzerinde bulunduğu harfin iki defa okunmasını sağlar. Dolayısıyla şeddeli harf, aslında iki harftir. Bunlardan birincisi cezimli, ikincisi harekelidir. Örneğin اِنَّ şeklinde yazılan kelime اِنْـنَ (inne) diye okunur.

OKUYALIM

Arap alfabesindeki her bir harfin başına üstünlü, esreli ve ötreli elif getirerek harfleri şeddeli bir şekilde örnekteki gibi okuyunuz. (اَبَّ-اِبَّ-اُبَّ-اَتَّ-اِتَّ-اُتَّ-...)

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اِنَّ أَنَّ كَاَنَّ لَعَلَّ كُلَّ

رَبِّ تَبَّ ثُمَّ شَرِّ حَقُّ

نَزَّلَ عَلَّمَ كَذَّبَ جَنَّةَ زَيَّنَ

يَمُدُّ يَصُدُّ يَظُنُّ يُضِلُّ يُبَشِّرُ

نُسَبِّحُ نُقَدِّسُ يُكَذِّبُ جَهَنَّمُ لَعَلَّكُمْ

اُعِدَّتْ مُصَدِّقَ اِتَّخَذَ عَلَّمْتُمْ فَضَّلْتُكُمْ

UYGULAYALIM

Felak suresinde kırmızı renkle belirtilen harfleri, şedde işaretine dikkat ederek okuyunuz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِۙ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَۙ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَۙ ﴿٣﴾
وَمِنْ شَرِّ النَّفّٰاثَاتِ فِي الْعُقَدِۙ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

Tenvin

Tenvin, kelimenin sonuna cezimli nun sesi veren iki üstün (ـً), iki esre (ـٍ) ve iki ötre (ـٌ) işaretleridir. "Nunlamak" olarak da ifade edebileceğimiz tenvin, Arapçada sadece isimlerin sonunda bulunur.

İki üstün: Harfin üzerine yazılır (ـً). Yuvarlak te (ة) ve hemze (ء) dışındaki harflerde elif (ا) desteği üzerine yazılır. İnce harflerin "en" sesiyle, kalın harflerin "an" sesiyle okunmasını sağlar.

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اَحَدًا	اَبَدًا	اِذًا	رَغَدًا	ثَمَنًا
عِلْمًا	مَثَلاً	رِزْقًا	خَيْرًا	ظُلْمًا
حُكْمًا	مَرَضًا	رِجْزًا	مَوْتًا	عُذْرًا
جَنَّةً	اَمْرًا	مُصَدِّقًا	قَوْلاً	كَلِمَةً
تَوْبَةً	جَهْرَةً	قِرَدَةً	بَقَرَةً	طَيْرًا
مُسْتَكْبِرًا	سُجَّدًا	مُبَيِّنَةً	مُؤْمِنًا	مَوْعِظَةً

UYGULAYALIM

Mürselat suresinin 1-6. ayetlerinde kırmızı renkle belirtilen harfleri, harekesine dikkat ederek okuyunuz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًاۙ ﴿١﴾ فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًاۙ ﴿٢﴾ وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًاۙ ﴿٣﴾
فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًاۙ ﴿٤﴾ فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًاۙ ﴿٥﴾ عُذْرًا اَوْ نُذْرًاۙ ﴿٦﴾

İki esre: Harfin altına yazılır (ـٍ). İnce harflerin "in" sesiyle, kalın harflerin "ın-in" arası bir sesle okunmasını sağlar.

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اَحَدٍ	حَسَدٍ	اَجَلٍ	اَجْرٍ	رَيْبٍ
بَيْتٍ	عِلْمٍ	نَفْسٍ	سَفَرٍ	يَوْمٍ
كَصَيِّبٍ	مَيِّتٍ	وَلِيٍّ	لِكُلٍّ	بَيِّنَةٍ
مُؤْمِنٍ	فَضْلٍ	جَبَلٍ	سُنْبُلَةٍ	شَيْءٍ
لِقَوْمٍ	بِخَيْرٍ	بِقُوَّةٍ	بِغَضَبٍ	بِنِعْمَةٍ
وَفَضْلٍ	وَنَقْصٍ	لِنَبِيٍّ	مِنْ فِئَةٍ	اَوْ صَدَقَةٍ

UYGULAYALIM

Abese suresinin 13-19. ayetlerinde kırmızı renkle belirtilen harfleri, harekesine dikkat ederek okuyunuz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

فِي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ ﴿١٣﴾ مَرْفُوعَةٍ مُطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾ بِاَيْد۪ي سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾
قُتِلَ الْاِنْسَانُ مَٓا اَكْفَرَهُ ﴿١٧﴾ مِنْ اَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾
مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ﴿١٩﴾

İki ötre: Harfin üzerine yazılır (ـٌ). İnce harflerin "un-ün" arası bir sesle, kalın harflerin "un" sesiyle okunmasını sağlar.

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اَحَدٌ اَجَلٌ رُسُلٌ كُتُبٌ مَرَضٌ
صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ نَفْسٌ عَدْلٌ
خَوْفٌ خِزْيٌ اِثْمٌ كُفْرٌ عَشَرَةٌ
عَدُوٌّ اُمَّةٌ مُحَرَّمٌ حَقٌّ مُسْتَقَرٌّ
وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ فَوَيْلٌ مُخْرِجٌ مُحْسِنٌ
فِتْنَةٌ حِطَّةٌ مُسَلَّمَةٌ وَرَحْمَةٌ مُطَهَّرَةٌ

UYGULAYALIM

Abese suresinin 34-42. ayetlerinde kırmızı renkle belirtilen harfleri, harekesine dikkat ederek okuyunuz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ اَخ۪يهِۙ ﴿٣٤﴾ وَاُمِّه۪ وَاَب۪يهِۙ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِه۪ وَبَن۪يهِۜ ﴿٣٦﴾
لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْن۪يهِۜ ﴿٣٧﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُسْفِرَةٌۙ ﴿٣٨﴾
ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌۚ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌۙ ﴿٤٠﴾ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌۜ ﴿٤١﴾

Med Harfleri: Elif, Vav, Ya

Med, uzatmak demektir. Kendinden önceki harfin uzatılarak okunmasını sağlayan harekesiz (sakin) harflere **med harfleri (uzatma harfleri)** denir.

Med harfleri üç tanedir: Elif (ا), vav (و), ya (ى). Meddin (uzatma) ölçüsü, okuyuşu bir elif miktarı uzatmak demektir. Bu da okuma esnasında sesin iki hareke miktarı uzatılması ya da bir parmak kaldırma veya indirme süresi kadardır.

Görsel 1.4
Med harfleriyle ("elif", "vav", "ya") yapılmış bir hat çalışması. (Ebru: İzzettin Yılmaz Başkar)

Elif (ا): Kendisinden önceki üstünlü harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "e-a" arası bir sesle, kalın harfleri "a" sesiyle uzatır. Örneğin حَا (hâ), رَا (râ), صَا (sâ).

UYGULAYALIM

Arap alfabesindeki her bir harfin sonuna harekesiz elif harfi ekleyerek اَا، بَا، تَا... şeklinde bir elif miktarı uzatmaya dikkat ederek okuyunuz.

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

كَمَا	اِذَا	لَا	مَا	يَا
تَبَارَكَ	اَرَادَ	زَادَ	كَانَ	قَالَ
سُبْحَانَكَ	كِتَابٌ	يَكَادُ	عِبَادِ	مَالِكِ
نَزَّلْنَا	جَاعِلٌ	عَلَيْنَا	فَتَابَ	اِيَّاكَ
جَنَّاتٍ	ظُلُمَاتٌ	فَاَحْيَاكُمْ	غِشَاوَةٌ	اِهْدِنَا
رَزَقْنَاهُمْ	اَبْصَارِهِمْ	فَزَادَهُمْ	تِجَارَتُهُمْ	اٰمَنَّا

UYGULAYALIM

Nebe suresinin 6-9. ayetlerini, kırmızı renkle belirtilen elif harfine dikkat ederek okuyunuz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ مِهَاداًۙ ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ اَوْتَاداًۖ ﴿٧﴾
وَخَلَقْنَاكُمْ اَزْوَاجاًۙ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتاًۙ ﴿٩﴾

Vav (و): Kendisinden önceki ötreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "u-ü" arası bir sesle, kalın harfleri "u" sesiyle uzatır. Örneğin عُـو (û), رُو (rû), حُـو (hû).

UYGULAYALIM

Arap alfabesindeki her bir harfin sonuna harekesiz vav harfi ekleyerek اُو بُو تُو... şeklinde bir elif miktarı uzatmaya dikkat ederek okuyunuz.

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

وَقُودُ	اَمُوتُ	اَعُوذُ	ذُو	قُو
قُلُوبٌ	يَكُونُ	نَتُوبُ	يَعُودُ	يَقُولُ
بِسُورَةٍ	غَفُورٌ	مَعْدُودَةً	قُلُوبِهِمْ	رَسُولٌ
يَرْجِعُونَ	مُصْلِحُونَ	مُفْسِدُونَ	مُفْلِحُونَ	مَغْضُوبِ
يُنْفِقُونَ	يَشْعُرُونَ	يُؤْمِنُونَ	يُوقِنُونَ	يَعْلَمُونَ
يُسِرُّونَ	يُبَشِّرُونَ	يُجَاهِدُونَ	يُخَادِعُونَ	تَتَّقُونَ

UYGULAYALIM

Buruc suresinin 1-6. ayetlerini, kırmızı renkle belirtilen vav harfine dikkat ederek okuyunuz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَالسَّمَٓاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِۙ ﴿١﴾ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِۙ ﴿٢﴾ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍۜ ﴿٣﴾

قُتِلَ اَصْحَابُ الْاُخْدُودِۙ ﴿٤﴾ اَلنَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِۙ ﴿٥﴾ اِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌۙ ﴿٦﴾

Ya (ى): Kendisinden önceki esreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "i" sesiyle, kalın harfleri "ı-i" arası bir sesle uzatır. Örneğin بِـي (bî), مِـي (mî), نِـي (nî).

UYGULAYALIM

Arap alfabesindeki her bir harfin sonuna harekesiz "ya" harfi ekleyerek ... اِ بِي تِي **şeklinde bir elif miktarı uzatmaya dikkat ederek okuyunuz.**

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اَخِي	اَبِي	ذِي	لِي	فِي
كِتَابِي	عِلْمِي	اَلَّذِي	دِينِي	بَنِي
سَمِيعٌ	قَدِيرٌ	اَلَّذِينَ	عَلِيمٌ	اَلِيمٌ
ظَالِمِينَ	كَافِرِينَ	فَاسِقِينَ	صَادِقِينَ	عَالَمِينَ
تَرْمِيهِمْ	اَبَابِيلَ	اِبْلِيسَ	يُحْيِي	يُمِيتُ
حَكِيمٌ	خَاشِعِينَ	مُنْذِرِينَ	مُبَشِّرِينَ	نَسْتَعِينُ

DİKKAT EDELİM

Harflerin üstünde yer alan asar (ـٰ) ve altında yer alan çeker (ـٖ) işaretlerinin med harfi gibi harfleri uzatarak okuttuğuna dikkat ediniz.

UYGULAYALIM

Fil suresini, kırmızı renkle belirtilen "ya" harfine dikkat ederek okuyunuz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحَابِ الْف۪يلِ ﴿١﴾ اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ ف۪ي تَضْل۪يلٍ ﴿٢﴾
وَاَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَاب۪يلَ ﴿٣﴾ تَرْم۪يهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجّ۪يلٍ ﴿٤﴾
فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَاْكُولٍ ﴿٥﴾

Vav ve Ya Şeklinde Yazılan Elif

Kur'an yazısında elif harfi üç şekilde yazılır.

1. Genellikle bildiğimiz elif (ا) şeklinde yazılır. **Misal:** قَالَ ve اِيَّاكَ

2. Bazen vav (و) şeklinde yazılır. **Misal:** صَلٰوةٌ ve زَكٰوةٌ

3. Bazen de ya (ى) şeklinde yazılır. **Misal:** اِلٰى ve عَلٰى

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اِلٰى	عَلٰى	بَلٰى	اَبٰى	سَلْوٰى
اَوْلٰى	اَدْرٰى	مُوسٰى	عيسٰى	تَقْوٰى
حَتّٰى	تَعَالٰى	صَلّٰى	فَهَدٰى	اِسْتَوٰى
تَلَقّٰى	اُخْرٰى	يُسْرٰى	بُشْرٰى	اَدْنٰى
حُسْنٰى	يَغْشٰى	نَجّٰينَا	فَسَوّٰيهُنَّ	مَنٰوةٌ
صَلٰوةٌ	زَكٰوةٌ	حَيٰوةٌ	غَدٰوةٌ	نَجٰوةٌ

Uzatma İşareti

Kur'an yazısında, harfin üstüne konulan (ـٰ) uzatma işaretine **asar**, altına konulan (ـٖ) uzatma işaretine **çeker** denir. Bu işaretler o harfin bir elif miktarı uzatılarak okunmasını sağlar. Örneğin حٰ (hâ), فٖي (fî).

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

ذٰلِكَ	هٰذَا	اٰنَسَ	اٰدَمَ	اٰمَنَ
اٰيَاتٌ	اِلٰهٌ	قُرْاٰنٌ	هٰرُونَ	اِسْحٰقَ
لٰكِنَّ	اٰخِرَةٌ	اٰتَيْنَا	رَحْمٰنِ	اٰمَنَّا
اٰلِ عِمْرَانَ	اٰلَ فِرْعَوْنَ	بِاٰيَاتِنَا	اٰذَانِهِمْ	سَمٰوَاتٌ
مُسْتَقٖيمَ	دٖينُكُمْ	فٖيهِ	اِسْمٰعٖيلَ	اِبْرٰهٖيمَ
اَرْبَعٖينَ	شَيَاطٖينِهِمْ	يُمٖيتُكُمْ	تَجْرٖي	عَلٖيمٌ

UYGULAYALIM

Bakara suresinin 25. ayetini kırmızı renkle verilen "asar" ve "çeker" işaretine dikkat ederek okuyunuz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَبَشِّرِ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ كُلَّمَا
رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقاًۙ قَالُوا هٰذَا الَّذٖي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَاُتُوا بِهٖ مُتَشَابِهاًۜ وَلَهُمْ فٖيهَا
اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾

HARFLERİN OKUNUŞUYLA İLGİLİ ÖZEL DURUMLAR

Elif Lâm Takısı

Arapçada isimleri belirli yapma yollarından biri, ismin başına elif lâm (ال) takısı (lâm-ı tarif) getirmektir. ا ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و ه ى harflerinden biriyle başlayan kelimelerin başına elif lâm takısı gelirse lâm harfi cezimli olarak okunur.

Misal: قَمَرٌ ⟶ اَلْقَمَر (el-Kameru)

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن harflerinden biriyle başlayan kelimelerin başına elif lâm takısı gelirse lâm harfi yazılır fakat okunmaz. Sonraki harf şeddeli okunur.

Misal: شَمْسٌ ⟶ اَلشَّمْسُ (eş-Şemsü)

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اَلْمَغْضُوبِ	اَلْغَيْبُ	اَلْاَرْضُ	اَلْكِتَابُ	اَلْحَمْدُ
اَلْمُفْلِحُونَ	اَلْمُفْسِدُونَ	اَلْخَاسِرُونَ	اَلْفَاسِقِينَ	اَلْمُسْتَقِيمَ
اَلضَّلَالَةُ	اَلشَّيْطَانُ	اَلنَّاسُ	اَلتَّوَّابُ	اَلسَّلَامُ
اَلصَّمَدُ	اَلرَّحِيمِ	اَلرَّحْمٰنِ	اَلصِّرَاطَ	اَلدِّينُ
اَلْكَرِيمُ	اَلْخَالِقُ	اَلْكَافِرِينَ	اَلْعَالَمِينَ	اَلْقُرْاٰنُ
اَلزَّكٰوةُ	اَلصَّلٰوةُ	اَلظَّالِمُونَ	اَلرَّسُولُ	اَلتِّينِ

Zamir ve Okunuşu

Kur'an tilavetinde zamirin (هـ - ه) özel bir okunuşu vardır. Kendisinden önceki harf harekeli olduğunda zamir uzatılarak okunur. Önceki harf cezimli veya sakin olduğunda ise zamir uzatılmaz.

Misal: اِنَّهُ ⟶ Zamir, kendisinden önceki harf harekeli olduğu için uzatılarak okunur.

Misal: مِنْهُ ⟶ Zamir, kendisinden önceki harf cezimli olduğu için uzatılmadan okunur.

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

حَوْلَهُ	وَحْدَهُ	رَبُّهُ	مَالُهُ	لَهُ
عِلْمُهُ	بَيْنَهُ	قَلْبُهُ	كُلُّهُ	عِنْدَهُ
شَرِّهِ	خَيْرِهِ	رُسُلِهِ	مِثْلِهِ	بِهِ
كُتُبِهِ	لِقَوْمِهِ	بِاَمْرِهِ	مِنْ بَعْدِهِ	مِيثَاقِهِ
عَلَّمْنَاهُ	فَعَلُوهُ	قَتَلُوهُ	بَنِيهِ	فِيهِ
عَلَيْهِ	اِلَيْهِ	عَنْهُ	مِنْهُ	اٰتَيْنَاهُ

UYGULAYALIM

Nasr suresinin ayetlerinde kırmızı renkle verilen kelimeleri zamire dikkat ederek okuyunuz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اِذَا جَٓاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَاَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فٖي دٖينِ اللّٰهِ اَفْوَاجًا ﴿٢﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ اِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

Med ve Kasr İşaretleri

Kur'an-ı Kerim'de bazı kelimelerin altında küçük ve eğik olarak "med" (مد) veya "kasr" (قصر) işaretleri yer alır.

Med işareti, altında bulunduğu harfin uzatılarak okunacağını gösterir.

Misal: يُرَآؤُنَ

Kasr işareti, altında bulunduğu harfin uzatılmadan okunacağını gösterir.

Misal: أَنَا

UYGULAYALIM

Kitabınızın "Yüzünden Okunacak Sureler" bölümünden med ve kasr işaretlerine örnekler bulunuz.

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

مُسْتَهْزِؤُنَ　يُرَآؤُنَ　وَلَا يَؤُدُهُ

اَنْبِؤُنِي　رَؤُفٌ

اَنَا　اُولَٓئِكَ　هٰؤُلَٓاءِ

مَاؤُكُمْ　اُولِي بَاْسٍ

Okunmayan Elif

Elif harfi, bazen yazıldığı hâlde okunmaz. Örneğin قَالُوا kelimesindeki birinci elif (ا), kaf (ق) harfinin uzatılmasını sağlar. Fakat kelimenin sonundaki elifin okunuşa herhangi bir etkisi yoktur.

Elif lâm takısının hemzesi, kendisinden önce harekeli bir harf geldiğinde okunmaz.

Misal:

اَلْكِتَابُ → بِالْكِتَابِ

اَلدّ۪ينُ → يَوْمُ الدّ۪ينِ

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

قَالُوا	كَانُوا	اٰمَنُوا	كَفَرُوا
وَاعْبُدُوا	وَاسْجُدُوا	وَارْكَعُوا	وَافْعَلُوا
اِهْدِنَا الصِّرَاطَ	وَلَا الضَّٓالّ۪ينَ	وَمِنَ النَّاسِ	فَاتَّقُوا النَّارَ الَّت۪ي
مِنَ الْمَٓاءِ	هُمُ السُّفَهَٓاءُ	وَا۪يتَٓاءِ الزَّكٰوةِ	وَتُوبُٓوا اِلَى اللّٰهِ

Hurufumukattaa

Hurufumukattaa, sözlükte "kesik harfler" anlamına gelir. Bir veya birkaç harften oluşur. Kur'an-ı Kerim'in yirmi dokuz suresi bu harflerle başlar.

Kur'an-ı Kerim'e özgü olan hurufumukattaanın özel bir okunuş şekli vardır. Bu harfler, harekesiz olarak yazılır ve isimleriyle okunur.

Misal: الٓمٓ → اَلِفْ لَامْ م۪يمْ

DİKKAT EDELİM

Hurûf-u mukattaanın okunuşundaki medlere dikkat ediniz.

OKUYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

Okunuşları	Mukattaa Harfleri
اَلِفْ لاَمّيمْ صَادْ	الٓمٓصٓ
اَلِفْ لاَمْ رَا	الٓرٰ
اَلِفْ لاَمّيمْ رَا	الٓمٓرٰ
كَافْ هَا يَا عَيْنْ صَادْ	كٓهٰيٰعٓصٓ
طَا هٰا	طٰهٰ
طَاسِيمّيمْ	طٰسٓمٓ
طَاسِينْ	طٰسٓ
يَاسِينْ	يٰسٓ
صَادْ	صٓ
حَاميمْ	حٰمٓ
عَيْنْ سِينْ قَافْ	عٓسٓقٓ
قَافْ	قٓ
نُونْ	نٓ

A. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız. Yanlış olan ifadelerin doğrusunu altındaki boşluğa yazınız.

1. ( ) Harekesiz "و" harfi, kendinden önceki esreli harfi uzatır.

2. ( ) İki üstün, "ة" ve "ء" harfleri dışındaki harflerin üzerine "ا" desteği ile yazılır.

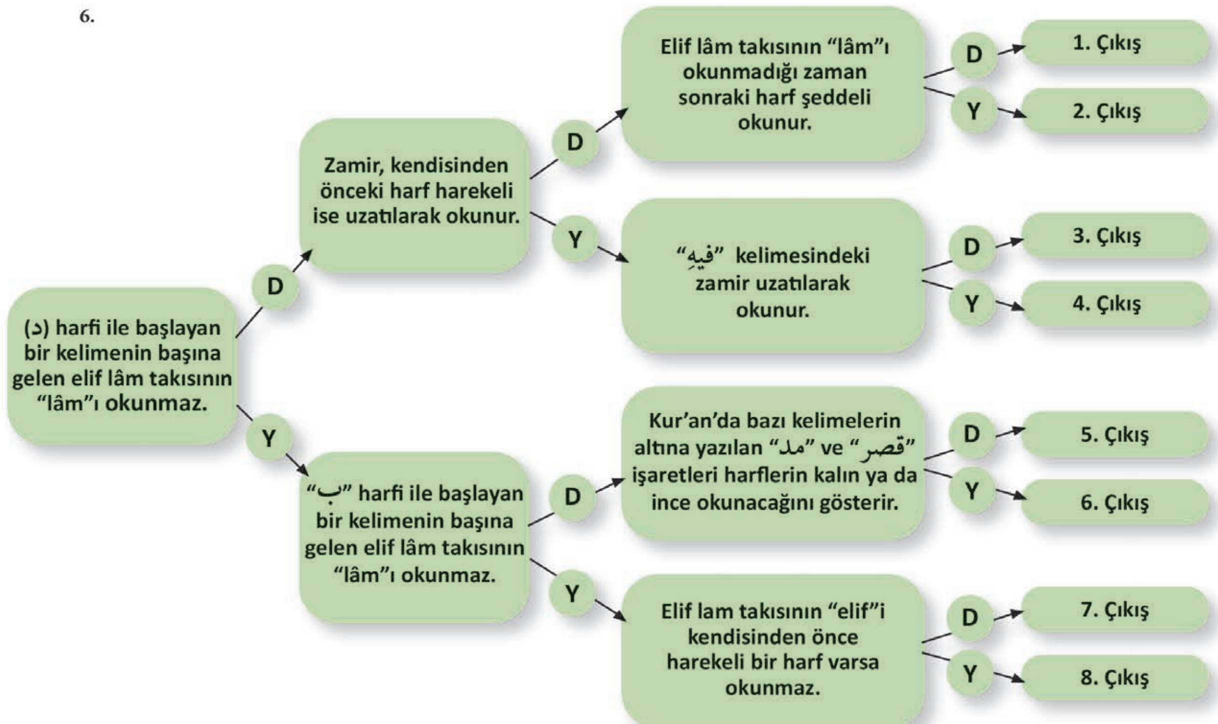
3. ( ) "اٰمَنَ" kelimesinde "elif"in üzerinde yer alan işarete "asar" denir.

4. ( ) "قصر" kelimesi, altında bulunduğu harfin uzatılarak okunacağını gösterir.

5. ( ) "الرحيم" kelimesindeki elif lâm takısının "lâm"ı okunmaz.

B. Aşağıdaki tanılayıcı dallanmış ağaçta "okunuşu özel olan harf ve işaretler" konusu ile ilgili verilen ifadelerden bazıları doğru bazıları yanlıştır. İlk ifadeden başlayıp ifadelerin doğru ya da yanlış olduğuna karar vererek okları izleyiniz. Son olarak ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz. Yalnızca bir çıkış doğrudur.

6.

C. Aşağıdaki numaralı kutucuklarda Arap alfabesindeki bazı harfler verilmiştir. Kutucuklardaki numaraları ilgili soruların altına yazarak soruları cevaplayınız. (Aynı kutucuğu birden fazla soru için kullanabilirsiniz.)

١ ا	٢ ب	٣ ت	٤ ث
٥ ج	٦ ح	٧ خ	٨ ذ
٩ س	١٠ ص	١١ ظ	١٢ ع
١٣ ف	١٤ م	١٥ ن	١٦ و

7. İnce harfler hangi numaralı kutucuklarda verilmiştir?

8. Kalın harfler hangi numaralı kutucuklarda verilmiştir?

9. Mahreç bölgesi dil olan harfler hangi numaralı kutucuklarda verilmiştir?

10. Mahreç bölgesi dudak olan harfler hangi numaralı kutucuklarda verilmiştir?

11. Mahreç bölgesi boğaz olan harfler hangi numaralı kutucuklarda verilmiştir?

12. Peltek harfler hangi numaralı kutucuklarda verilmiştir?

Ç. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

13. Hz. Peygamber, Müzzemmil suresinin 4. ayetinde geçen "Kur'an'ı ağır ağır, tane tane oku." şeklindeki ilahi emri titizlikle uygulardı. Kur'an'ı okurken ayetler arasında bir müddet duraklar sonra okumaya devam ederdi. Kur'an'ı usulüne uygun okumaya itina gösterirdi. Güzel sesle ve ahenkle Kur'an okuyan sahabilere övgüde bulunurdu.

Bu metinden Kur'an'ı doğru ve güzel okumakla ilgili;

I. İlahi bir emirdir.
II. Hz. Peygamber'in sünnetidir.
III. Sahabe tavsiyesidir.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) II ve III

E) I, II ve III

14. Aşağıdaki tabloda Arap alfabesindeki bazı harflerin isimlerinin Türkçe okunuşu verilmiştir.

I.	II.
و	vav
ا	elif
ع	ayn
ج	cim
ر	dal
ل	lâm
م	mim
د	ra

Bu tablonun doğru olması için II. sütundaki hangi isimler yer değiştirmelidir?

A) Lâm ve vâv

B) Elif ve mîm

C) Dâl ve râ

D) Ayn ve cîm

E) Vâv ve dâl

1. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

15. Aşağıdakilerden hangisinde harflerin kelime içindeki yazımı yanlıştır?

A) كَيْفَ
B) كُنْتُمْ
C) خُسِرَ
D) رُزِقَ
E) ل زَ ن

16. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde med harfi olan elif vardır?

A) فَارْغَبْ
B) مَشَوْا
C) وَاعْبُدُوا
D) كَانُوا
E) بِالْغَيْبِ

17. Harflere getirilen hareke ve işaretlerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Üstün harekesi سَجَدَ kelimesinde bütün harfleri "e" sesiyle okutur.
B) Ötre harekesi قُتِلَ kelimesinde "ü" sesiyle okunur.
C) Esre harekesi حَفِظَ kelimesinde "i" sesiyle telaffuz edilir.
D) Şedde sebebiyle تَبَّ kelimesi iki tane "be" sesi ile okunur.
E) Tenvin sebebiyle اَبَدًا kelimesinin sonu "nunlanarak" okunur.

18. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde zamir uzatılmaz?

A) فَعَلُوهُ
B) رَبُّهُ
C) بِاَمْرِهِ
D) لَهُ
E) بَيْنَهُ

19. Aşağıdakilerden hangisinde (و) şeklinde yazılmış elif yoktur?

A) صَلٰوةٌ

B) غَدٰوةٌ

C) زَكٰوةٌ

D) نَجٰوةٌ

E) سَلْوٰي

20. Hurufumukattaa ile ilgili;

I. Bir veya birkaç harften oluşur.
II. On beş surenin başında yer alır.
III. Özel bir okunuş şekli vardır.
ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız II

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

E) I, II ve III

ÖĞRETMEN KONTROL LİSTESİ			
Kur'an okumaya yönelik çalışmalarla ilgili aşağıda listelenen davranışlardan öğrencilerin kazandığı beceriler için "Evet", kazanamadığı beceriler için "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.			
Öğrencinin Adı Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**			
S.No	Ölçütler	Evet	Hayır
1.	Harflerin isimlerini doğru söyledi.		
2.	Harfleri mahreçlerine göre düzgün bir şekilde seslendirdi.		
3.	Peltek harfleri mahrecine uygun olarak telaffuz etti.		
4.	Harfleri harekelerine uygun olarak okudu.		
5.	Harfleri üzerindeki hareke ve işaretlere göre doğru telaffuz etti.		
6.	İçinde med harfi bulunan kelimeleri kuralına uygun şekilde seslendirdi.		
7.	Zamiri, uzatıldığı ve uzatılmadığı durumlara göre doğru bir şekilde okudu.		
8.	Ayetlerdeki med ve kasr işaretli yerleri kuralına uygun olarak okudu.		
9.	Mukattaa harflerini usulüne uygun şekilde okudu.		
Yorumlar:			

Hazırlık Çalışmaları

1. Sizce neden her işe besmele ile başlamak gerekir?
2. İstiklâl Marşı'ndaki "Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-" mısrasından ne anlıyorsunuz?
3. Ezberlediğiniz ilk dua hangisiydi? O duanın nerelerde okunduğunu biliyor musunuz?
4. Örf ve âdetlerimizden hangilerinde tekbir getirildiğine şahit oldunuz?

2. ÜNİTE

Ezberden Okunacak Dualar ve Anlamları

Ünite özet sunusu

Ünite PDF dosyası

KELİMEİTEVHİT

لَٓا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ

Anlamı

Allah'tan (cc) başka ilah yoktur. Muhammed (sav) O'nun elçisidir.

ARAŞTIRALIM

Kelimeitevhidin konu edildiği şiirleri araştırınız.

KELİMEİŞEHADET

اَشْهَدُ اَنْ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Anlamı

Ben şehadet ederim ki Allah'tan (cc) başka ilah yoktur. Yine şehadet ederim ki Muhammed (sav) O'nun kulu ve elçisidir.

PAYLAŞALIM

Müslüman olmaya karar verenler niçin kelimeişehadet getirirler? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

İSTİAZE

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Anlamı

Kovulmuş şeytandan Allah'a (cc) sığınırım.

ARAŞTIRALIM

Peygamber Efendimiz'in öğrettiği istiaze çeşitlerini araştırınız.

Bilgi Kutusu

Kur'an-ı Kerim okumaya istiaze ile başlarız. İstiaze; her türlü kötülük, bela, musibet ve şeytanın kandırmacasından Allah'a (cc) sığınmak demektir. Halk dilinde bu "euzü çekmek" olarak da ifade edilir.

BESMELE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Anlamı

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın (cc) adıyla.

TEKBİR

اَللّٰهُ اَكْبَرُ ۝ اللّٰهُ اَكْبَرُ لَٓا اِلٰـهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ ۝

اَللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ ۝

Anlamı

Allah (cc) en büyüktür. Allah (cc) en büyüktür. Allah’tan (cc) başka ilah yoktur. Allah (cc) en büyüktür. Allah (cc) en büyüktür. Bütün övgüler Allah’adır (cc).

ARAŞTIRALIM

Tekbirin, Itri tarafından segâh makamında yapılmış olan bestesini araştırınız.

Bilgi Kutusu

Tekbir başta namaz olmak üzere birçok ibadetin rüknü ve tamamlayıcı öğesidir. Kurban Bayramı’nda arefe günü sabah namazından, bayramın dördüncü günü ikindi namazına kadar farz namazlardan sonra okunan tekbire de “teşrik tekbirleri” denir.

YORUMLAYALIM

SÜLEYMANİYE’DE BAYRAM SABAHI

...
Büyük Allah’ı anarken bir ağızdan herkes,
Nice bin dalgalı “tekbir” oluyor tek bir ses,
...
Gördüm ön safta oturmuş nefer esvaplı biri,
Dinliyor vecd ile tekrar alınan “tekbir”i.
...

(Yahya Kemal Beyatlı, Kendi Gök Kubbemiz, s. 102.)

Yukarıdaki dizeleri yorumlayınız.

SALATÜSELAM

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدِنِالنَّبِيِّ الْاُمِّيِّ
وَعَلٰى اٰلِهٖ وَصَحْبِهٖ وَسَلِّمْ

Anlamı

Allah'ım! Ümmi Peygamber Efendimiz Muhammed'e (sav), onun ailesine ve ashabına rahmet ve selam et.

ARAŞTIRALIM

Itri'nin segâh makamında bestelediği "salatıümmiyye"yi araştırınız.

Bilgi Kutusu

مُحَمَّدِنِالنَّبِيِّ kelimenin ortasındaki "nun" harfi kaynaştırma harfi olarak yazılır. Kelimelerin birbirine bağlanarak okunmasını sağlar.

PAYLAŞALIM

"Allah ve melekleri, Peygamber'e çok salavat getirirler. Ey müminler! Siz de ona salavat getirin ve tam bir teslimiyetle selam verin."

(Ahzab suresi, 56. ayet.)

Yukarıdaki ayetin yorumunu bir tefsir kitabından okuyunuz ve öğrendiklerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

RABBİ YESSİR

رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ رَبِّ تَمِّمْ بِالْخَيْرِ

Anlamı

Rabb'im! (İşimi) kolaylaştır, zorlaştırma. Rabb'im! (İşimi) hayırla tamamla.

OKUYALIM

Rabbi Yessir duasını gruplara ayrılarak koro hâlinde okuyunuz.

AMENTÜ

اٰمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ ۞ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَبِالْقَدَرِ
خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللّٰهِ تَعَالٰى ۞ وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ ۞ اَشْهَدُ
اَنْ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ ۞ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ۞

Anlamı

Ben; Allah'a (cc), meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, kadere yani hayır ve şerrin Yüce Allah'ın takdiriyle olduğuna iman ettim. Ölümden sonra tekrar dirilmek apaçık bir gerçektir. Ben şehadet ederim ki Allah'tan (cc) başka ilah yoktur. Yine şehadet ederim ki Hz. Muhammed (sav) O'nun kulu ve elçisidir.

LİSTELEYELİM

Amentü duasındaki iman esaslarını listeleyiniz.

EZAN VE KAMET

اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ
اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ
اَشْهَدُ اَنْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
اَشْهَدُ اَنْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللّٰهِ
اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللّٰهِ
حَيَّ عَلَى الصَّلٰوةِ
حَيَّ عَلَى الصَّلٰوةِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ
لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ

Anlamı

Allah (cc) en büyüktür. Allah (cc) en büyüktür.
Allah (cc) en büyüktür. Allah (cc) en büyüktür.
Şehadet ederim ki Allah'tan (cc) başka ilah yoktur.
Şehadet ederim ki Allah'tan (cc) başka ilah yoktur.
Şehadet ederim ki Hz. Muhammed (sav) Allah'ın (cc) elçisidir.
Şehadet ederim ki Hz. Muhammed (sav) Allah'ın (cc) elçisidir.
Haydi namaza! Haydi namaza! Haydi kurtuluşa! Haydi kurtuluşa!
Allah (cc) en büyüktür. Allah (cc) en büyüktür. Allah'tan (cc) başka ilah yoktur.

Bilgi Kutusu

Sabah ezanında, "Hayye ale'l-felah" cümlelerinden sonra iki defa "اَلصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ" (Namaz uykudan hayırlıdır.) denilir.
Kamette, "Hayye ale'l-felah" cümlelerinden sonra iki defa "قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ" (Namaz başladı.) denilir.

ARAŞTIRALIM

Vakitlere göre farklı makamlarda okunan ezan örneklerini araştırınız.

UYGULAYALIM

Ezan Duası

اَللّٰهُمَّ رَبَّ هٰذِهِ الدَّعْوَةِ التَّآمَّةِ ۝ وَالصَّلَاةِ الْقَٓائِمَةِ ۝

اٰتِ مُحَمَّدًا الْوَسٖيلَةَ وَالْفَضٖيلَةَ ۝ وَالدَّرَجَةَ الرَّفٖيعَةَ

وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذٖى وَعَدْتَهُ ۝

اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمٖيعَادَ ۝

Anlamı

Ey şu tam davetin ve vakti gelen namazın sahibi olan Rabb'im! Muhammed'e (sav) şefaat vesilesini ve üstünlüğünü ve yüksek dereceleri ver. Ve onu kendisine vadettiğin makam-ı mahmuda (övülmüş makama) ulaştır. Şüphesiz ki sen vaadinden dönmezsin.

(Buhari, Ezan, 8.)

Hz. Peygamber'in ezanın ardından okunmasını tavsiye ettiği bu duayı dikkatlice okuyarak anlamıyla birlikte ezberleyiniz.

YORUMLAYALIM

İSTİKLÂL MARŞI
(...)
Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.
(...)

Mehmet Âkif Ersoy

İstiklâl Marşı'nın yukarıdaki kıtasında İslam ile ezan arasında nasıl bir ilişki kurulmuştur? Yorumlayınız.

SÜBHANEKE DUASI

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ ۝

وَتَبَارَكَ اسْمُكَ ۝ وَتَعَالٰي جَدُّكَ ۝

* وَجَلَّ ثَنَآؤُكَ ۝ وَلَٓا اِلٰهَ غَيْرُكَ ۝

* Bu kısım sadece cenaze namazında okunur.

Anlamı

Allah'ım! Sen her türlü eksiklikten uzaksın. Seni daima böyle över ve sana hamt ederim. Senin adın mübarektir. Senin şanın yücedir. Senin övgün uludur. Senden başka ilah yoktur.

PAYLAŞALIM

Sübhaneke duasında Yüce Allah'ın hangi özelliği vurgulanmaktadır? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Bilgi Kutusu

Şafii mezhebinde namazın başında Sübhaneke duası yerine şu ayetler okunur:

اِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ حَنِيفاً وَمَٓا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَۚ ﴿٧٩﴾

قُلْ اِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَۙ ﴿١٦٢﴾

لَا شَرِيكَ لَهُۚ وَبِذٰلِكَ اُمِرْتُ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾

"Ben hanif (batıl dinlerden uzaklaşmış) olarak yüzümü gökleri ve yeri yoktan yaratan Allah'a çevirdim ve ben müşriklerden değilim."

De ki: "Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm, hepsi âlemlerin Rabb'i Allah içindir. O'nun hiçbir ortağı yoktur. Ben, bununla emrolundum ve ben Müslümanların ilkiyim."

(Enam suresi, 79, 162 ve 163. ayetler.)

TAHİYYAT DUASI

اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ۝ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا
النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ ۝ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰي عِبَادِ اللّٰهِ
الصَّالِحِينَ ۝ اَشْهَدُ اَنْ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا
عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ۝

Anlamı

Her türlü hürmet, selam, yüceltmeler ve salih ameller Allah (cc) içindir. Ey Peygamber! Allah'ın (cc) selamı, rahmeti ve bereketi senin üzerine olsun. Bizlere ve Allah'ın (cc) salih kullarına da selam olsun. Ben şehadet ederim ki Allah'tan (cc) başka ilah yoktur. Yine şehadet ederim ki Muhammed (sav) O'nun kulu ve elçisidir.

OKUYALIM

Tahiyyat duasını gruplar hâlinde sesli olarak okuyunuz.

ARAŞTIRALIM

Tahiyyat duasının nerede okunduğunu araştırınız.

OKUYALIM

Tahiyyat duasının anlamını sırayla okuyunuz.

SALLİ VE BARİK DUALARI

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰي مُحَمَّدٍ وَعَلٰي اٰلِ مُحَمَّدٍ ۝ كَمَا صَلَّيْتَ
عَلٰي اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰي
اٰلِ اِبْرَاهِيمَ ۝ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ۝

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰي مُحَمَّدٍ وَعَلٰي اٰلِ مُحَمَّدٍ ۝ كَمَا بَارَكْتَ
عَلٰي اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰي
اٰلِ اِبْرَاهِيمَ ۝ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ۝

Anlamları

Allah'ım! Hz. Muhammed'e (sav) ve onun ailesine rahmet et. Tıpkı Hz. İbrahim'e ve ailesine rahmet ettiğin gibi. Şüphesiz sen her türlü övgüye layık olansın ve çok yücesin.

Allah'ım! Hz. Muhammed'i (sav) ve onun ailesini mübarek kıl. Tıpkı Hz. İbrahim'i ve ailesini mübarek kıldığın gibi. Şüphesiz sen her türlü övgüye layık olansın ve çok yücesin.

OKUYALIM

İkişer kişilik gruplara ayrılarak Salli ve Barik dualarını sırayla okuyunuz.

ARAŞTIRALIM

Peygamber Efendimiz ile Hz. İbrahim'in hayatlarının benzer yönlerinin neler olduğunu araştırınız.

RABBENA DUALARI

... رَبَّنَا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً
وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۝*

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي
رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ۝**

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ۝***

* Bakara suresi, 201. ayet.
** İbrahim suresi, 40. ayet.
*** İbrahim suresi, 41. ayet.

Anlamları

Rabbimiz! Bize hem bu dünyada hem de ahirette iyilik ve güzellik ver. Bizi cehennem ateşinin azabından koru.

Rabb'im! Beni ve soyumdan gelecek olanları namazı devamlı kılanlardan eyle; Rabbimiz, duamı kabul et.

Rabbimiz! Hesabın görüleceği günde beni, annemi, babamı ve bütün müminleri bağışla.

OKUYALIM

Sınıfınızı iki gruba ayırınız. Rabbena dualarını ve anlamlarını karşılıklı olarak okuyunuz.

YORUMLAYALIM

"... İnsanlardan bazısı 'Ey Rabbimiz! Bize vereceğini bu dünyada ver!' derler. Böyle kimselerin ahirette hiç nasipleri yoktur. Bazıları da 'Ey Rabbimiz! Bize hem bu dünyada hem de ahirette iyilik ve güzellik ver. Bizi ateşin azabından koru.' derler. İşte onlar, kazandıklarının hayır ve bereketini fazlasıyla görürler. Allah hesabı çabuk görendir."

(Bakara suresi, 200-202. ayetler.)

Verilen ayetlere göre bir Müslüman dünya ve ahiret dengesini nasıl kurmalıdır? Yorumlayınız.

KUNUT DUALARI

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنَسْتَهْدِيكَ ۝ وَنُؤْمِنُ بِكَ
وَنَتُوبُ اِلَيْكَ ۝ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ ۝ وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ كُلَّهُ
نَشْكُرُكَ وَلَانَكْفُرُكَ ۝ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ ۝

اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ ۝ وَاِلَيْكَ نَسْعٰي
وَنَحْفِدُ ۝ نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشٰي عَذَابَكَ ۝ اِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ
مُلْحِقٌ ۝

Anlamları

Allah'ım! Biz yalnız senden yardım dileriz. Bizi bağışlamanı ve doğru yola iletmeni isteriz. Sana iman ederiz. Tövbe edip sana döneriz. Sana güveniriz. Bütün hayırları senden bilir, seni överiz. Sana şükreder, nankörlük etmeyiz. Sana karşı gelenlerle ilişkimizi keser, onları terk ederiz.

Allah'ım! Biz ancak sana ibadet ederiz. Yalnız senin için namaz kılar ve sana secde ederiz. Yalnız sana ulaştıracak işlere koşar ve senin rızan için çalışıp çabalarız. Rahmetini umar, azabından korkarız. Şüphe yok ki senin azabın kâfirlere ulaşacaktır.

UYGULAYALIM

Kunut dualarını dinleyiniz. Daha sonra gruplar hâlinde sesli olarak mahreçlerine dikkat ederek okuyunuz.

ARAŞTIRALIM

Kunut dualarının nerede ve ne zaman okunduğunu araştırınız.

LİSTELEYELİM

Kunut dualarında Rabbimize verdiğimiz sözleri maddeler hâlinde listeleyiniz.

Bilgi Kutusu

Şafii mezhebinde namazda Kunut duası yerine şu dualar okunur:

اَللّٰهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ ۝ وَعَافِنِي فِيمَنْ
عَافَيْتَ ۝ وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ ۝ وَبَارِكْ لِي فِيمَا
أَعْطَيْتَ ۝ وَقِنِي شَرَّمَا قَضَيْتَ ۝ فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلَا
يُقْضٰى عَلَيْكَ ۝ وَ إِنَّهُ لَا يَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ ۝
وَلَا يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ ۝ تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ ۝
فَلَكَ الْحَمْدُ عَلٰي مَا قَضَيْتَ ۝ اَسْتَغْفِرُكَ اللّٰهُمَّ
وَاَتُوبُ إِلَيْكَ ۝ وَصَلَّ اللّٰهُ عَلٰي سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
وَ عَلٰي اٰلِهِ وَ صَحْبِهِ وَسَلَّمَ ۝

Anlamı: Allah'ım! Hidayete erdirdiklerinle beraber beni de hidayete erdir, afiyet verdiklerinle beraber bana da afiyet ver, himaye ettiklerinle beraber beni de himaye et, verdiklerini benim için bereketli kıl, hükmettiğin şeylerin şerrinden beni koru. Çünkü sen hükmedersin, sana hükmedilmez, himaye ettiğin kimse zelil olmaz, zelil ettiğin kimse de aziz olmaz, hayır ve bereketin çoktur, sen çok yücesin. Hükmettiğin şeyler üzerine hamt sana mahsustur. Allah'ım, senden mağfiret diliyor ve sana tövbe ediyorum. Allah'ın (cc) salat ve selamı, Efendimiz Muhammed'in (sav), âlinin ve ashabının üzerine olsun.

NAMAZ TESBİHATI

Namaz tesbihleri, namaz esnasında ve sonrasında okunan dua ve zikirlerdir.

Uygulama	Anlamı	Tesbihat
Namaza başlarken ve bir rükünden diğerine geçerken söylenir.	Allah (cc) en büyüktür.	اَللّٰهُ اَكْبَـرُ
Rükûda üç defa söylenir.	Yüce Rabb'im her türlü eksiklikten uzaktır.	سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ
Rükûdan doğrulurken söylenir.	Allah (cc), kendisine hamt edeni işitir.	سَـمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهُ
Rükûdan tam doğrulunca söylenir.	Rabbimiz! Her türlü övgü sanadır.	رَبَّنَا لَـكَ الْحَمْدُ
Secdede üç defa söylenir.	Ulu Rabb'im her türlü eksiklikten uzaktır.	سُبْحَانَ رَبِّيَ الْاَعْلٰي
Sağa ve sola selam verirken söylenir.	Allah'ın (cc) selamı ve rahmeti üzerinize olsun.	اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ

Tablo 2.1
Namazda okunan tesbihat

Uygulama	Anlamı	Tesbihat
Her selamdan sonra okunur.	Allah'ım! Selam sensin, selamet de ancak sendendir. Ey celal ve ikram sahibi, sen ne yücesin!	اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ
Namazın sonunda okunur.	Peygamberimize (sav) salat olsun.	عَلٰي رَسُولِنَا صَلَوَتٌ
Namazın sonunda okunur.	Allah (cc) her türlü eksiklikten uzaktır. Hamt O'nadır. Allah'tan (cc) başka ilah yoktur. Allah (cc) en büyüktür. Güç ve kuvvet ancak yüce ve ulu olan Allah'ın (cc) elindedir.	سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَٓا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ
Namazın sonunda otuz üçer defa okunur.	Allah (cc) her türlü eksiklikten uzaktır.	سُبْحَانَ اللّٰهِ
	Hamt (her türlü övgü) Allah (cc) içindir.	اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ
	Allah (cc) en büyüktür.	اَللّٰهُ اَكْبَرُ
Namazın sonunda okunur.	Allah'tan (cc) başka ilah yoktur. O tektir, ortağı yoktur. Mülk O'na aittir. Bütün övgüler O'nadır. O'nun her şeye gücü yeter. Sonsuz lütuf sahibi, yüceler yücesi Rabb'im her türlü eksiklikten uzaktır.	لَٓا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَاشَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَلِيِّ الْاَعْلَى الْوَهَّابِ

Tablo 2.2
Namazdan sonra okunan tesbihat

CENAZE NAMAZI DUALARI

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَ غَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا
وَكَبِيرِنَا وَذَكَرِنَا وَاُنْثَانَا ۞ اَللّٰهُمَّ مَنْ اَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَاَحْيِهٖ عَلَي
الْاِسْلَامِ ۞ وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْاٖيمَانِ ۞ وَخُصَّ
هٰذَا الْمَيِّتَ (هٰذِهِ الْمَيِّتَةَ) بِالرَّوْحِ وَالرَّاحَةِ وَالرَّحْمَةِ
وَالْمَغْفِرَةِ وَالرِّضْوَانِ ۞ اَللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ مُحْسِنًا فَزِدْ فٖي
اِحْسَانِهٖ (إِحْسَانِهَا) وَاِنْ كَانَ مُسٖيئًا (كَانَتْ مُسٖيئَةً) فَتَجَاوَزْ
عَنْهُ (عَنْهَا) ۞ وَلَقِّهِ (لَقِّهَا) الْاَمْنَ وَالْبُشْرٰي وَالْكَرَامَةَ
وَالزُّلْفٰي بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمٖينَ ۞

Not: Cenaze erkek ise mavi renkle yazılmış ifadeler, kadın ise bunların yerine parantez içinde kırmızı renkle yazılmış ifadeler okunur.

Anlamı

Allah'ım! Hayatta kalanlarımızı, ölenlerimizi, burada olanlarımızı ve olmayanlarımızı, küçüklerimizi, büyüklerimizi, erkeklerimizi ve kadınlarımızı bağışla.

Allah'ım! Bizlerden kimi yaşatırsan onu İslam üzere yaşat ve kimin de ruhunu teslim alırsan onun ruhunu iman üzere teslim al. Bilhassa bu ölüye kolaylık, rahatlık ve mağfiret eyle, ondan razı ol.

Allah'ım! Eğer bu vefat eden kişi, iyi kimse ise sevabını artır, günahkâr ise onu affet. Ey merhameti bol olan Allah'ım! Bu kişiye rahmetinle emniyet, sevinç, ikram ve katından bir yakınlık nasip et.

DİKKAT EDELİM

Cenaze namazı duasında erkekler ve kadınlar için farklı olan ifadelere dikkat ediniz.

Cenaze çocuksa şu dua okunur:

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَ غَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا
وَكَبِيرِنَا وَذَكَرِنَا وَاُنْثَانَا ۞ اَللّٰهُمَّ مَنْ اَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَاَحْيِهِ عَلَي
الْاِسْلاَمِ ۞ وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَي الْاِيمَانِ ۞
اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ (اجْعَلْهَا) لَنَا فَرَطًا وَاجْعَلْهُ (وَاجْعَلْهَا)
لَنَا أَجْرًا وَذُخْرًا وَاجْعَلْهُ (واجْعَلْهَا) لَنَا شَافِعًا (شَافِعَةً)
وَمُشَفَّعًا (وَمُشَفَّعَةً) بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Not: Cenaze erkek çocuğu ise mavi renkle yazılmış ifadeler, kız çocuğu ise bunların yerine parantez içinde kırmızı renkle yazılmış ifadeler okunur.

Anlamı

Allah'ım! Hayatta kalanlarımızı, ölenlerimizi, burada olanlarımızı ve olmayanlarımızı, küçüklerimizi, büyüklerimizi, erkeklerimizi ve kadınlarımızı bağışla.

Allah'ım! Bizlerden kimi yaşatırsan onu İslam üzere yaşat ve kimin de ruhunu teslim alırsan onun ruhunu iman üzere teslim al.

Allah'ım! Sen onu bizim için önden gönderilmiş bir sevap vesilesi yap, ecir vesilesi ve ahiret azığı eyle, onu bize şefaati kabul edilen bir şefaatçi eyle.

Bilgi Kutusu

Cenaze namazında birinci tekbirden sonra Sübhaneke, ikinci tekbirden sonra Salli-Barik okunur. Üçüncü tekbirden sonra bilenler cenaze namazı duasını, bilmeyenler Rabbena ya da Kunut dualarını okur. Dördüncü tekbirden hemen sonra selam verilir.

2. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. I. sütunda verilen dualara ait Arapça ifadeyi II. sütundan bularak ifadenin harfini dua isimlerinin başındaki boşluğa yazınız.

1.

I.	
( )	Rabbicalnî
( )	Rabbena
( )	Kunut
( )	Rabbi Yessir
( )	Sübhaneke
( )	Barik
( )	Salli
( )	Tahiyyat

II.	
a.	وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
b.	اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰي عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِينَ
c.	وَلَٓا اِلٰهَ غَيْرُكَ
ç.	اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلّ۪ي وَنَسْجُدُ
d.	اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا
e.	اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰي مُحَمَّدٍ وَعَلٰي اٰلِ مُحَمَّدٍ
f.	سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهُ
g.	رَبِّ تَمِّمْ بِالْخَيْرِ
h.	رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَٓاءِ
i.	اَللّٰهُمَّ رَبَّ هٰذِهِ الدَّعْوَةِ التَّآمَّةِ
j.	كَمَا بَارَكْتَ عَلٰي اِبْرَاه۪يمَ
k.	لَٓا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَاشَر۪يكَ لَهُ

B. Aşağıdaki numaralı kutucuklarda namaz esnasında ve sonrasında yapılan tesbihatın Türkçe anlamları verilmiştir. Kutucuklardaki numaraları ilgili soruların altına yazarak soruları cevaplayınız (Aynı kutucuğu birden fazla soru için kullanabilirsiniz.).

1 "Allah (cc) her türlü eksiklikten uzaktır."	**2** "Allah (cc) her türlü eksiklikten uzaktır. Hamt O'nadır. Allah'tan (cc) başka ilah yoktur. Allah (cc) en büyüktür."	**3** "Yüce Rabb'im her türlü eksiklikten uzaktır."
4 "Allah (cc), kendisine hamt edeni işitir."	**5** "Allah (cc) en büyüktür."	**6** "Allah'ın (cc) selamı ve rahmeti üzerinize olsun."
7 "Rabbimiz! Her türlü övgü sanadır."	**8** "Allah'ım! Selam sensin, selamet de ancak sendendir."	**9** "Hamt, Allah (cc) içindir."

2. Namaz esnasında okunan tesbihatın Türkçe anlamları hangi numaralı kutucuklarda verilmiştir?

a. Uygun kutucukları seçiniz.

b. Seçtiğiniz kutucuklardaki tesbihatı okunuş zamanına göre sıralayınız.

3. Namaz sonrasında okunan tesbihatın Türkçe anlamları hangi numaralı kutucuklarda verilmiştir?

a. Uygun kutucukları seçiniz.

b. Seçtiğiniz kutucuklardaki tesbihatı okunuş zamanına göre sıralayınız.

2. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

C. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

4. İslam'ın inanç esasları aşağıdakilerin hangisinde yer alır?

A) Amentü
B) Kelimeişehadet
C) Kelimeitevhit
D) Kunut
E) Tahiyyat

5. Allah'ım! Sen her türlü eksiklikten uzaksın. Seni daima böyle över ve sana hamt ederim. Senin adın mübarektir. Senin şanın yücedir. Senin övgün uludur. Senden başka ilah yoktur.

Anlamı verilen bu dua aşağıdakilerden hangisidir?

A) Barik
B) Sübhaneke
C) Salli
D) Rabbena
E) Tahiyyat

6. Emir, Kurban Bayramı'nın ikinci gününde ailesiyle birlikte babasının akrabalarını ziyaret etti. Bu ziyaretler onun için keyifli olduğu kadar öğretici de olmuştu. Büyük halasının ricasıyla yeni ezberlediği sureyi okumaya başlamışken halası onu durdurmuş ve "Önce bir şeytanı kov, sonra da Allah'ın (cc) adını an bakayım." demişti. Emir, Kur'an okumaya başlarken söylenen o cümleleri biliyordu ama ne anlama geldiklerini yeni öğrenmişti. Cemaatle kıldıkları ikindi namazının farzından sonra coşkuyla söyledikleri Arapça sözler de Emir'i çok etkilemişti.

Bu parçada altı çizili ifadeleri karşılayan kavramlar aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) İstiaze - besmele - tekbir
B) Besmele - tekbir - salatüselam
C) İstiaze - tekbir - besmele
D) Salatüselam - istiaze - tekbir
E) Besmele - istiaze - salatüselam

7. I. Barik
II. Rabbena
III. Salli
IV. Tahiyyat

Numaralanmış bu duaların hangilerinde hem Hz. Muhammed'in (sav) hem de Hz. İbrahim'in ismi geçmektedir?

A) Yalnız II
B) Yalnız IV
C) I ve III
D) I ve IV
E) II ve III

8. Aşağıdaki ibarelerden hangisi yalnızca sabah ezanında söylenir?

A) حَيَّ عَلَى الصَّلٰوةِ
B) اَشْهَدُ اَنْ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
C) حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
D) قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ
E) اَلصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ

9. Cenaze namazı duaları ile ilgili;

I. Cenaze namazı kılındıktan hemen sonra sesli olarak okunur.
II. Vefat edenin cinsiyetine göre duanın okunuşunda belli değişiklikler vardır.
III. Çocuklar için okunan duada büyükler için söylenmeyen ifadeler bulunur.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

2. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

10. Aşağıda bazı duaların anlamlarından bölümler yer almaktadır.

- Her türlü hürmet, selam, yüceltmeler ve salih ameller Allah (cc) içindir.
- Ey Rabbimiz! Bize hem bu dünyada hem de ahirette iyilik ve güzellik ver. Bizi cehennem ateşinin azabından koru.
- Allah'ım! Biz yalnız senden yardım dileriz. Bizi bağışlamanı ve doğru yola iletmeni isteriz.
- Ey merhameti bol olan Allah'ım! Bu kişiye rahmetinle emniyet, sevinç, ikram ve katından bir yakınlık nasip et.

Buna göre aşağıdaki dualardan hangisine ait bir bölüm verilmemiştir?

A) Cenaze

B) Kunut

C) Rabbena

D) Rabbicalnî

E) Tahiyyat

11. Aşağıdaki namaz tesbihatından hangisi secdedeyken okunur?

A) اَللّٰهُ اَكْبَرُ

B) رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ

C) سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

D) سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

E) سُبْحَانَ رَبِّيَ الْاَعْلٰي

ÖĞRETMEN KONTROL LİSTESİ			
Ezbere okunacak dualar ve anlamları kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan öğrencilerin kazandığı beceriler için "Evet", kazanamadığı beceriler için "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.			
Öğrencinin Adı Soyadı:	Sınıfı:	Numarası:	
S. No	**Ölçütler**	**Evet**	**Hayır**
1.	Amentü duasını ezbere hatasız okudu.		
2.	Amentü duasının anlamını söyledi.		
3.	Kelimeitevhidi telaffuzuna dikkat ederek ezbere söyledi.		
4.	Kelimeitevhidin anlamını söyledi.		
5.	Kelimeişehadeti telaffuzuna dikkat ederek ezbere söyledi.		

S. No	Ölçütler	Evet	Hayır
6.	Kelimeişehadetin anlamını söyledi.		
7.	İstiaze cümlesini ezbere söyledi.		
8.	İstaze cümlesinin anlamını söyledi.		
9.	Besmeleyi doğru bir telaffuzla söyledi.		
10.	Besmelenin anlamını söyledi.		
11.	Tekbir cümlelerini ezbere hatasız söyledi.		
12.	Tekbir cümlelerinin anlamını söyledi.		
13.	Salatüselam ibaresini ezbere hatasız söyledi.		
14.	Salatüselam ibaresinin anlamını söyledi.		
15.	Rabbi Yessir duasını ezbere hatasız okudu.		
16.	Rabbi Yessir duasının anlamını söyledi.		
17.	Ezan lafızlarını ezbere hatasız okudu.		
18.	Ezan lafızlarının anlamını söyledi.		
19.	Kamet lafızlarını ezbere hatasız okudu.		
20.	Kamet lafızlarının anlamını söyledi.		
21.	Ezan duasını ezbere okudu.		
22.	Ezan duasının anlamını söyledi.		
23.	Sübhaneke duasını ezbere hatasız okudu.		
24.	Sübhaneke duasının anlamını söyledi.		
25.	Tahiyyat duasını ezbere hatasız okudu.		
26.	Tahiyyat duasının anlamını söyledi.		
27.	Salli ve Barik dualarını ezbere hatasız okudu.		
28.	Salli ve Barik dualarının anlamını söyledi.		
29.	Rabbena dualarını ezbere hatasız okudu.		
30.	Rabbena dualarının anlamını söyledi.		
31.	Rabbicalnî duasını ezbere hatasız okudu.		
32.	Rabbicalnî duasının anlamını söyledi.		
33.	Kunut dualarını ezbere hatasız okudu.		
34.	Kunut dualarının anlamını söyledi.		
35.	Namaz tesbihatını ezbere hatasız söyledi.		
36.	Namaz tesbihatının anlamlarını söyledi.		
37.	Cenaze namazı dualarını ezbere okudu.		
38.	Cenaze namazı dualarının anlamını söyledi.		
Yorumlar:			

Hazırlık Çalışmaları

1. Harfleri doğru telaffuz edip vurgulara dikkat ederek Türkçe konuşan birisi etrafında nasıl bir etki bırakır?
2. Bir işi ustasından öğrenmenin sizce ne gibi olumlu sonuçları olur?
3. Şair, aferin, vali kelimeleri ile masa, kalem, bakan kelimeleri arasında hecelerin okunuşu ile ilgili nasıl bir fark bulunmaktadır?
4. Teorik bilgilerin uygulamaya aktarılmasının önemi hakkında neler söylersiniz?

3. ÜNİTE

Ünite özet sunusu

Ünite PDF dosyası

Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvit

Görsel 3.1
Kur'an'ı tecvit kurallarına göre okumak her Müslüman'ın sorumluluğudur.

MED ÇEŞİTLERİ

Tecvidin Tanımı, Amacı ve Önemi

Sözlükte bir şeyi güzel yapmak ve süslemek anlamına gelen tecvit, Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okuma kurallarını içeren bir ilimdir. Daha özel bir tanımla **tecvit**, Kur'an harflerinin mahreç ve sıfatlarını ele alan ilimdir. Bu ilmin konusu, Kur'an-ı Kerim'in harfleridir.[1]

Yüce Allah, Kur'an'ın "tertil" üzere indirildiğini bildirmiştir.[2] **"Kur'an'ı tertil üzere oku!"**[3] emriyle de Peygamberimize (sav) ve onun şahsında bütün Müslümanlara bir sorumluluk yüklemiştir. Bu sorumluluğun farkında olan âlimler "Kur'an'ı ağır ağır, tane tane, harflerin hakkını vererek ve anlayarak okumanın önemi" üzerinde durmuşlar, Peygamberimiz (sav) ve sahabilerin Kur'an okuyuşlarındaki uygulamaları tespit ederek "Tecvit İlmi"ni sistematik hâle getirmişlerdir.

Kur'an-ı Kerim, Allah (cc) tarafından Arapça olarak indirilmiştir. Kur'an'ın lafızları, içindeki yüce manaları koruyan bir mahfaza durumundadır. Kur'an'ın lafız ve manalarındaki bütünlüğün korunması için öncelikle lafızlar düzgün ve belli kurallara göre okunmalıdır. Peygamberimiz (sav) Kur'an'ı tecvitli olarak okumuştur. Sahabe-i kiram ve onlardan sonra gelen bütün nesiller de Kur'an'ı tecvitli okumaya ayrı bir özen göstermişlerdir.

YORUMLAYALIM

SAKARYA TÜRKÜSÜ

İnsan bu, su misali, kıvrım kıvrım akar ya...
Bir yanda akan benim, öbür yanda Sakarya.
Su iner yokuşlardan, hep basamak basamak.
Benimse alın yazım, yokuşlarda susamak.
Her şey akar: Su, tarih, yıldız, insan ve fikir...
Oluklar çift: Birinden nur akar, birinden kir.
Akışta demetlenmiş büyük, küçük, kâinat...
Şu çıkan buluta bak, bu inen suya inat!
Fakat Sakarya başka, yokuş mu çıkıyor ne?
Kurşundan bir yük binmiş köpükten gövdesine
...

(Necip Fazıl Kısakürek, Çile, s. 399.)

Bir arkadaşınızdan yukarıdaki şiiri önce gelişigüzel sonra da vurgu, tonlama ve noktalamalara dikkat ederek okumasını isteyiniz. İki okuyuş arasındaki farkı Kur'an'ı tecvitli ve tecvitsiz okuyuşa göre yorumlayınız.

1 Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları, s. 77.
2 bk. Furkan suresi, 32. ayet.
3 Müzzemmil suresi, 4. ayet.

Tecvit ilminin amacı, Kur'an'ın indirildiği şekilde okunmasını sağlamaktır. Tecvit kurallarını uygulayan kimse, Kur'an'ı en doğru şekilde okumuş olur.

Kur'an lafızlarının doğru ve güzel okunmasını sağlayan kuralları bize tecvit ilmi öğretir. Dolayısıyla tecvit, Kur'an tilavetinin ayrılmaz bir parçasıdır. Kur'an'ın lafız ve manalarındaki ahenk ancak tecvit kurallarına uygun bir okuyuşla ortaya çıkar.

Tecvidi Öğrenmede Öğreticiye Duyulan İhtiyaç

Tecvit ilmi hem teorik hem de pratik yönü olan bir ilimdir. Tecvidin teorik kısmı, Kur'an'ı doğru ve güzel okumayı sağlayan kurallarıdır. Pratik kısmı ise bu kuralların Kur'an okuma esnasında uygulanmasıdır.

Her alanda iyi bir öğreticiye ihtiyaç olmakla birlikte, uygulamaya ağırlık verilen ve sanat yönü bulunan alanlar için öğretmen, vazgeçilmez bir unsurdur. Bu yönüyle meslek dersleri içerisinde öğretmene en çok ihtiyaç duyulan ders, tecvit ilminin uygulamalı olarak öğretildiği Kur'an-ı Kerim dersidir.

Kur'an'ı doğru ve güzel okuyan mahir (usta) okuyucuya "fem-i muhsin" denilir. Kur'an öğreniminde başarılı olabilmek için bir öğreticiden ders almak gerekir. Çünkü bir öğreticiden ders almayan Kur'an okuyucusunun harflerin mahreç ve telaffuzlarını tam olarak kavraması, tecvit kurallarını güzel bir şekilde uygulaması mümkün değildir. Unutulmamalıdır ki Kur'an-ı Kerim eğitimi, hoca merkezli bir eğitimdir ve başarının sırrı da buradadır. Program, kitap, eğitim materyalleri, teknik donanım ve fiziki şartlar öğreticinin daha verimli olmasını sağlayan yardımcı ögelerdir.

Kur'an-ı Kerim okurken yaptığımız hataların düzeltilmesi ancak bir öğretici ile mümkündür. O, bizim okuyuşumuzu kontrol eder. Harf ve kelimelerin doğru okunuşunu öğretir, gerektiğinde defalarca tekrar ederek hatalarımızı düzeltir. Özellikle alışkanlık hâline gelen hatalarımızın tespiti ve düzeltilmesi Kur'an öğreticisinin büyük emeğini gerektirir.

PAYLAŞALIM

Bir müzik parçasını kendi kendinize mi yoksa bir öğreticiden eğitim alarak mı daha iyi öğrenirsiniz? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Kur'an-ı Kerim'i güzel okumak için sesi kullanma becerisinin geliştirilmesine ve dudak talimine ihtiyaç vardır. Bunun için de Kur'an'ı tecvit kurallarına uygun olarak okuyan bir öğreticiden eğitim almanın yanı sıra sesli ve görüntülü öğretim materyallerinden faydalanmak da önemlidir. Bu tür materyaller bize kulak aşinalığı kazandırdığı gibi ezberlediğimiz bölümleri tekrar etme imkânı da sağlar.

YORUMLAYALIM

Peygamber Efendimiz, Kur'an'ı güzel okuyan sahabilerden Abdullah bin Mesud'a (ra) şöyle iltifat etmiştir: "Kur'an'ı indirildiği gibi tatlı ve hoş bir şekilde okumak isteyen, Abdullah bin Mesud gibi okusun."

(Ahmed bin Hanbel, Müsned, C I, s. 26.)

Verilen hadisi fem-i muhsin ile ilişkilendirerek yorumlayınız.

Med

Türkçede bazı heceler uzun sesle okunur. Örneğin "âlem" ve "hâkim" kelimelerindeki "â" ve "hâ" hecelerini, "hâlâ" kelimesinin ise her iki hecesini uzatarak söyleriz. Bunlar Türkçedeki uzun sesli hecelerdir.

Türkçeden farklı bir fonetiği olan Kur'an dili, pek çok uzun sesli heceye sahiptir. Bunlardan bazısı Türkçe ve Arapça konuşmalardaki doğal uzatmalar kadardır. Diğer bir kısmı ise Kur'an'a özgü olarak daha fazla uzatılır. Bu uzun sesler sayesinde Kur'an okuyuşunda çok hoş bir ahenk meydana gelir.

Bilgi Kutusu

Med harfleri bazen gizli (mukadder) olur. Yani yazıda görülmez fakat okunur.

Med harflerinin gizli olduğu yerlerden bazıları şunlardır:

Uzatılan ötreli hû zamirinden (ـهُ) sonra gizli bir vav (و) vardır.

Misal: عِنْدَهُ و – لَهُ و

Uzatılan esreli zamirden (ـهِ) sonra gizli bir ya (ي) vardır.

Misal: عِلْمِهِ ي – هِ ي

Üzerinde asar işareti (ـٰ) bulunan harften sonra med harflerinden gizli bir elif (ا) vardır.

Misal: اٰمَنَ – اٰيَاتٌ

Harflerin uzatılarak okunmasına tecvit ilminde **med** denir. Bir harfin uzatılarak okunmasını sağlayan harflere de **med harfleri** denir. Bunlar elif (ا), vav (و), ya (ي) harfleridir. Bu harflerin med harfi olabilmesi için iki şartın bir arada bulunması gerekir:

- Elif, vav ve ya harfleri harekesiz (sakin) olmalıdır.
- Elif'ten önceki harfin harekesi üstün (ـَا), vav'dan önceki harfin harekesi ötre (ـُو), ya'dan önceki harfin harekesi esre (ـِي) olmalıdır.

Med harfleri, kendisinden önceki harfin doğal bir şekilde uzatılmasını sağlar ki buna **bir elif miktarı** denir. Bir elif miktarı, bir parmak kaldırma veya indirme süresini ya da elif diyecek kadar geçen zamanı ifade eder. Bu da yaklaşık olarak Türkçede âlem kelimesindeki ilk hecenin uzunluğu kadardır.

Bilgi Kutusu

İki üstün ile biten kelimelerin sonunda durulduğunda tenvinli olan kelime med yapılarak okunur ve bir elif miktarı uzatılır.

اَبَدًا ← اَبَدَا – عَلِيمًا ← عَلِيمَا

Harflerin bir elif miktarından fazla uzatılmasına sebep olan bazı harf ve işaretler vardır. Bunlara da **med sebebi** denir. Med sebebi, hemze ve sükûn olmak üzere iki tanedir.

Hemze: Kur'an'da özel yazımı olan bir harftir. Kelime içindeki konumuna göre bazen uzun hemze (أ إ أَ) bazen de kısa hemze (ءَ ءِ ءُ) şeklinde yazılır.

Sükûn: Harekesizlik durumudur. Harekesiz harfe **sakin harf** denir. Cezim (ـْ), bir harfin sakin olduğunu gösterir. İki çeşit sükûn vardır:

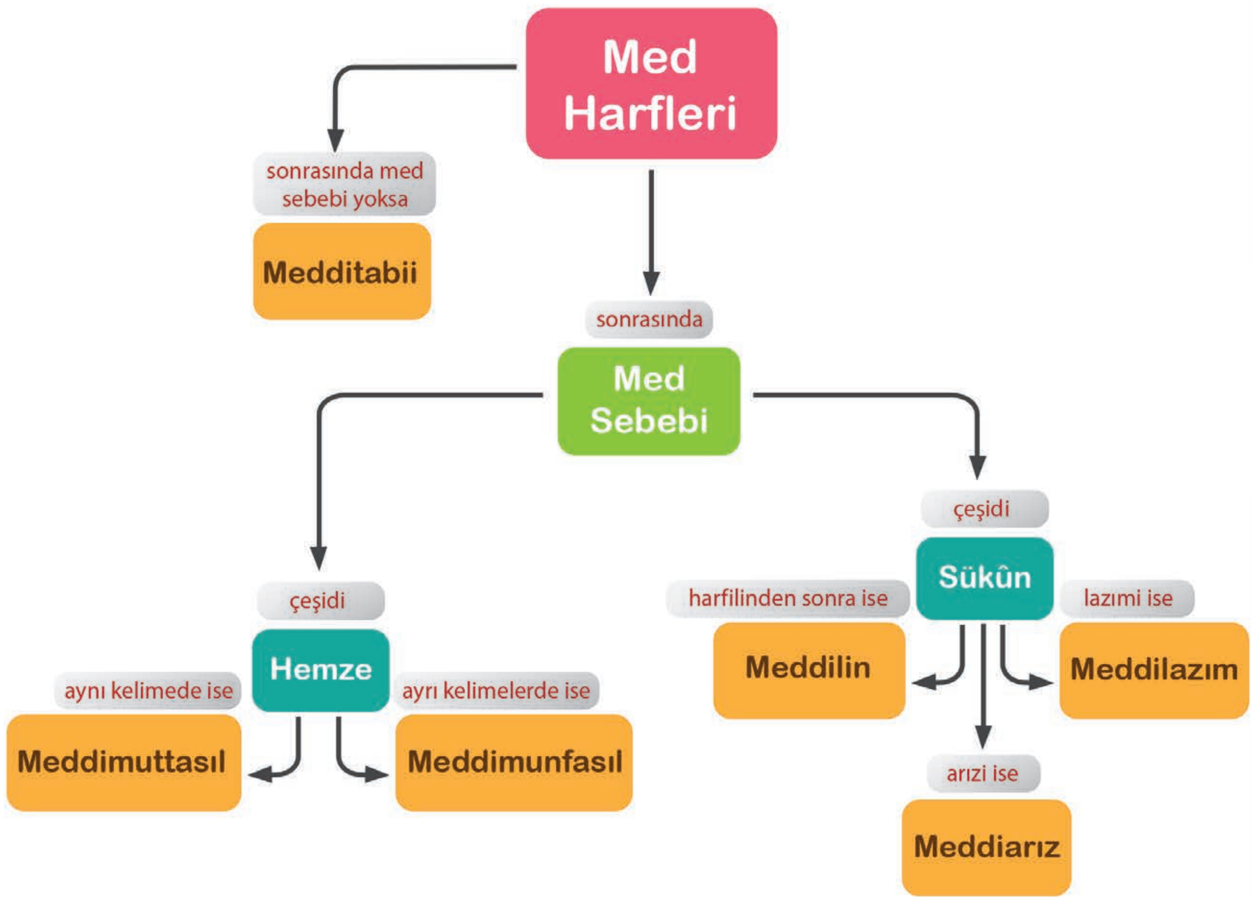
Lazımi (kalıcı) sükûn: Durulduğunda da geçildiğinde de var olan sükûndur.

Misal: آلْئٰنَ ve جَٓانٌّ kelimelerindeki cezimli ve şeddeli harflerin sükûnu, lazımisükûndur.

Arızi (geçici) sükûn: Durulduğunda ortaya çıkan, geçildiğinde yok olan sükûndur.

Misal: اَلْعَالَمِينَ kelimesinde durulduğunda üstün harekeli nun harfi اَلْعَالَمِينْ şeklinde cezimli olarak okunur. Eğer kelimede durulmazsa harf kendi harekesiyle okunarak sonraki kelimeye geçilir.

Tecvit ilminde medler, yukarıda bahsedilen med harfleri ve med sebeplerinin durumuna göre altı kısma ayrılır:

Şema 3.1
Med çeşitleri

Medditabii

Med harfinden sonra med sebebi gelmezse **medditabii** olur. Medditabii, "asli med" olarak da isimlendirilir. Medditabiinin uzatma süresi, bir elif miktarıdır.

Misal: صَام

Bu örnekte:

Elif (ا) med harfidir.

→ Eliften sonra med sebebi yani hemze veya sükûn yoktur.

→ Bu durumda medditabii meydana gelir.

→ Sad (ص) harfi, "sâ" şeklinde bir elif miktarı uzatılarak okunur.

UYGULAYALIM

قَالَ - يَقُولُونَ - قِيلَ - اُوتِينَا - نُوحِيهَا

Verilen medditabii örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

Meddimuttasıl

Med harfinden sonra hemze gelir ve ikisi aynı kelimede yan yana bulunursa **meddimuttasıl** olur. Dört elif miktarı uzatılır. Hızlı okuyuşta en az iki elif miktarı uzatılması gerekir. Meddimuttasılın uzatılması vaciptir.

Misal: جَٓاءَ

Bu örnekte:

Elif (ا) med harfidir.

→ Elif'ten sonra med sebeplerinden hemze (ء) gelmiştir ve med harfi ile hemze aynı kelimededir.

→ Bu durumda meddimuttasıl meydana gelir.

→ Cim (ج) harfi, dört elif miktarı uzatılarak okunur.

Bilgi Kutusu

Meddimuttasılda hemze genellikle kısa hemze (ءَ ءِ ءُ) şeklinde yazılır.

UYGULAYALIM

طَٓائِرُكُمْ - اَلْبَلَٓاءُ - اُولٰٓئِكَ - جِٓيءَ - سُٓوءَ - قُرُٓوءٍ

Verilen meddimuttasıl örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

Meddimunfasıl

Med harfinden sonra hemze gelir ve ikisi farklı kelimelerde yan yana bulunursa **meddimunfasıl** olur. Bir başka ifadeyle bir kelimenin sonunda med harfi bulunur, peşinden gelen kelimenin ilk harfi de hemze olursa meddimunfasıl meydana gelir. Meddimunfasıl bir ila dört elif miktarı uzatılır. Hızlı okuyuşta en az bir elif miktarı uzatılması gerekir. Meddimunfasılın uzatılması caizdir.

Misal: يَا اَيُّهَا

Bu örnekte:

يَا kelimesinin sonundaki elif (ا) med harfidir.

→ Peşinden gelen اَيُّهَا kelimesinin ilk harfi ise hemze (ا) olup med harfi ile hemze ayrı kelimelerdedir.

→ Bu durumda meddimunfasıl meydana gelir.

→ Ya (ى) harfi, en fazla dört elif miktarı uzatılarak okunur.

UYGULAYALIM

وَمَا اُنْزِلَ – قَالُوا اٰمَنَّا – يَا بَنِي اٰدَمَ – قُوا اَنْفُسَكُمْ – وَتُوبُوا اِلَى اللّٰهِ – اِسْمُهُ اَحْمَدُ

Verilen meddimunfasıl örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

BULALIM

Nisa suresinin birinci sayfasındaki meddimuttasıl ve meddimunfasılları bulunuz.

Meddiarız

Med harfinden sonra arızi (geçici) sükûn gelirse **meddiarız** olur. Meddiarızın uzatılması caizdir. Okuyuş şekline bağlı olarak bir ila dört elif miktarı uzatılır.

Misal: اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ عَلٰي

Bu örnekte:

اَلْمُرْسَلِينَ kelimesindeki ya (ى) med harfidir.

→ Kelimenin sonunda durulduğunda nun (ن) harfinin üzerinde geçici (arızi) bir sükûn ortaya çıkar. اَلْمُرْسَلِينْ

→ Bu durumda med harfinden sonra geçici sükûn geldiği için meddiarız olur.

→ Lâm (ل) harfi, okuyuş şekline göre bir ila dört elif miktarı uzatılır.

Eğer kelime üzerinde durulmaz ve okumaya devam edilirse kelimenin sonu اَلْمُرْسَلِينَ şeklinde harekeli okunur ve lâm harfi bir elif miktarı uzatılarak عَلٰي kelimesine geçilir.

UYGULAYALIM

رَبِّ الْعَالَمِينَ – يَعْلَمُونَ – مِنَ النَّارِ

Verilen meddiarız örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

Meddilazım

Med harfinden sonra lazımisükûn gelirse **meddilazım** olur. Bir başka ifadeyle med harfinden sonra cezimli veya şeddeli bir harf gelirse meddilazım olur. Meddilazımı dört elif miktarı uzatmak vaciptir.

Misal: وَلَا الضَّٓالّ۪ينَ

Bu örnekte:

Dad (ض) harfinden sonraki elif (ا) med harfidir.

→ Med harfinden sonra şeddeli lâm harfi (لّ = لْ لِ) gelmiştir. Şeddeli harflerdeki sükûn da lazımisükûndur.

→ Bu durumda med harfinden sonra lazımisükûn geldiği için meddilazım olur.

→ Dad (ض) harfi, dört elif miktarı uzatılarak okunur.

Misal: يٰسٓ

Mukattaa harflerinden olan bu örneğin açılımı يَا سٖينْ dir.

سٖينْ deki ya (ى) med harfidir.

→ Med harfinden sonra cezimli nun (نْ) gelmiştir. Cezimli harflerin sükûnu da lazımisükûndur.

→ Bu durumda med harfinden sonra lazımisükûn geldiği için meddilazım olur.

→ Sin (س) harfi, dört elif miktarı uzatılarak okunur.

Bilgi Kutusu

Meddilazım kendi içerisinde dörde ayrılır:

1. **Meddilazım Kelime-i Müsakkale:** Aynı kelimede med harfinden sonra med sebebi olan lazımisükûnun şeddeli olarak gelmesiyle oluşur.

   Misal: لَا تُضَٓارَّ

2. **Meddilazım Kelime-i Muhaffefe:** Aynı kelimede med harfinden sonra med sebebi olan lazımisükûnun cezimli olarak gelmesiyle oluşur.

   Misal: آٰلْـٰٔنَ

3. **Meddilazım Harf-i Müsakkale:** Mukattaa harflerinin okunuşunda med harfinden sonra med sebebi olan lazımisükûnun şeddeli olarak gelmesiyle oluşur.

   Misal: الٓمٓ (أَلِفْ لَٓامّٖيمْ)

4. **Meddilazım Harf-i Muhaffefe:** Mukattaa harflerinin okunuşunda med harfinden sonra med sebebi olan lazımisükûnun cezimli olarak gelmesiyle oluşur.

   Misal: قٓ (قَٓافْ)

Meddilin

Üstün harekeden sonra gelen cezimli vav (ـَوْ) ve cezimli ya (ـَيْ) harflerine **lin harfi** denir. Örneğin نَوْمٌ kelimesindeki vav ve خَيْرٌ kelimesindeki ya harfi, lin harfidir. Lin harfinden sonra sükûn bir kelimede yan yana bulunursa meddilin meydana gelir ve lin harfi uzatılarak okunur. Uzatma harekede değil, lin harfinin mahrecinde yapılır. Meddilinin sükûnu, lazımisükûn ya da arızi sükûn olabilir. Kur'an-ı Kerim'de sadece iki yerde lin harfinin sükûnu lazımidir. Bunlardan biri Meryem suresinin başındaki كٓهٰيٰعٓصٓ ayeti, diğeri ise Şûrâ suresinin başındaki عٓسٓقٓ ayetidir. Bu ayetlerdeki ayn (عٓ ← عَيْنْ) lafızlarının sükûnu, lazımisükûndur.[4]

Misal: مِنْ خَوْفٍ

Bu örnekte:

Vav (و) lin harfidir.

→ Kelimede durulduğunda, fe (ف) harfinin üzerinde arızi bir sükûn ortaya çıkar.

→ Bu durumda lin harfinden sonra sükûn geldiği için meddilin olur.

→ Vav (و) harfi okuyuş şekline göre bir ila üç elif miktarı uzatılır.

UYGULAYALIM

نَوْمٌ – دَٓائِرَةُ السَّوْءِ – حَذَرَ الْمَوْتِ – عَلَيْهِ – جَنَّتَيْنِ – بِالْغَيْبِ

Verilen meddilin örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

BULALIM

Kureyş suresindeki meddilinleri bulunuz.

TENVİN VE SAKİN NUN

Tenvin "nunlamak" demektir. Tenvindeki cezimli nun sadece okuyuşta vardır, yazıda görülmez.

Misal: اَحَدٌ → حَدُنْ

Tenvin, vasıl (geçiş) hâlinde ortaya çıkar, vakıf (durma) hâlinde kaybolur, okunmaz.

Misal: اَحَدًا اَحَدَا – اَحَدٌ اَحَدْ – اَحَدٍ اَحَدْ

Kelimenin ortasında veya sonunda bulunan cezimli nun'a da **sakin (harekesi olmayan) nun** denir.

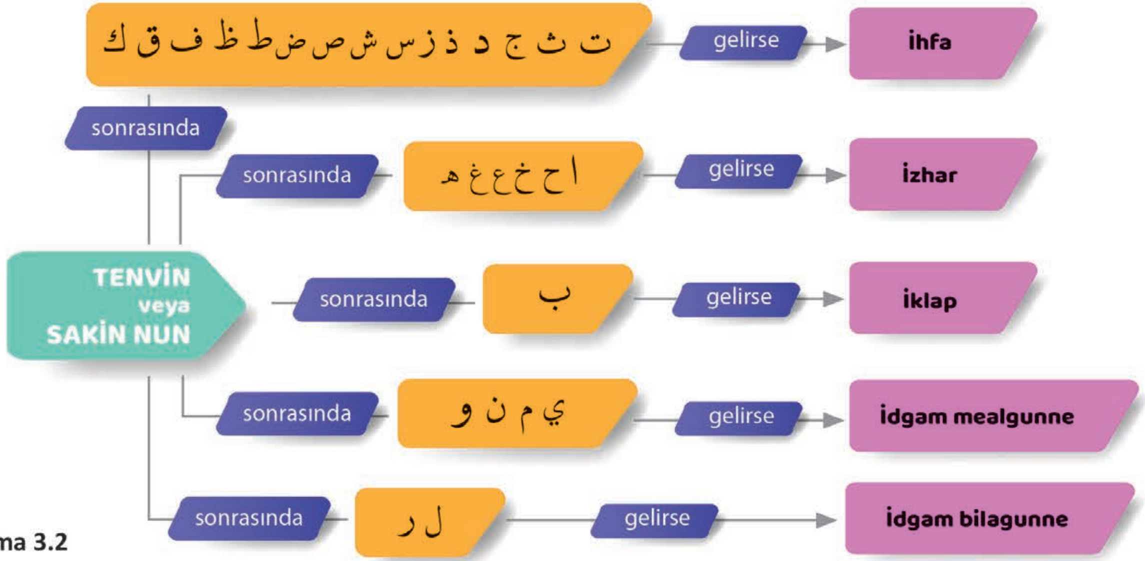
Misal: اَنْعَمْتَ – مَنْ

Bilgi Kutusu

Bir kelimede tenvin veya sakin nun varsa mutlaka orada dört tecvit kuralından biri bulunur.

Bunlar ihfa, izhar, iklap ve idgamdır.

4 İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri, s. 309.

Şema 3.2
Tenvin veya sakin nuna bağlı tecvit kuralları

İhfa

İhfa sözlükte "gizlemek" anlamına gelir. Tenvin veya sakin nun'dan sonra nun sesinin asıl mahrecinin gizlenerek bir sonraki harfe katılmadan ve o harften tamamen ayırmadan okunmasına **ihfa** denir. Tenvin veya sakin nun'dan sonra aşağıdaki 15 harften biri gelirse ihfa yapmak vacip olur:

ت ث ج د ذ ز س ش ص ض ط ظ ف ق ك

İhfa harfleri aşağıdaki Arapça beytin ilk harflerinde toplanmıştır:

صِفْ ذَا ثَنَا جُودَ شَخْصٍ قَدْ سَمَا كَرَمَا
ضَعْ ظَالِمًا زِدْ تُقَا دُمْ طَالِبًا فَتَرَي

İhfalı okuyuşta;

- Dil damağa veya üst ön dişlere yapışmaz, doğal hâlinde serbest bırakılır ve arada hafif boşluk bırakılır.
- Ses hem ağızdan hem de burundan (genizden) gelir.
- Tenvin veya sakin nun gunneli okunur.
- Gunneli okuyuş bir buçuk elif miktarı tutulur.[5]

Misal: مَنْ ذَا الَّذِي

Bu örnekte:

Birinci kelimenin sonunda sakin nun vardır.

→ Sakin nun'dan sonra ihfa harflerinden zel (ذ) harfi gelmiştir.

→ Bu durumda ihfa meydana gelir.

→ Nun'un mahreci gizlenir ve ses genizden getirilerek bir buçuk elif miktarı tutulur.

5 Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları, s. 164.

UYGULAYALIM

جَنَّاتٍ تَجْرِي – وَفَتْحٌ قَرِيبٌ – اٰيَةٌ فِي – لَنْ تغْنِيَ – فَمَنْ ثقُلَتْ – اِنْ كُنْتُمْ

Verilen ihfa örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

İzhar

İzhar, sözlükte "açığa çıkarmak" anlamına gelir. Tenvin veya sakin nun'dan sonra boğaz harflerinden biri geldiğinde iki harfin arasının birbirinden ayrılarak nun sesinin açık bir şekilde okunmasına **izhar** denir. İzharn hükmü vaciptir. "Boğaz harfleri" de denen izhar harfleri altı tanedir:

ا ح خ ع غ ه

İzharlı okuyuşta;

- Nun sesi asıl mahrecinden çıkarılır, gunne yapılmaz.
- Nun sesi tutulmadan hemen bir sonraki harfe geçilir.[6]

Misal: رَسُولٌ أَمِينٌ

Bu örnekte:
Birinci kelimenin sonunda tenvin (ٌ) vardır.
→ Tenvinden sonra elif (ا) harfi gelmiştir.
→ Bu durumda izhar meydana gelir.
→ Nun harfi açık bir şekilde okunur, gunne yapılmaz.

Bilgi Kutusu

İzhar harfleri, Allah'ın (cc) şu isimlerinin ilk harflerinde toplanmıştır:

اَللّٰهُ حَيٌّ خَالِقٌ عَدْلٌ
غَنِيٌّ هَادِيًا

UYGULAYALIM

أَنْعَمْتَ – وَانْحَرْ – فَاِنْ اَسْلَمُوا – نَبَاتًا حَسَنًا – عَزِيزٌ غَفُورٌ – جُرُفٍ هَارٍ

Verilen izhar örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

İklap

İklap sözlükte "çevirmek, döndürmek, bir harfi başka bir harfe dönüştürmek" gibi anlamlara gelir. Tenvin veya sakin nun'dan sonra harekeli be (ب) harfi geldiğinde nun (ن) harfinin, mim (م) harfine çevrilerek okunmasına **iklap** denir. Iklapın hükmü vaciptir.

İklaplı okuyuşta:

- Nun harfi mim harfine çevrilir.
- Dil doğal hâlindeyken mim sesi genizden getirilerek gunneli okunur.
- Gunneli okuyuş, dudakları bastırmadan bir buçuk elif miktarı tutulur.[7]

6 Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları, s. 168.
7 İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri, s. 350.

Misal: تُنْبَتُ

Bu örnekte:

→ Kelimede sakin nun harfi vardır.

→ Sakin nun'dan sonra harekeli be (ب) harfi gelmiştir.

→ Bu durumda iklap meydana gelir.

Sakin nun (ن), mim (م) sesine çevrilir. Dudakları bastırmadan ses genizden getirilir ve bir buçuk elif miktarı tutulur.

UYGULAYALIM

اَنْبِؤُنِي - لَيُنْبَذَنَّ - مِنْ بَيْنِهِمْ - بَغْيًا بَيْنَهُمْ - بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ - صُمٌّ بُكْمٌ

Verilen iklab örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

İdgamlar

İdgam, sözlükte "bir şeyi diğerine katmak" anlamına gelmektedir. Birbirinin aynı veya mahreç ya da sıfat bakımından birbirine benzer veya yakın olan iki harften, sakin olan birinci harfin, harekeli olan ikinci harfe katılarak şeddeli okunmasına **idgam** denir.

Altı çeşit idgam vardır. Bunlardan ikisi tenvin ve sakin nun'la, üçü diğer harflerle ilgilidir. Biri de elif lâm (ال) takısından sonra meydana gelir.

İdgamın oluşması için;

- İdgam edilecek harfler, birbirinin aynı veya mahreç ya da sıfat bakımından birbirine benzer veya yakın olmalı,
- İdgam edilecek harflerden birincisi sakin, ikincisi harekeli olmalı,
- İdgam edilecek harfler yan yana olmalı, aralarına idgam yapılmasına engel başka bir harf girmemelidir.

İdgam Mealgunne

Tenvin veya sakin nun'dan sonra و, ن, م, ى kısaca "يَمْنُو" kelimesindeki harflerinden biri gelirse idgam mealgunne olur. İdgam mealgunne, gunneli idgam demektir. Genizden gelen bir sesle (gunne) idgam yaparak okunur.

İdgam mealgunnede:

- Tenvin veya sakin nun, kendinden sonraki harfe katılarak harf şeddelenir ve gunneli olarak okunur.
- Gunneli okuyuş bir buçuk elif miktarı tutulur.[8]

Misal: مَنْ يَعْمَلْ

Bu örnekte:

Birinci kelimenin sonunda sakin nun vardır.

→ Sakin nun'dan sonra ya (ى) harfi gelmiştir.

→ Bu durumda idgam mealgunne olur.

→ Nun harfi ya harfine katılarak şeddelenir ve gunneli okunur (مَيَّعْمَلْ).

8 Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları, s. 172.

UYGULAYALIM

مَنْ يَشَاءُ – مِنْ مِثْلِهِ – مِنْ وَالٍ – عِظَامًا نَخِرَةً – نَصْرٌ مِنَ اللّٰهِ – حَسَنٍ وَاَنْبَتَهَا

Verilen idgam mealgunne örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

Bilgi Kutusu

İdgam mealgunnede sakin nun ile يَمْنُو kelimesinde geçen harflerin farklı kelimelerde bulunması şart olduğu için بُنْيَانٌ – صِنْوَانٌ – قِنْوَانٌ – دُنْيَا kelimelerinde idgam yapılmaz. Bu kelimeler, izhar yapılarak okunur ve **izhar kelime-i vahide** (tek kelime üzerinde yapılan izhar) adını alır.

(Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları, s. 172.)

İdgam Bilagunne

Tenvin veya sakin nun'dan sonra ل ve ر kısaca "لَرْ" harflerinden biri gelirse idgamı bilagunne olur. İdgam bilagunne, gunnesiz idgam demektir.

İdgam bilagunnede:

- Tenvin veya sakin nun, kendinden sonraki harfe katılır ve harf şeddelenir.
- Şeddelenen idgam harfi gunnesiz okunur.[9]

Misal: مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ

Bu örnekte:

Birinci kelimenin sonunda tenvin (ٌ) vardır.

→ Tenvinden sonra ra (ر) harfi gelmiştir.

→ Bu durumda idgam bilagunne olur.

→ Tenvinin nun'u, ra harfine katılarak şeddelenir ve gunnesiz okunur (مُحَمَّدُ رَّسُولُ اللّٰهِ).

UYGULAYALIM

وَلٰكِنْ رَسُولَ اللّٰهِ – مِنْ رَبِّكُمْ – غَفُورٌ رَحِيمٌ – مُصَدِّقًا لِمَا – بَشَرًا رَسُولًا – مِدَادًا لِكَلِمَاتِهِ

Verilen idgam bilagunne örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

9 Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları, s. 174.

İdgam Misleyn

Mahreçleri ve sıfatları aynı olan iki harften birincisi sakin (cezimli), ikincisi harekeli olarak bir araya gelirse **idgam misleyn** olur. Bu durumda birinci harf ikinci harfe katılarak şeddeli olarak okunur.

Misal: اِضْرِبْ بِعَصَاكَ

Bu örnekte:

اِضْرِبْ kelimesinin sonunda cezimli be (بْ) harfi vardır.

→ Cezimli be harfinden sonra بِعَصَاكَ kelimesinin başında harekeli be (ب) gelmiştir.

→ Bu durumda idgamı misleyn olur.

→ Cezimli be (بْ) harfi harekeli be harfine katılarak şeddeliymiş gibi اِضْرِبّعَصَاكَ şeklinde okunur. Harflerin arası ayrılmaz.

UYGULAYALIM

مِنْ نَارٍ - لَهُمْ مَغْفِرَةٌ - عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌ - اِذْ ذَهَبَ - فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ

Verilen idgam misleyn örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

Bilgi Kutusu

İdgam misleyn kendi içerisinde ikiye ayrılır. Bunlar idgam misleyn mealgunne ve idgam misleyn bilagunnedir.

İdgamı misleyn mealgunne: Mim (م) ve nun (ن) harfleri ile yapılan idgamdır. İdgam misleyn mealgunne, bir buçuk elif miktarı tutularak gunneli okunur. Şeddeli nun ve şeddeli mim harfleri de bu gruba girer.

Misal: اِنَّ - فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ - وَمَنْ نُعَمِّرْهُ - وَمِمَّا

İdgam misleyn bilagunne: Mim (م) ve nun (ن) dışında kalan harflerin birbirine katılmasıyla yapılan idgamdır. Idgam misleyn bilagunnede idgam yapılır ancak gunne yapılmaz ve harfler tutulmaz.

Misal: بَلْ لَجُّوا - قَدْ دَخَلُوا

İdgam Mütecaniseyn

Mütecaniseyn, sözlükte "benzer veya aynı türden iki şey" anlamına gelir. Mahreçleri bir, sıfatları farklı olan harflerin birincisi sakin, ikincisi harekeli olarak gelmesiyle birinci harfin ikinci harfe katılarak okunmasına **idgam mütecaniseyn** denir.

Mahreçleri bir, sıfatları farklı olan bu harfler üç grupta toplanır:

Bilgi Kutusu

م harfinin ب harfinden önce gelmesi durumunda, idgam-ı mütecaniseyn değil dudak ihfası olur.

عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

İdgam her bir grubun kendi içinde gerçekleşir. Sakin olan birinci harf, harekeli olan ikinci harfe katılarak şeddeli okunur.

Misal: إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ

Bu örnekte:

Birinci kelimenin sonunda cezimli te (تْ) harfi vardır.

→ İkinci kelimenin ilk harfi de harekeli ta (طَ) harfidir.

→ Bu durumda mahreçleri aynı, sıfatları farklı olan harf gruplarından te (ت) ile ta (ط) harfleri bir araya geldiği için idgam mütecaniseyn olur.

→ Cezimli harf harekeli harfe katılarak şeddeli ta (إِذْ هَمَّطَّائِفَتَانِ) şeklinde okunur. Te (ت) sesi çıkarılmaz.

Misal: يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا (ادغام)

Bu örnekte:

Birinci kelimenin sonunda sakin "be" (بْ) harfi vardır.

→ İkinci kelimenin başında ise harekeli "mim" (م) harfi vardır.

→ Bu durumda idgam mütecaniseyn olur.

→ Birinci harf ikinci harfe katılır ve idgam yapılarak okunur.

UYGULAYALIM

إِذْ ظَلَمُوا – يَلْهَثْ ذَلِكَ – اَثْقَلَتْ دَعَوَا اللّٰهَ – عَبَدْتُمْ – فَرَّطْتُمْ – وَدَّتْ طَائِفَةٌ

Verilen idgam mütecaniseyn örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

İdgam Mütekaribeyn

Mütekaribeyn, sözlükte "birbirine yakın iki şey" anlamına gelir. Mahreçleri ve sıfatları birbirine yakın olan harflerin birbirine katılarak okunmasına **idgam mütekaribeyn** denir.
Bu harfler iki grupta toplanır:

İdgam her bir grubun kendi içinde gerçekleşir. Sakin olan birinci harf, harekeli olan ikinci harfe katılarak şeddeli okunur.

"Kaf" (ق) ve "kef" (ك) harf grubuyla ilgili Kur'an-ı Kerim'de tek örnek Mürselât suresinin 20. ayetinde geçen اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ kelimesidir.

Misal: بَلْ رَفَعَهُ اللّٰهُ

Bu örnekte:

Birinci kelimenin sonunda cezimli lâm (لْ) harfi vardır.

→ İkinci kelimenin başında da harekeli ra (ر) harfi gelmiştir.

→ Bu durumda mahreçlerinde ve sıfatlarında yakınlığı olan harf gruplarından lâm harfinden sonra ra harfi geldiği için idgamı mütekaribeyn olur.

→ Cezimli lâm (لْ) harfi, ra (ر) harfine katılarak (بَرَّفَعَهُ اللّٰهُ) şeklinde şeddeli okunur. Lâm harfi okunmaz.

UYGULAYALIM

قُلْ رَبِّ - اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ

Verilen idgam mütekaribeyn örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

Bilgi Kutusu

Lâm ve ra harfleri arasında idgam yapabilmek için lâm harfinin önce gelmesi gerekir.

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي ve وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ örneklerinde olduğu gibi ra (ر) harfi önce gelirse idgam yapılmaz.

ELİF LÂM TAKISI

İdgam Şemsîyye

Arapçada isimlerin başına gelen ve onları belirli (marife) yapan "Elif lâm takısı"na (اَلْ) "Lâm-ı tarif" (belirlilik takısı) denir. Lâm-ı tariften sonra şemsî harflerden biri geldiğinde lâm harfi sonraki harfe katılarak şeddeli okunur. Buna **idgam şemsîyye** denir.

Arap alfabesindeki harflerden on dördü şemsîdir:

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن

Şemsî harflerden önce gelen lâm harfi yazıldığı hâlde okunmaz. Kendisinden sonraki şemsî harfe şedde konulur.

Misal: اَلشَّمْسُ

Bu örnekte:

Kelimenin başında elif lâm takısı (اَلْ) vardır.

→ Elif lâm takısından sonra şemsî harflerden şın (ش) gelmiştir.

→ Bu durumda idgamı şemsîyye meydana gelir.

→ Elif lâm takısının lâmı okunmaz. Şın harfi (اَلشَّ) şeklinde şeddeli olarak okunur.

UYGULAYALIM

اَلنَّاسُ – اَلرَّجِيمُ – اَلتَّوَّابُ – اَلرِّزْقُ – اَلذِّكْرُ – اَلصَّبْرُ

Verilen idgam şemsîyye örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

Bilgi Kutusu

İdgam şemsîyye, nun (ن) harfiyle oluşursa nun harfinde bulunan gunne sıfatı nedeniyle idgam şemsîyye, bir buçuk elif miktarı tutularak okunur.

Örnek: وَالنَّجْمِ

İzhar Kamerîyye

Lâm-ı tariften sonra kamerî harflerden biri geldiğinde lâm harfi kendinden sonraki harfe katılmadan açık bir şekilde okunur. Buna **izhar kamerîyye** denir.

Arap alfabesinde şemsî harflerin dışında kalan on dört harfe **kamerî harfler** denir. Bunlar ابغ حَجَّكَ وَخَفْ عَقِيمَهُ cümlesinde bir araya getirilen ا ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و هـ ي harfleridir.

Misal: اَلْقَمَرُ

Bu örnekte:

Kelimenin başında elif lâm takısı (اَلْ) vardır.

→ Elif lâm takısından sonra kamerî harflerden kaf (ق) gelmiştir.

→ Bu durumda İzhar kameriyye meydana gelir.

→ Elif lâm takısının lâm'ı, cezimli ve açık bir şekilde okunur. İdgam yapılmaz.

UYGULAYALIM

اَلْحَمْدُ – اَلْخَيْرُ – اَلْكِتَابُ – اَلْمُلْكُ – وَالْعَصْرِ – اَلْغَيْبُ

Verilen izhar kamerîyye örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

SAKİN MİM

Cezimli mim (مْ) harfine "sakin mim" denir. Sakin mim'in okunuşuyla ilgili üç tecvit kuralı vardır:

İdgam misleyn mealgunne: Sakin mim'den sonra harekeli mim harfi gelirse iki harf birbirine katılarak şeddelenir. Şeddeli mim bir buçuk elif miktarı tutularak gunneli okunur.

Misal: فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ

Bu örnekte:

Birinci kelimenin sonunda sakin mim vardır.

→ İkinci kelimenin başında mim harfi gelmiştir.

→ Bu durumda idgamı misleyn mea'l-gunne meydana gelir.

→ Mim harfi şeddelenerek gunneli okunur.

İhfa Şefevî (Dudak İhfası): Sakin mim'den sonra harekeli be harfi gelirse sakin mim gunneli okunur. Gunneli okuyuş, dudakları fazla bastırmadan bir buçuk elif miktarı tutularak yapılır.

Misal: تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ

Bu örnekte:

Birinci kelimenin sonunda sakin mim (مْ) vardır.

→ İkinci kelimenin başında be (ب) harfi gelmiştir.

→ Bu durumda ihfa-i şefevî (dudak ihfası) meydana gelir.

→ Sakin mim sesi dudakları bastırmadan genizden getirilir ve mim harfi bir buçuk elif miktarı tutularak okunur.

İzhar Şefevî (Sakin Mimin İzharı): Sakin mimden sonra mim ve be dışındaki harflerden biri gelirse sakin mimde idgam ve gunne yapılmaz. İzharda olduğu gibi harf, cezimli olarak ve tutulmadan okunur.

Misal: لَكُمْ دِينُكُمْ

Bu örnekte:

Birinci kelimenin sonunda sakin mim vardır.

→ İkinci kelimenin başında dal harfi gelmiştir.

→ Bu durumda İzhar şefevî meydana gelir.

→ Sakin mim, gunnesiz ve tutulmadan okunur.

UYGULAYALIM

جَآئَتْهُمْ رُسُلُنَا - وَهُمْ فِيهَا - اِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ

أَنَّهُمْ مُلاَقُوا - كَمْ مِنْ فِئَةٍ - ذَلِكُمْ بَلَآءٌ

Verilen sakin mim ile ilgili örnekleri açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

KALKALE

Sözlükte "sarsmak, depreştirmek, kımıldatmak" anlamına gelir. Kalkale harflerinden biri kelimenin ortasında veya sonunda cezimli olarak geldiğinde ya da bu harfler üzerinde vakıf yapıldığında (durulduğunda) harflerin mahrecinin kuvvetli bir şekilde sarsılmasına yani vurgulu tonla okunmasına kalkale denir. Kalkale sesi, bir önceki harfin harekesine uygun olarak çıkarılır. Kalkale harfine hareke verilmez. Kalkale yapmanın hükmü vaciptir.

" قُطْبُ جَدٍ " ibaresinde toplanan kalkale harfleri şunlardır:

ق ط ب ج د

Misal: يَدْخُلُونَ

Bu örnekte:

Kalkale harflerinden dal (د) harfi cezimli olarak geldiği için kalkale vardır.

→ Dal (د) harfi kendinden önceki harfin harekesine uygun olarak vurgulu bir ses tonuyla okunur.

UYGULAYALIM

يَقْتُلُونَ - اَطْعَمَهُمْ - سُبْحَانَكَ - تَجْرِي - فَادْعُ لَنَا

Verilen kalkale örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

Bilgi Kutusu

Harekeli olan kalkale harflerinin üzerinde cezimli olarak durulduğunda yine kalkale olur.

Örnek:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ١ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ٢ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ٣ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ ٤

RA HARFİ

Kur'an-ı Kerim tilavetinde ra (ر) harfinin kendine özgü okunuşu vardır. Ra harfi harekesine veya kendinden önceki ve sonraki harflerin durumuna göre kalın ya da ince okunabilir, bazen de hem kalın hem de ince okunabilir. Ra harfi ile ilgili tecvit kuralları üç bölümde incelenir.

Ra Harfinin Kalın Okunduğu Durumlar

- Ra harfinin harekesi üstün veya ötre ise kalın okunur.

Misal: اَلَمْ تَرَ – يَمُرُّ

- Ra harfi sakin olursa kendinden önceki harfin harekesine bakılır, üstün veya ötre ise ra kalın okunur.

Misal: فَانْصُرْنَا – وَانْحَرْ

- Hem ra harfi hem de ra harfinden önceki harf sakin olursa daha önceki harfin harekesine bakılır, bu harfin harekesi üstün veya ötre ise ra kalın okunur.

Misal: وَالْعَصْرِ – شَكُورْ

- Ra harfi sakin olup kendinden önceki harf esreli olursa ve ra'dan sonra isti'lâ harfleri denilen " خُصَّ ضَغْطٍ قِظْ " kelimelerinde geçen harflerden birisi fethalı gelirse ra kalın okunur.

Misal: مِرْصَادٍ – فِرْقَةٍ

- Ra harfi sakin olur ve kendinden önce de arızi (sonradan oluşan) esreli vasıl hemzesi gelirse ra kalın okunur. Bir önceki kelimeyle birleştirilmiş olsa da kalın okunur.

Misal: اِرْجِع۪ي – لِمَنِ ارْتَضٰى

Bilgi Kutusu

Kelime başında bulunup kelimenin aslından olmayan ve sadece cümle başında geldiğinde okunan, başka harften sonra geldiğinde okunmayan hemzeye **vasıl hemzesi** denir.

Örnek:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا اَنْتَ مَوْلٰينَا
فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِر۪ينَ

Ra Harfinin İnce Okunduğu Durumlar

- Ra harfinin harekesi esre ise ince okunur.

Misal: رِحْلَةَ – رِجَالٌ

- Ra harfi sakin olursa kendinden önceki harfin harekesine bakılır, esre ise ra ince okunur.

Misal: فَذَكِّرْ – وَاسْتَغْفِرْهُ

- Hem ra harfi hem de ra harfinden önceki harf sakin olursa daha önceki harfin harekesine bakılır, esre ise ra ince okunur.

Misal: خَبِيرْ – حِجْرْ

- Ra harfi sakin, kendinden önce lin harflerinden ya (ى) olursa ra ince okunur. Başka bir ifadeyle lin harfi olan ya'dan sonra gelen ra harfi üzerinde durulursa ra ince okunur.

Misal: سَيْرْ – خَيْرْ

Ra Harfinin Kalın ve İnce Okunabildiği Durumlar

Kalın ve ince okunduğu yerlerin dışında kalan ve az sayıda örneği bulunan aşağıdaki üç durumda ise sakin ra harfi (ر) hem kalın hem de ince okunabilir:[10]

- Ra sakin, kendinden önceki harfin harekesi esre, ra harfinden sonra gelen isti'lâ harfinin harekesi esre olduğu zaman ra kalın ya da ince okunabilir.

Misal: كُلُّ فِرْقٍ

- Ra harfi sakin olur, kendinden önce sakin ta (ـطْ) veya sakin sad (ـصْ) harfi bulunur ve bundan önceki harfler de esreli olursa ra kalın veya ince okunabilir.

Misal: عَيْنَ الْقِطْرْ – مِنْ مِصْرْ

- Durulduğunda bulunduğu duruma göre ra harfi kalın okunabileceği gibi kelimenin aslına işaret etmek için ince de okunabilir.

Misal: فَاَسْرِ – اَنْ اَسْرِ – اِذَا يَسْرِ

UYGULAYALIM

اَلرَّحِيمُ – مَرْيَمُ – فَذْكُرِ اسْمَ – وَ اسْتَغْفِرْهُ – لَبِالْمِرْصَادِ – اَمِ ارْتَابُوا

Verilen ra harfi ile ilgili örnekleri açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

LAFZATULLAH

Lafzatullah, "Allah lafzı" demektir. Buna "lafzayı celal" (yüce kelime) de denilir.

Lâm harfi aslında ince harflerdendir. Bu harf, Allah (cc) lafzında iki şekilde okunur:

- Lâm harfinden (ل) önceki harfin harekesi üstün veya ötre olursa lâm harfi kalın okunur.

Misal: هُوَ اللّٰهُ – نَصْرُ اللّٰهِ

10 Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları, s. 185.

- Lâm harfinden (ل) önceki harfin harekesi esre ise lâm harfi ince okunur.

Misal:

بِسْمِ اللّٰهِ - أَلْحَمْدُ لِلّٰهِ

UYGULAYALIM

قَالَ اللّٰهُ - رَسُولُ اللّٰهِ - وَ إِذْ قَالَ اللّٰهُمَّ - فِي سَبِيلِ اللّٰهِ - قُلِاللّٰهُمَّ - اِتَّقِ اللّٰهَ

Verilen lafzatullah ifadelerindeki lâm harfi örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

ZAMİR

Zamirin (ه ـه) kendine özgü bir okunuşu vardır:

- Zamirden (ه ـه) önceki harf harekeli olduğu zaman, zamir uzatılarak okunur.

Misal:

يَرَهُ - قَلْبُهُ - مِثْلِهِ - بِهِ

Bu örneklerde;

Kelimenin sonunda zamir vardır.

→ Zamirden önceki harf harekelidir.

→ Bu durumda kelimenin sonundaki zamir "beynehû, kalbuhû, mislihî ve bihî" şeklinde uzatılarak okunur.

- Zamirden (ه ـه) önceki harf cezimli veya harekesiz olduğunda zamir uzatılmaz.

Misal:

قَتَلُوهُ - عَلَّمْنَاهُ - عَلَيْهِ - مِنْهُ

- Zamirden (ه ـه) önceki harf harekeli olduğu hâlde geçiş yapılarak sonraki bir kelimeye bağlanırsa zamir uzatılmadan okunur.

Misal:

لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ - عَلَّمَهُ اللّٰهُ - أَنَّهُ الْحَقُّ - لَهُ الْمُلْكُ

- Bazı kelimelerdeki ـه 'ler ise zamir olmayıp kelimenin aslından olduğu için uzatılmadan okunur.

Misal:

لَمْ يَنْتَهِ - لَمْ تَنْتَهِ - مَا نَفْقَهُ - فَوَاكِهُ

- Zümer suresinin 7. ayetindeki يَرْضَهُ لَكُمْ lafzında bulunan zamir uzatılmadan zayıf bir sesle ve hızlıca okunur. Bu okuma şekline **ihtilas** denir.

SEKTE

Sözlükte "susmak, konuşmayı ve okumayı kesmek" anlamına gelen **sekte,** Kur'an okurken nefes almadan sesi bir müddet kesip okumaya devam etmektir. Sekte yapılacak yerde ses kesilir ve kısa bir süre bekledikten sonra okumaya devam edilir. İmam Asım kıraatında dört yerde sekte yapılır.

- Yasin suresinin 52. ayetinde:

  مِنْ مَرْقَدِنَا هٰذَا

- Mutaffifin suresinin 14. ayetinde:

  كَلَّا بَلْ رَانَ

- Kıyame suresinin 27. ayetinde:

  وَقٖيلَ مَنْ رَاقٍ

- Kehf suresinin 1 ve 2. ayetleri arasında:

  عِوَجًا ۝ قَيِّمًا

Misal: مِنْ مَرْقَدِنَا هٰذَا

Bu örnekte:

مَرْقَدِنَا kelimesi ile هٰذَا kelimesi arasında sekte işareti vardır.

→ Bu durumda مِنْ مَرْقَدِنَا okunduktan sonra ses kesilir, nefes almadan هٰذَا kelimesi okunarak kıraata devam edilir.

UYGULAYALIM

كَلَّا بَلْ رَانَ   وَقٖيلَ مَنْ رَاقٍ

Verilen sekte örneklerini açıklayınız ve tecvitli olarak okuyunuz.

Bilgi Kutusu

Kehf suresinin 1. ayetinde sekte yapılacak yer ayet sonunda olduğu için durulur ve sekte yapılmaz. Fakat ayetler birleştirilmek istenirse عِوَجًا kelimesinde medditabii yapılarak elif üzerinde durulur, sekte yapılır ve nefes almadan عِوَجًا ۝ قَيِّمًا şeklinde okumaya devam edilir.

3. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız. Yanlış olan ifadelerin doğrusunu altındaki boşluğa yazınız.

1. ( ) Hem durulduğunda hem de geçildiğinde var olan sükûna, arızi sükûn denir.

2. ( ) Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okuma kurallarını içeren ilme tecvit denir.

3. ( ) Meddiarız olan yerde durulmayıp geçilirse dört elif miktarı uzatılarak okunur.

4. ( ) Meddilindeki uzatma, lin harfi üzerinde yapılır.

5. ( ) "Kur'an'ı tertil ile oku!" emri, tecvitli okuyuşu da içine alır.

6. ( ) Tenvin kelime sonlarında, sakin nun ise kelime ortasında veya sonunda olur.

7. ( ) Genizden (burun boşluğundan) gelen sese idgam denir.

8. ( ) Sakin nun'dan sonra "nun" gelirse idgamı misleyn mea'l-gunne olur.

9. ( ) İdgamı şemsîyye ve izhar kamerîyye, elif lâm takısı ile ilgili tecvit kurallarıdır.

10. ( ) Kur'an'da on dört yerde sekte vardır.

3. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

***B.** Aşağıdaki numaralı kutucuklarda Kur’an-ı Kerim’den bazı ibareler verilmiştir. Kutucuklardaki numaraları ilgili soruların altına yazarak soruları cevaplayınız. (Aynı kutucuğu birden fazla soru için kullanabilirsiniz.)*

1 وَلَا الْقَلَٓائِدَ وَلَٓا آٰمّٖينَ	**2** لَٓا اُعَذِّبُهُٓ اَحَداً مِنَ الْعَالَمٖينَ ۝	**3** وَاٰمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۝
4 رِحْلَةَ الشِّتَٓاءِ وَالصَّيْفِۚ ۝	**5** مِنْ شَرِّ مَاخَلَقَۙ ۝	**6** مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَكَ
7 فَمَنْ حَٓاجَّكَ	**8** وَاَنْبَتَهَا نَبَاتاً حَسَناًۙ	**9** رَبَّنَٓا اِنَّنَٓا اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا
10 اِنَّٓا اِذاً لَمِنَ الظَّالِمٖينَ ۝	**11** وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَۚ	**12** وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ

11. Hangi numaralı kutucuklarda medditabii vardır?

12. Hangi numaralı kutucuklarda meddimuttasıl vardır?

13. Hangi numaralı kutucuklarda meddimunfasıl vardır?

14. Hangi numaralı kutucuklarda meddiarız vardır?

15. Hangi numaralı kutucuklarda meddilazım vardır?

16. Hangi numaralı kutucuklarda meddilin vardır?

17. Hangi numaralı kutucuklarda ihfa vardır?

18. Hangi numaralı kutucuklarda izhar vardır?

19. Hangi numaralı kutucuklarda iklap vardır?

20. Hangi numaralı kutucuklarda idgam mealgunne vardır?

21. Hangi numaralı kutucuklarda idgam bilagunne vardır?

22. Hangi numaralı kutucuklarda idgam misleyn mealgunne vardır?

23. Hangi numaralı kutucuklarda idgam şemsîyye vardır?

24. Hangi numaralı kutucuklarda izhar kamerîyye vardır?

25. Hangi numaralı kutucuklarda kalkale vardır?

C. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

26. Med harfinden sonra hemze gelir ve her ikisi aynı kelimede bulunursa aşağıdaki tecvit kurallarından hangisi uygulanır?

A) Meddiarız

B) Meddilin

C) Meddimunfasıl

D) Meddimuttasıl

E) Medditabii

3. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

27. تَأْمُرُونِّي kelimesindeki tecvit kuralları aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Meddiarız - meddilin
B) Meddilazım - medditabii
C) Meddilin - medditabii
D) Meddilazım - meddimunfasıl
E) Meddimuttasıl - medditabii

28. اِنَّ هٰذِهٖٓ اُمَّتُكُمْ ifadesinde aşağıdaki medlerden hangisi vardır?

A) Meddiarız
B) Meddilazım
C) Meddilin
D) Meddimunfasıl
E) Meddimuttasıl

29. هٰٓؤُلَٓاءِ kelimesindeki medler aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Meddimunfasıl - meddimunfasıl
B) Meddimuttasıl - meddimuttasıl
C) Meddimuttasıl - meddimunfasıl
D) Meddimunfasıl - meddimuttasıl
E) Meddimuttasıl - medditabii

30. I. Medditabii
II. Meddimuttasıl
III. Meddimunfasıl
IV. Meddilazım
V. Meddiarız
VI. Meddilin

Uzun med işareti (~) yukarıdaki med çeşitlerinden hangilerini gösterir?

A) I, II ve III
B) I, III ve IV
C) II, III ve IV
D) III, V ve VI
E) IV, V ve VI

31. Aşağıdaki harf gruplarından hangisi idgamı mütekaribeyne aittir?

A) ط – د – ت
B) ظ – ذ – ث
C) ل – ر
D) ب – م
E) ى – م – ن – و

32. Birbirinin aynı ya da birbiriyle aynı cinsten olan veya birbirine yakınlığı bulunan iki harften sakin olanın harekeli olana katılmasına ---- denir.
Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) idgam
B) ihfa
C) Iklap
D) kalkale
E) sekte

3. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

33. Sakin mim'den sonraki harfe göre aşağıdaki tecvit bilgilerinden hangisi yanlıştır?

A) " ب " gelirse ihfa-i şefevî olur.

B) " م " gelirse idgamı misleyn mea'l-gunne olur.

C) " م " ve " ب "nin dışındaki harfler gelirse İzhar şefevî olur.

D) " ن " gelirse idgamı misleyn mea'l-gunne olur.

E) " ب " harfi geldiğinde gunneli okuyuş gerçekleşir.

34. Aşağıda "ra" harfinin okunuşu ile ilgili verilen kurallardan hangisi yanlıştır?

A) "Ra" harfi, lin harfi olan "ya" harfinden sonra gelir ve "ra" harfinde vakıf yapılırsa "ra" kalın okunur.

B) "Ra" harfi sakin olup kendinden önceki harfin harekesi üstün veya ötre ise kalın, esre ise ince okunur.

C) "Ra" harfi sakin, ondan önceki de sakin olursa bir öncekine bakılır; üstün veya ötre var ise kalın, esre varsa ince okunur.

D) "Ra" harfinin harekesi üstün veya ötre ise kalın, esre ise ince okunur.

E) "Ra" harfi sakin olup kendinden önce esreli bir vasıl hemzesi gelirse "ra" kalın ya da ince okunabilir.

35. Aşağıdakilerin hangisinde sekte bulunan surelerin hepsi bir arada verilmiştir?

A) Ankebut, Fussilet, Kehf, Ahzap

B) Fussilet, Kıyame, Yasin, Mücadele

C) Yasin, Mutaffifin, Secde, Kıyame

D) Mülk, Mutaffifin, Kıyame, Yasin

E) Kehf, Yasin, Kıyame, Mutaffifin

ÖĞRETMEN KONTROL LİSTESİ			
Kur'an'ı tecvit kurallarına uygun olarak okuma kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan öğrencilerin kazandığı beceriler için "Evet", kazanamadığı beceriler için "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.			
Öğrencinin Adı Soyadı:	**Sınıfı:**	**Numarası:**	
S. No	**Ölçütler**	**Evet**	**Hayır**
1.	Kur'an tilavetinde, medditabii bulunan yerleri bir elif miktarı uzatarak okudu.		
2.	Kur'an tilavetinde, meddimuttasıl bulunan yerleri yeterince uzatarak okudu.		
3.	Kur'an tilavetinde, meddimunfasıl bulunan yerleri yeterince uzatarak okudu.		
4.	Kur'an tilavetinde, meddiarız bulunan yerleri yeterince uzatarak okudu.		
5.	Kur'an tilavetinde, meddilazım bulunan yerleri dört elif miktarı uzatarak okudu.		
6.	Kur'an tilavetinde, meddilin bulunan yerleri kuralına uygun olarak okudu.		
7.	Kur'an tilavetinde, ihfa yapılması gereken yerleri kuralına uygun olarak seslendirdi.		
8.	Kur'an tilavetinde, izhar kuralının uygulanacağı yerleri doğru bir şekilde seslendirdi.		
9.	Kur'an tilavetinde, iklap yapılması gereken yerleri kuralına uygun olarak seslendirdi.		
10.	Kur'an tilavetinde, idgam mealgunne yapılması gereken yerleri kuralına uygun olarak seslendirdi.		
11.	Kur'an tilavetinde, idgam bilagunne yapılması gereken yerleri kuralına uygun olarak seslendirdi.		
12.	Kur'an tilavetinde, idgam misleynin gunneli ve gunnesiz uygulanacağı yerleri doğru bir şekilde seslendirdi.		
13.	Kur'an tilavetinde, idgam mütecaniseyn kuralının uygulanacağı yerleri doğru bir şekilde seslendirdi.		
14.	Kur'an tilavetinde, idgam mütekaribeyn kuralının uygulanacağı yerleri doğru bir şekilde seslendirdi.		
15.	Kur'an tilavetinde, sakin mim'den sonra gelen harfe göre uygulaması gereken okuyuşu doğru bir şekilde seslendirdi.		
16.	Kur'an tilavetinde, kalkale yapılması gereken harfleri doğru bir şekilde seslendirdi.		
17.	Kur'an tilavetinde, ra harfini, ince ve kalın okunacağı yerlere göre doğru bir şekilde seslendirdi.		
18.	Kur'an tilavetinde, lafzatullahı, kendisinden önceki harekeye göre doğru bir şekilde seslendirdi.		
19.	Kur'an tilavetinde, zamirin uzatılarak ve uzatılmadan okunacağı yerleri doğru bir şekilde seslendirdi.		
20.	Kur'an tilavetinde, sekte uygulanması gereken yerleri kuralına göre okudu.		
Yorumlar:			

Hazırlık Çalışmaları

1. Namaz kılmak için gerekli olan surelerden hangilerini ezbere biliyorsunuz?
2. Fil suresinde anlatılan olay ile ilgili neler hatırlıyorsunuz?
3. Fatiha suresini nerelerde okuyorsunuz?
4. Ezberlediğiniz surelerin anlamını bilmek sizce neden önemlidir?
5. Korktuğunuzda ya da sığınma ihtiyacı hissettiğinizde hangi duaları okursunuz?

5. ÜNİTE

Ezberden Okunacak Ayetler, Sureler ve Anlamları

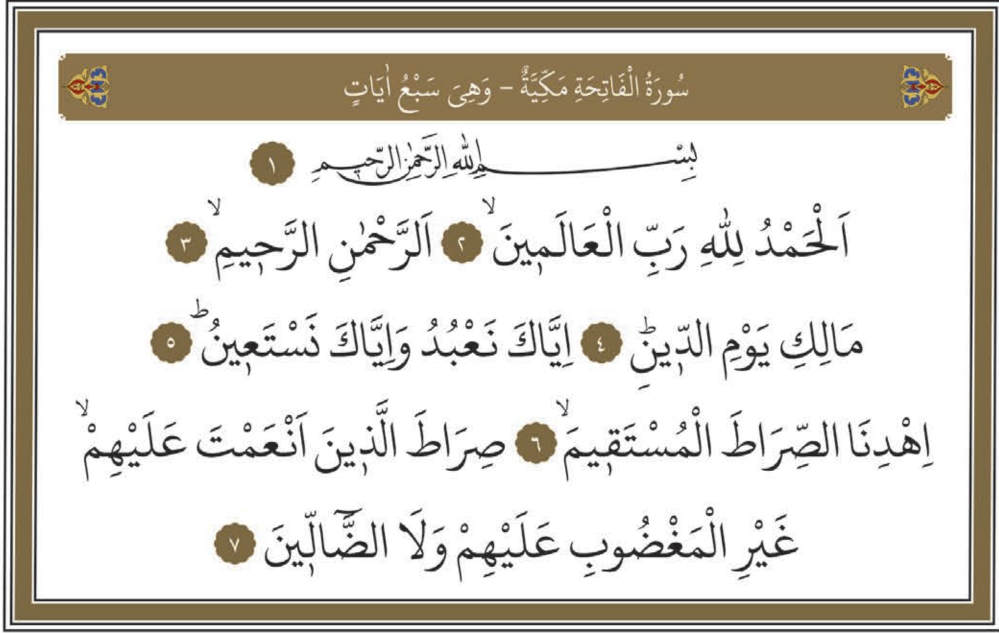
Ünite özet sunusu

Ünite PDF dosyası

FATİHA SURESİ

Fatiha suresi, Hz. Muhammed'in (sav) peygamberliğinin ilk yıllarında Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Yedi ayettir. Mushaf'ın en başında yer aldığı için "başlangıç" anlamına gelen "Fatiha" adını almıştır. İçerdiği anlam bakımından sure, Kur'an'ın hem bir girişi hem de özeti gibidir. Aynı zamanda tüm ayetleri eşsiz güzellikte bir dua, bir yakarıştır.

Anlamı:

1. **Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.**
2. **Hamt (her türlü övgü), âlemlerin Rabb'i Allah'adır.**
3. **O, Rahman ve Rahîm'dir.**
4. **Din (hesap) gününün sahibidir.**
5. **(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden medet umarız.**
6. **Bizi doğru yola ilet.**
7. **Nimet verdiğin kimselerin yoluna. Gazaba uğrayanların ve sapıtanların yoluna değil.**

Dinleyelim

Fatiha suresini yüzünden hatasız bir şekilde okuyabilecek seviyeye gelene kadar karekoddaki linkten dinleyiniz.

LİSTELEYELİM

Fatiha suresinde verilen mesajları listeleyiniz.

DİKKAT EDELİM

Fatiha suresini okurken özellikle ض (dad) harfinin mahrecine dikkat ediniz ve bu harfi doğru telaffuz etmeye çalışınız.

FİL SURESİ

Fil suresi, Kâfirun suresinden sonra, Felak suresinden önce Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Adını ilk ayette geçen "fil" sözcüğünden almıştır. Fillerle donanmış ordusuyla Kâbe'yi yıkmaya gelen Ebrehe'nin ve ordusunun yerle bir edilmesinden bahseder.

Anlamı:

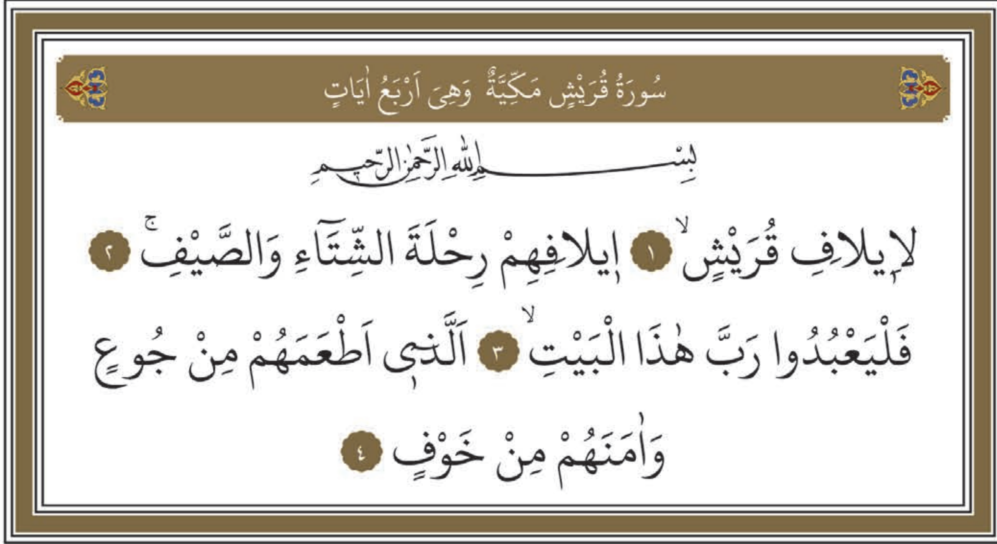
1. Bilmez misin, Rabb'in fil ordusuna neler yaptı?
2. Onların planlarını başlarına geçirmedi mi?
3. Üzerlerine sürüler hâlinde kuşlar gönderdi.
4. O kuşlar onların üzerine gökten taş yağdırıyordu.
5. Ve böylece onları yenmiş ekin yaprakları gibi yaptı.

BULALIM

Fil suresinin ana temasını bulunuz.

KUREYŞ SURESİ

Kureyş suresi, Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Dört ayettir. Sure, adını ilk ayette geçen ve Hz. Peygamber'in kabilesinin de adı olan "Kureyş" sözcüğünden alır. Surede Kureyş kabilesine Cahiliye Dönemi'nde verilen nimetlerden bahsedilmekte ve bu nimetlere karşı Allah'a (cc) kulluk etmenin önemi üzerinde durulmaktadır.

Anlamı

1. Kureyş'i (birbirlerine) ısındırıp sevdirdiği
2. Onları kışın (Yemen'e) ve yazın (Şam'a) yaptıkları yolculuğa ısındırıp alıştırdığı için

3-4. Onlar da kendilerini besleyip açlıklarını gideren ve her çeşit korkudan emin kılan şu evin Rabb'ine kulluk etsinler.

OKUYALIM

Kureyş suresini ezberlemeden önce birkaç kez dinleyiniz sonra da hatasız bir şekilde yüzünden okuyunuz.

UYGULAYALIM

Öğrendiğiniz tecvit kurallarını Kureyş suresi üzerinde gösteriniz.

MAUN SURESİ

Maun suresi, Mekke Dönemi'nde Tekâsür suresinden sonra Kâfirun suresinden önce indirilmiştir. Yedi ayettir. Sure, adını son ayette geçen yardım, hayır ve zekât anlamlarına gelen "maun" sözcüğünden alır. Surede, hesap gününü inkâr eden, nankör, amellerini gösteriş için yapan riyakâr kişiler konu edilmiştir.

Anlamı

1. Din (hesap ve ceza) gününü yalan sayanı gördün mü?
2. O, yetimi şiddetle itip kakar.
3. Yoksulu doyurmayı da teşvik etmez.

4-5. Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki onlar namazlarını ciddiye almazlar.

6-7. İbadetlerini gösteriş için yapar, hayra da engel olurlar.

OKUYALIM

Maun suresini birkaç defa dinleyiniz. Sonra da her bir ayeti, tecvitlerine dikkat ederek okuyunuz.

LİSTELEYELİM

Maun suresinde verilen mesajları listeleyiniz.

KEVSER SURESİ

Kevser suresi, ağırlıklı görüşe göre Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Üç ayettir. Adını ilk ayette geçen çok hayır, bereket ve cennette Hz. Peygamber'e verilen özel bir havuz gibi anlamlara gelen "kevser" sözcüğünden alır. Sure, Peygamber Efendimize dünya ve ahirette verilen nimetlerin yanı sıra namaz kılma ve kurban kesme gibi ibadetleri içermektedir. Peygamberimize (sav) "ebter" (soyu kesik) diye hakaret eden müşriklere karşı Hz. Peygamber'in adını ve şanını yüceltmek amacıyla indirilmiştir.

Anlamı

1. (Resulüm!) Doğrusu biz sana kevseri verdik.
2. Öyleyse Rabb'in için namaz kıl ve kurban kes.
3. Doğrusu adı sanı ortadan kalkacak olan sana kin besleyendir.

UYGULAYALIM

Öğrendiğiniz tecvit kurallarını Kevser suresi üzerinde gösteriniz.

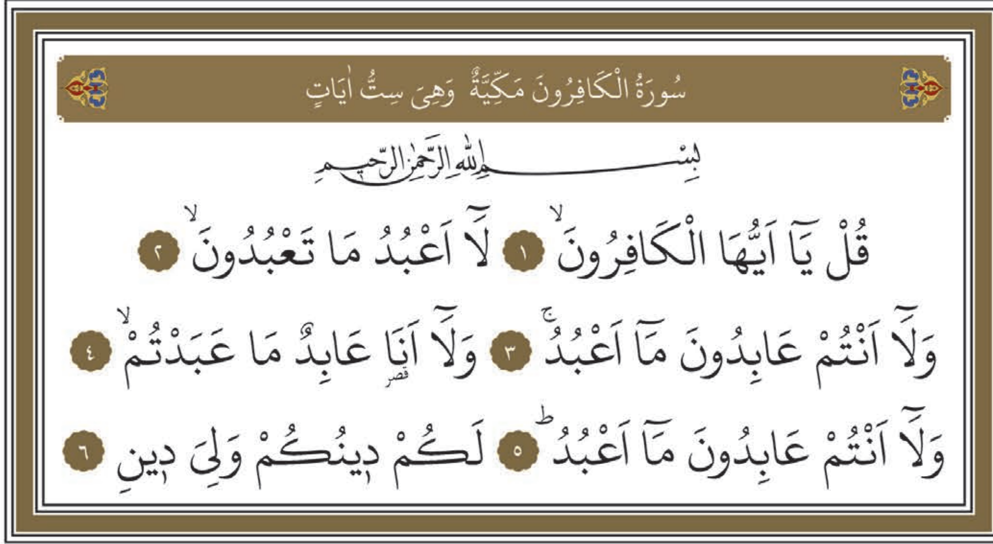

ARAŞTIRALIM

Kevser suresinde Peygamber Efendimiz'e verildiği bildirilen nimetler neler olabilir? Araştırınız.

KÂFİRUN SURESİ

Kâfirun suresi, Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Altı ayettir. Adını ilk ayette geçen inkârcılar anlamına gelen "kâfirun" sözcüğünden alır. Sure, müşriklerin Peygamberimize (sav) "Bir sene sen bizim ilahlarımıza tap, bir sene biz senin ilahına tapalım." teklifinde bulunması ve Hz. Peygamber'in bu teklifi kesin bir dille reddetmesi üzerine indirilmiştir.

Anlamı

1. De ki: Ey kâfirler!
2. Ben sizin taptıklarınıza ibadet etmem.
3. Siz de benim ibadet ettiğime ibadet etmezsiniz.
4. Ben sizin taptıklarınıza asla ibadet edecek değilim.
5. Siz de benim ibadet ettiğime ibadet edecek değilsiniz.
6. O hâlde sizin dininiz size, benim dinim bana!

UYGULAYALIM

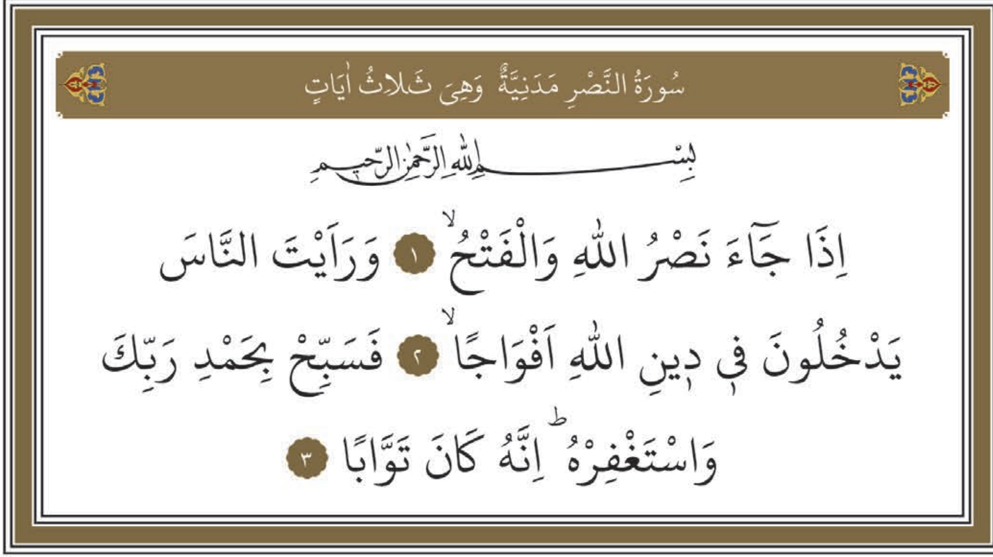
Kâfirun suresini özellikle medlerle ilgili tecvit kurallarına dikkat ederek ezberden okuyunuz.

BULALIM

Kâfirun suresinin ana temasını bulunuz.

NASR SURESİ

Nasr suresi, Medine Dönemi'nde indirilmiştir. Üç ayettir. Sure, adını ilk ayette geçen ve "yardım" anlamına gelen "nasr" sözcüğünden almaktadır. Surede, Allah'ın (cc) Hz. Peygamber'e lütfettiği zafer ve fetih sonucunda insanların grup grup İslam'a girmelerinden ve Allah'ı (cc) tesbih etmekten bahsedilmektedir.

Anlamı

1. Allah'ın yardım ve zaferi geldiğinde,
2. İnsanların akın akın Allah'ın dinine girdiklerini gördüğünde,
3. Rabb'ini hamt ederek tesbih et, O'ndan bağışlanma dile. Çünkü O, tövbeleri çok kabul edendir.

OKUYALIM

Nasr suresini birkaç defa dinleyiniz. Her bir ayeti, tecvit kurallarına dikkat ederek okuyunuz.

YORUMLAYALIM

Nasr suresinde hangi mesajlar verilmiştir? Yorumlayınız.

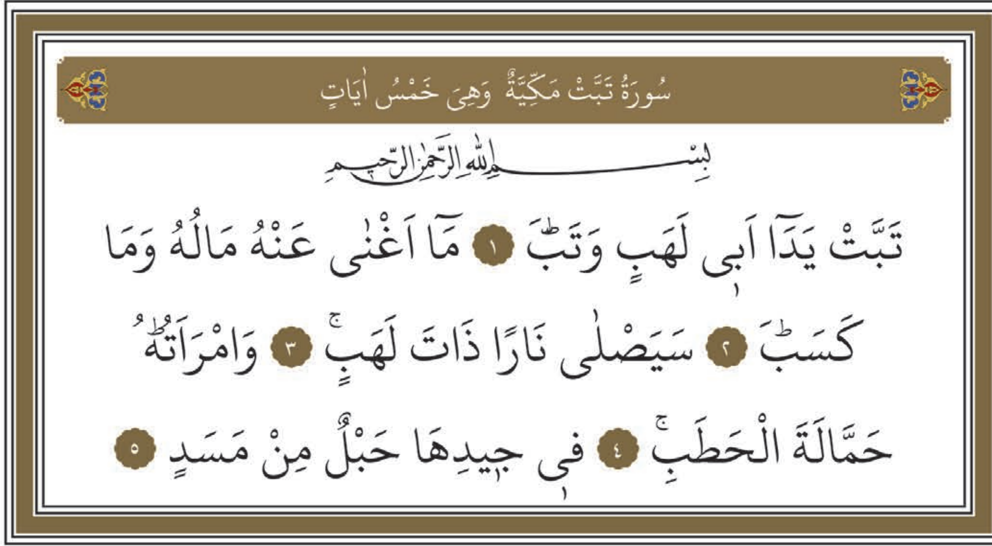

UYGULAYALIM

Öğrendiğiniz tecvit kurallarını Nasr suresi üzerinde gösteriniz.

TEBBET SURESİ

Tebbet suresi, Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Beş ayettir. Adını ilk ayette geçen "yok" olsun ve "kahrolsun" anlamlarına gelen "tebbet" sözcüğünden alan sureye "Mesed" ve "Leheb" suresi de denilmektedir. Yakın akrabalarını uyarmasını emreden ayetin indirilmesinden sonra Peygamberimiz (sav), Safa tepesine çıkarak Kureyş kabilesini İslam'a davet etmiştir. Ancak orada bulunan Ebu Leheb, Peygamberimizin (sav) yaptığı çağrıya karşı çıkıp, davete engel olmak isteyince bu sure indirilmiştir. Surede, Peygamber Efendimize karşı düşmanca davranışlarda bulunan Ebu Leheb ve karısı eleştirilmekte, onlar gibi malına ve konumuna güvenerek Hakk'a karşı gelenlerin acı sonu bildirilmektedir.

Anlamı

1. Ebu Leheb'in elleri kurusun (yok olsun o). Zaten yok oldu ya.
2. Malı da kazandıkları da kendisine bir fayda vermedi.
3. O, alev alev yükselen ateşe girecek.

4-5. (Dedikoducu) karısı da boynunda bükülmüş bir urganla odun taşıyarak (o ateşe girecektir).

UYGULAYALIM

Tebbet suresini tecvit kurallarına dikkat ederek doğru bir şekilde okumaya çalışınız.

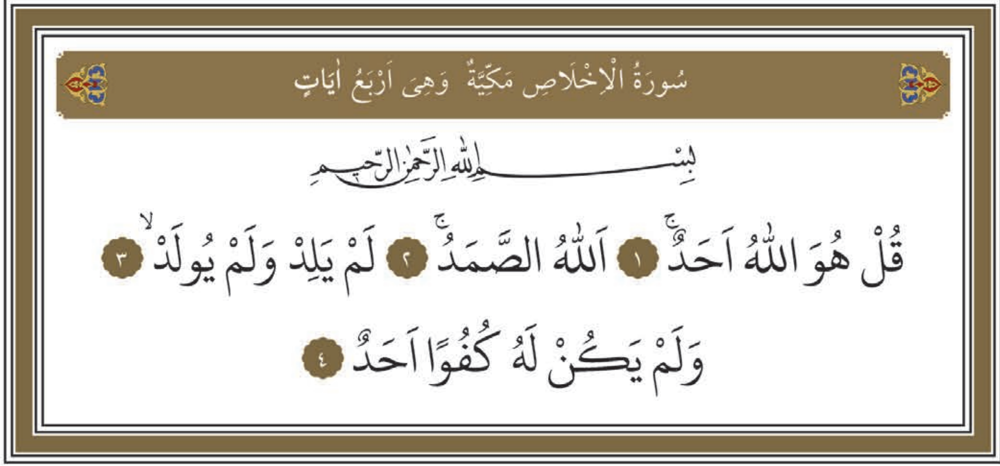

PAYLAŞALIM

Ebu Leheb ve karısının cezalandırılmalarının sebebini tefsir kitaplarından okuyarak surede verilen mesajlarla ilgili düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

İHLAS SURESİ

İhlas suresi, genel kabule göre Mekke Dönemi'nde Nas suresinden sonra, Necm suresinden önce indirilmiştir. Dört ayettir. Sure, İslam dininin temel ilkesi tevhit inancını öz bir şekilde ortaya koyduğu için "ihlâs" olarak isimlendirilmiştir. Müşriklerin Peygamber Efendimiz'e gelerek ondan Rabb'inin soyunu anlatmasını istemeleri üzerine indirilmiştir. Surede, Allah'ın (cc) bazı sıfatları ele alınmış, tevhit inancının temeli olan bazı konular dile getirilmiştir.

Anlamı

1. De ki: O Allah, tektir.
2. Allah, Samed'dir (Her şey ona muhtaçtır. O hiçbir şeye muhtaç değildir.).
3. O doğurmamış ve doğmamıştır.
4. Hiçbir şey ona denk değildir (O'nun eşi ve benzeri yoktur.).

BULALIM

İhlas suresinin ana temasını bulunuz.

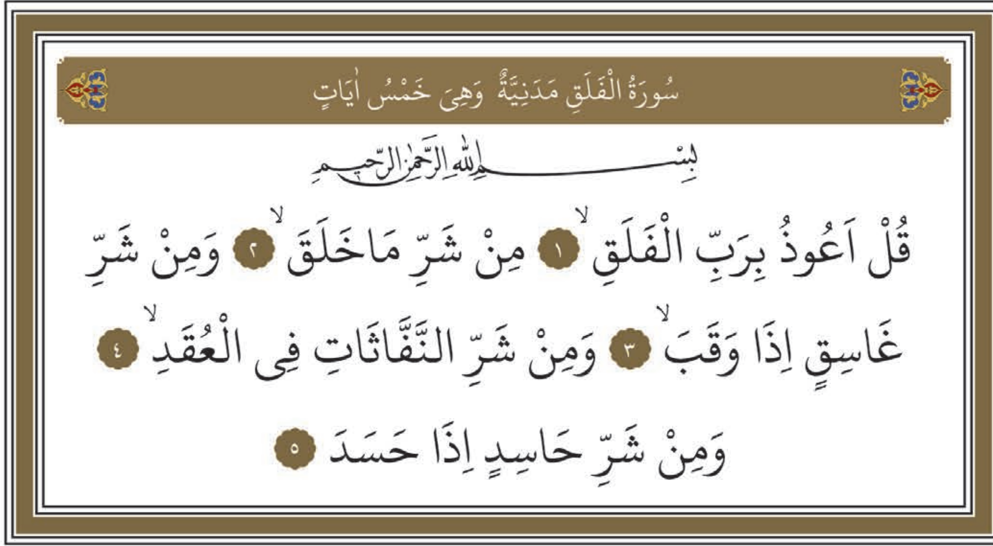

OKUYALIM

İhlas suresini dinleyiniz. Daha sonra gruplar hâlinde ezberden okuyunuz.

FELAK SURESİ

Felak suresi, ağırlıklı görüşe göre Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Beş ayettir. Adını ilk ayetinde geçen ve sabah anlamına gelen "felak" sözcüğünden almıştır. Surede, kötülükler karşısında Allah'a (cc) sığınılması öğütlenmektedir.

Anlamı

1. De ki: Sığınırım, karanlığı yarıp sabahı ortaya çıkartan Rabb'e!
2. Yarattığı şeylerin kötülüğünden,
3. Karanlığı çöktüğü zaman gecenin kötülüğünden,
4. Düğümlere üfleyen büyücülerin kötülüğünden,
5. Kıskandığı zaman kıskanç kişinin kötülüğünden.

UYGULAYALIM

Felak suresini ayet sonlarına ve tecvit kurallarına dikkat ederek okuyunuz.

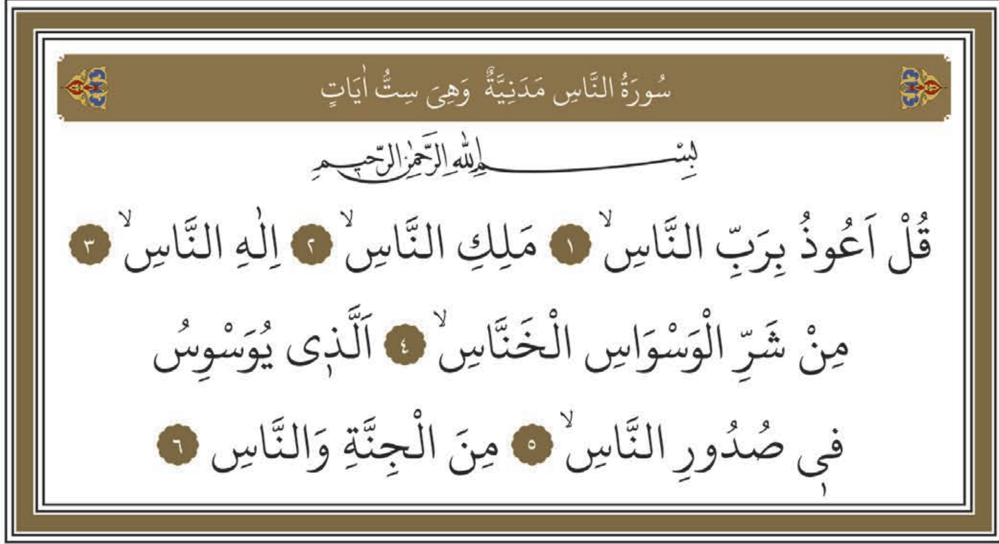

PAYLAŞALIM

Kötü düşünce ve davranışlardan Allah'a (cc) sığınmanın insan psikolojisine olumlu etkileri hakkındaki düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

NAS SURESİ

Nas suresi, genel kanaate göre Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Altı ayettir. Sure, adını ilk ayetinde geçen ve insanlar anlamına gelen "nas" sözcüğünden almıştır. Surede, değişik yollarla insanları kötülüğe sevk etmek isteyen bazı cinlerin ve insanların kötülüklerinden Allah'a (cc) sığınılması öğütlenmektedir.

Anlamı

1. De ki: Sığınırım insanların Rabb'ine,
2. İnsanların hükümdarına,
3. İnsanların ilahına!

4-6. Pusu kurup gönüllere sinsice kötü düşünceler veren cin ve insan şeytanlarının kötülüğünden.

DİKKAT EDELİM

Nas suresindeki harflerin mahreçlerine ve şeddeli nunlara dikkat ediniz.

Bilgi Kutusu

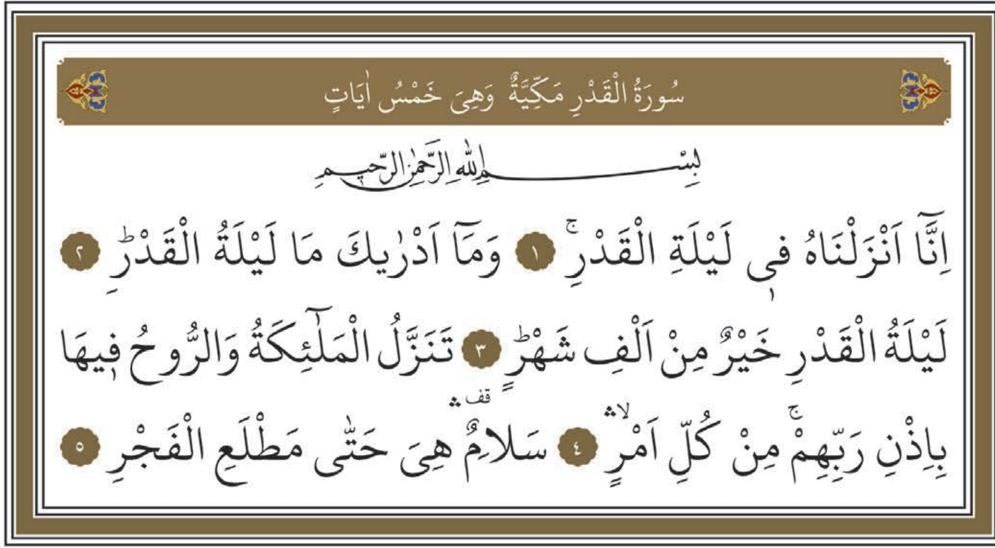
Felak ve Nas sureleri, kötülüklerden Allah'a (cc) sığınmayı konu edindiği için "muavvizeteyn" diye adlandırılmıştır.

LİSTELEYELİM

Nas suresinde verilen mesajları listeleyiniz.

KADİR SURESİ

Kadir suresi, Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Beş ayettir. Adını, surenin ilk ayetinde geçen kıymet, şeref ve değer anlamına gelen "kadr" kelimesinden almıştır. Surede, bin aydan daha hayırlı olduğu haber verilen Kadir gecesi, aynı zamanda Kur'an-ı Kerim'in nazil olmaya başladığı gecedir.

Anlamı

1. Biz, Kur'an'ı Kadir Gecesi'nde indirdik.
2. Bilir misin Kadir Gecesi nedir?
3. Kadir Gecesi bin aydan hayırlıdır.
4. O gece, Rablerinin izniyle Cebrail ve melekler, her türlü iş için iner de iner.
5. O gece esenlik doludur, ta fecrin doğuşuna kadar.

DİKKAT EDELİM

Kadir suresini okurken ayet sonlarında yer alan ر (ra) harfinin okunuşuna dikkat ediniz.

BULALIM

Kadir suresinin ana temasını bulunuz.

YORUMLAYALIM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذٖٓي اُنْزِلَ فٖيهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِۚ

"Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an'ın indirildiği aydır..."

(Bakara suresi, 185. ayet.)

Kadir suresinin 3. ayetini, yukarıdaki ayet ile ilişkilendirerek yorumlayınız.

TEKÂSÜR SURESİ

Tekâsür suresi, Kevser suresinden sonra, Maun suresinden önce Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Sekiz ayettir. Sure, adını ilk ayette geçen ve çokluk yarışı, çoklukla övünme anlamlarına gelen "tekâsür" sözcüğünden almıştır. Surede, hayatın aldatıcı yönlerine kanmak ve dünya malını aşırı derecede biriktirmeye olan düşkünlük eleştirilmiş ve ahiret hâllerinden bazıları konu edilmiştir.

سُورَةُ التَّكَاثُرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِي اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اَلْهٰيكُمُ التَّكَاثُرُۙ ﴿١﴾ حَتّٰى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَۜ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ
تَعْلَمُونَۙ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَۜ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ
عِلْمَ الْيَقٖينِۜ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحٖيمَۙ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ
الْيَقٖينِۙ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتُسْـَٔلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعٖيمِ ﴿٨﴾

Anlamı

1-2. Çoklukla övünme yarışı sizi kabirlere varıncaya kadar oyaladı.
3. Hayır hayır, ileride bileceksiniz.
4. İleride elbette bileceksiniz.
5. Eğer kesin bilgiye sahip olsaydınız böyle yapmazdınız.
6. Ant olsun ki cehennemi göreceksiniz.
7. Evet, evet onu mutlaka gözlerinizle göreceksiniz.
8. Sonra da o gün, size verilmiş her nimetten mutlaka hesaba çekileceksiniz.

DİKKAT EDELİM

Tekâsür suresini dinlerken özellikle peltek harfler ile şeddeli mim harfinin okunuşuna dikkat ediniz.

OKUYALIM

Tekâsür suresini tecvit kurallarına dikkat ederek ezberden okuyunuz.

ARAŞTIRALIM

Tekâsür kelimesinin anlamını tefsir kitaplarından araştırınız.

ASR SURESİ

Asr suresi, Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Üç ayettir. Sure, adını ilk ayette geçen zaman, çağ, ikindi vakti gibi anlamlara gelen "asr" sözcüğünden almıştır. Surede, insanı ebedî kurtuluşa eriştirecek konular olan iman, salih amel, hakkı ve sabrı tavsiye etme üzerinde durulmaktadır.

Anlamı

1. Asra yemin olsun ki,

2. İnsan gerçekten zarardadır.

3. Ancak iman edip salih ameller işleyenler, birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler bunun dışındadır.

YORUMLAYALIM

ÂSIM

...
Hâlık'ın nâmütenahi adı var, en başı "Hak",
Ne büyük şey kul için hakkın elinden tutmak!
Hani ashab-ı kiram ayrılalım derlerken,
Mutlaka sure-i "Vel Asr" ı okurmuş, bu neden?
Çünkü meknûn o büyük surede esrâr-ı felâh,
Başta iman-ı hakiki geliyor, sonra salâh,
Sonra hak, sonra sebât: İşte kuzum insanlık
Dördü birleşti mi yoktur sana hüsran artık.
...

(M. Âkif Ersoy, Safahat, s. 379.)

Yukarıdaki mısralarda şair, Asr suresinin hangi yönlerine dikkat çekmektedir? Yorumlayınız.

BULALIM

Asr suresinin ana temasını bulunuz.

UYGULAYALIM

Asr suresini, her Kur'an-ı Kerim dersinin sonunda, dönüşümlü olarak yüksek sesle okuyunuz.

HÜMEZE SURESİ

Hümeze suresi, Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Dokuz ayettir. Sure, adını insanı arkadan çekiştiren, ayıplayan kimseler anlamına gelen "hümeze" kelimesinden almıştır.

سُورَةُ الْهُمَزَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍۙ ﴿١﴾ اَلَّذ۪ي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُۙ ﴿٢﴾

يَحْسَبُ اَنَّ مَالَهُٓ اَخْلَدَهُۚ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِۘ ﴿٤﴾

وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا الْحُطَمَةُۜ ﴿٥﴾ نَارُ اللّٰهِ الْمُوقَدَةُۙ ﴿٦﴾

اَلَّت۪ي تَطَّلِعُ عَلَى الْاَفْـِٔدَةِۜ ﴿٧﴾ اِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌۙ ﴿٨﴾

ف۪ي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

Anlamı

1-2. Mal toplayan ve onu durmadan sayan, insanları arkadan çekiştiren, kaş göz işaretiyle alay eden her kişinin vay hâline!

3. O, malının, kendisini ebedîleştirdiğini sanır.

4. Hayır! Andolsun ki o, Hutâme'ye atılacaktır.

5. Hutame'nin ne olduğunu sen ne bileceksin?

6-7. O, Allah'ın, yüreklere işleyen tutuşturulmuş ateşidir.

8-9. Şüphesiz uzatılmış direkler arasında (bağlı oldukları hâlde) ateş onların üzerine kapatılacaktır.

LİSTELEYELİM

Hümeze suresinde öne çıkan mesajları listeleyiniz.

YORUMLAYALIM

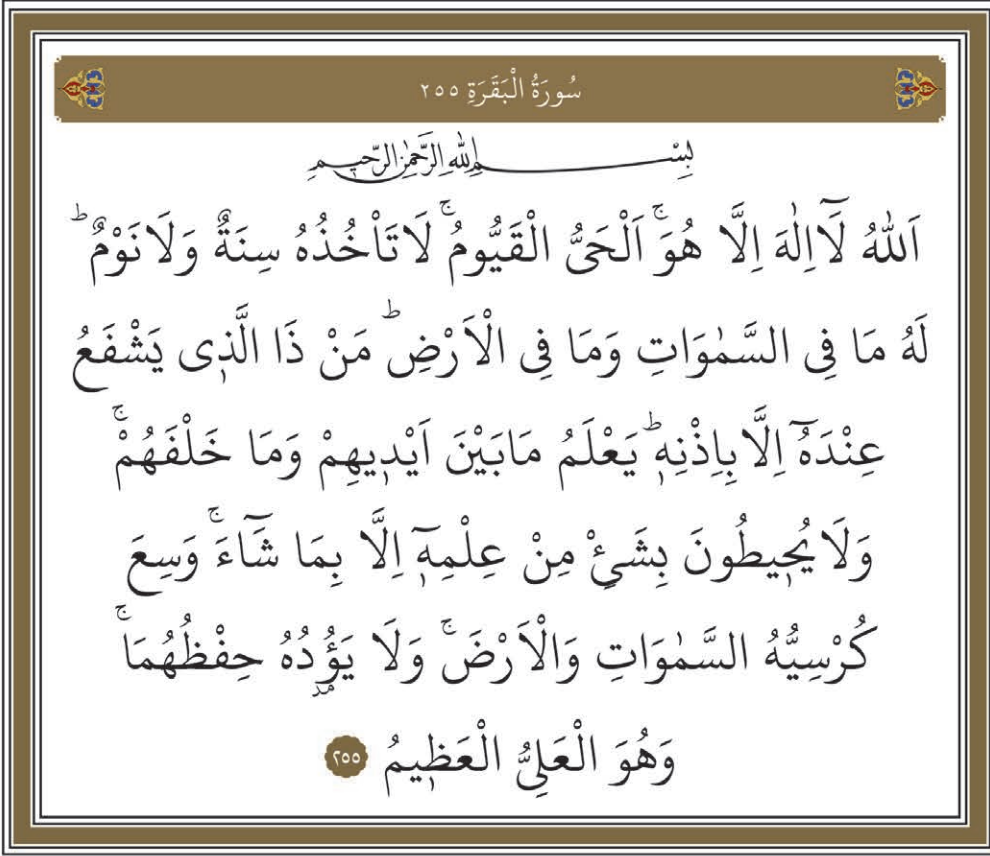
Hümeze suresinin ilk ayetini, Hucurat suresinin 11-12. ayetlerinde ele alınan ahlaki uyarı ve öğütlerle ilişkilendirerek yorumlayınız.

ARAŞTIRALIM

Hümeze suresinin nüzul sebebini tefsir kitaplarından araştırınız.

AYETELKÜRSİ

سُورَةُ الْبَقَرَةِ ٢٥٥

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۚ اَلْحَيُّ الْقَيُّومُۚ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌۜ
لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ مَنْ ذَا الَّذ۪ي يَشْفَعُ
عِنْدَهُٓ اِلَّا بِاِذْنِه۪ۜ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْد۪يهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْۚ
وَلَا يُح۪يطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِه۪ٓ اِلَّا بِمَا شَٓاءَۚ وَسِعَ
كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَۚ وَلَا يَؤُ۫دُهُ حِفْظُهُمَاۚ
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظ۪يمُ ٢٥٥

Anlamı

255. Allah, kendisinden başka hiçbir ilâh olmayandır. Diridir, kayyumdur. O'nu ne bir uyuklama tutabilir, ne de bir uyku. Göklerdeki her şey, yerdeki her şey O'nundur. İzni olmaksızın O'nun katında şefaatte bulunacak kimdir? O, kulların önlerindekileri ve arkalarındakileri (yaptıklarını ve yapacaklarını) bilir. Onlar O'nun ilminden, kendisinin dilediği kadarından başka bir şey kavrayamazlar. O'nun kürsüsü, bütün gökleri ve yeri kaplayıp kuşatmıştır. (O, göklere, yere, bütün evrene hükmetmektedir.) Gökleri ve yeri koruyup gözetmek O'na güç gelmez. O, yücedir, büyüktür.

Dinleyelim

Ayetelkürsi'yi yüzünden hatasız bir şekilde okuyabilecek seviyeye gelene kadar karekoddaki linkten dinleyiniz.

LİSTELEYELİM

Ayetelkürsi'de verilen mesajları listeleyiniz.

BAKARA SURESİ (1-5) AYETLER

سُورَةُ الْبَقَرَةِ (١-٥)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

الٓمٓ ۚ ﴿١﴾ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ ۚۛ فِيهِ ۚۛ هُدًى لِلْمُتَّق۪ينَ ۙ
﴿٢﴾ اَلَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۙ ﴿٣﴾ وَالَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ
وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۜ ﴿٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ
عَلٰى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

Anlamı

1. Elif, Lâm, Mîm.
2. Bu, doğruluğu şüphe götürmeyen ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlara yol gösteren kitaptır.
3. Onlar gayba inanırlar, namaz kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden Allah yolunda harcarlar.
4. Hem sana indirilen kitaba hem de senden önce indirilen kitaplara iman ederler. Ahirete de kesin olarak inanırlar.
5. İşte bunlardır Rableri tarafından doğru yola ulaştırılanlar. İşte bunlardır kurtuluşa erenler.

UYGULAYALIM

Bakara suresinin 1-5. ayetlerini arkadaşlarınızın huzurunda tecvit kurallarına uygun olarak ezberden okuyunuz.

BULALIM

Bakara suresinin 1-5. ayetlerinin ana temasını bulunuz.

BAKARA SURESİ (285-286) AYETLER

سُورَةُ الْبَقَرَةِ (٢٨٦-٢٨٥)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّه۪ وَالْمُؤْمِنُونَۜ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ
وَمَلٰٓئِكَتِه۪ وَكُتُبِه۪ وَرُسُلِه۪ۜ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِه۪ۗ وَقَالُوا
سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَص۪يرُ ٢٨٥ لَا يُكَلِّفُ
اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَاۜ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْۜ رَبَّنَا
لَا تُؤَاخِذْنَٓا اِنْ نَس۪ينَٓا اَوْ اَخْطَأْنَاۚ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَٓا اِصْرًا
كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِنَاۚ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ
لَنَا بِه۪ۚ وَاعْفُ عَنَّاࣞ وَاغْفِرْ لَنَاࣞ وَارْحَمْنَاࣞ اَنْتَ مَوْلٰينَا فَانْصُرْنَا
عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِر۪ينَ ٢٨٦

Anlamı

285. Peygamber, Rabb'i tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Hepsi Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler.

"Allah'ın peygamberleri arasında ayrım yapmayız. İşittik, itaat ettik. Rabbimiz, affına sığındık! Dönüşümüz sanadır." dediler.

286. Allah hiç kimseyi güç yetiremeyeceği bir şekilde yükümlü tutmaz. Herkesin yaptığı iyilik kendi yararına, işlediği kötülük de kendi zararınadır.

Ey Rabbimiz! Eğer unuttuk veya kasıtsız olarak yanlış yaptıysak bundan dolayı bizi sorumlu tutma.

Ey Rabbimiz! Bize, bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme!

Ey Rabbimiz! Bize gücümüzün yetmeyeceği sorumluluklar da yükleme!

Affet bizi, bağışla kusurlarımızı, merhamet et bize!

Sen bizim Mevlamızsın. Kâfir topluluklara karşı yardım et bize.

OKUYALIM

Sınıfınızda gruplara ayrılarak Âmenerrasulü aşrini en güzel şekilde okumaya çalışınız.

BULALIM

Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin ana temasını bulunuz.

Dinleyelim

Âmenerrasulü aşrini, karekoddaki linkten dinleyiniz.

HAŞR SURESİ (21-24) AYETLER

سُورَةُ الْحَشْرِ (٢٤-٢١)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

لَوْ اَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰى جَبَلٍ لَرَاَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِۜ
وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللّٰهُ الَّذ۪ي لَٓا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَۚ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِۚ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّح۪يمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللّٰهُ الَّذ۪ي لَٓا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَۚ اَلْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَز۪يزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُۜ
سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللّٰهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْاَسْمَٓاءُ
الْحُسْنٰىۜ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۚ وَهُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٢٤﴾

Anlamı

21. Eğer bu Kur’an’ı bir dağa indirmiş olsaydık, onun Allah korkusuyla başını eğip paramparça olduğunu görürdün. Biz bu misalleri insanlara düşünsünler diye veriyoruz.
22. O, kendisinden başka ilah olmayan Allah’tır. Görülmeyeni de görüleni de bilendir. O esirgeyendir, bağışlayandır.
23. O, mülkün sahibi, her türlü eksiklikten uzak, esenlik veren, güven veren, gözetip koruyan, üstün ve otorite sahibi, büyüklükte eşi bulunmayan, kendisinden başka ilah olmayan Allah’tır. Allah, müşriklerin ortak koştuklarından münezzehtir.
24. O, yaratan, yoktan var eden, varlıklara şekil veren Allah’tır. En güzel isimler O’nundur. Göklerde ve yerde olanlar O’nu tesbih ederler. O üstündür, hikmet sahibidir.

Dinleyelim

Haşr suresinin 22-24. ayetlerini karekoddaki linkten dinleyiniz.

A. I. sütunda verilen meallerin ait olduğu ayeti II. sütundan bularak ayetin harfini meallerin başındaki boşluğa yazınız.

1.

I.

- ____ “Allah’ın yardım ve zaferi geldiğinde”
- ____ “Bu evin Rabb’ine kulluk etsin.”
- ____ “Karanlığı çöktüğü zaman gecenin kötülüğünden”
- ____ “O, kendisinden başka ilah olmayan Allah’tır.”
- ____ “Öyleyse Rabb’in için namaz kıl ve kurban kes.”
- ____ “Malı da kazandıkları da kendisine bir fayda vermedi.”
- ____ “O, mal yığar ve sayar durur.”
- ____ “Eğer kesin bilgiye sahip olsaydınız böyle yapmazdınız.”

II.

a. اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعٖينُؕ ۝٥

b. اَلَّذٖى جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُۙ ۝٢

c. اَلَّذٖينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَۙ ۝٥

ç. مَٓا اَغْنٰى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَؕ ۝٢

d. هُوَ اللّٰهُ الَّذٖى لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۚ

e. فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هٰذَا الْبَيْتِۙ ۝٣

f. كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقٖينِؕ ۝٥

g. اِذَا جَٓاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُۙ ۝١

h. فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْؕ ۝٢

i. لَكُمْ دٖينُكُمْ وَلِيَ دٖينِ ۝٦

j. حَتّٰى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَؕ ۝٢

k. وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَۙ ۝٣

B. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

2. Aşağıda bazı surelere ait mesajların verildiği tabloda bir yanlışlık yapılmıştır.

I.	II.
Nas	Allah (cc), ibadet edilecek ve yardım dilenecek yegâne varlıktır.
Maun	Allah'ın (cc) nimetlerini inkâr etmek nankörlüktür.
Ayetelkürsi	Allah'ın (cc) kudreti yerleri ve gökleri içine alacak kadar geniştir.
Fatiha	Kötülüğe sürükleyen insanların ve cinlerin şerrinden Allah'a (cc) sığınmak gerekir.

Bu tablonun doğru olması için I. sütundakilerden hangisi yer değiştirmelidir?

A) Nas - Maun
B) Maun - Ayetelkürsi
C) Ayetelkürsi - Fatiha
D) Nas - Fatiha
E) Maun - Fatiha

3. I. Allah (cc) her şeyin mutlak galibidir.
II. Hak ve bâtıl kesin olarak ayrılmıştır.
III. Allah (cc) kimseye gücünün üstünde yük yüklemez.

Numaralanmış cümlelerde verilen bu ana temaların ait olduğu sureler aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I.	II.	III.
A)	Fil	Âmenerrasulü	Kâfirun
B)	Âmenerrasulü	Kâfirun	Fil
C)	Fil	Kâfirun	Âmenerrasulü
D)	Kâfirun	Âmenerrasulü	Fil
E)	Kâfirun	Fil	Âmenerrasulü

4. **Aşağıdaki konulardan hangisi Maun suresinde anlatılmaktadır?**

A) Allah'ın (cc) varlığı ve birliği
B) İbadetlerde gösteriş yapanlar
C) Kurban ibadetinin ifası
D) Salih amel işlemenin önemi
E) Sadece Allah'a (cc) dua edilmesi

5. Hz. Peygamber'e verilen nimetlerin hatırlatıldığı ve Allah'a (cc) ibadet etmenin vurgulandığı sure aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fatiha
B) Kâfirun
C) Kevser
D) Nas
E) Nasr

6. Allah'ın yardım ve zaferi geldiğinde, insanların akın akın Allah'ın dinine girdiklerini gördüğünde, Rabb'ini hamt ederek tesbih et, ondan bağışlanma dile. Çünkü ----

Verilen Nasr suresi mealinde boş bırakılan yere aşağıdaki ifadelerden hangisi getirilmelidir?

A) O, tövbeleri kabul edendir.
B) O'na hiçbir şey denk değildir.
C) O üstündür, hikmet sahibidir.
D) O'nun her şeye gücü yeter.
E) O, çok yücedir ve çok büyüktür.

7. Ana konusu tevhit olan sure aşağıdakilerden hangisidir?

A) Felak
B) Fil
C) İhlas
D) Nasr
E) Tebbet

8. Kur'an'ın indirildiği geceden bahseden sure aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asr
B) Fatiha
C) Kadir
D) Nas
E) Tekâsür

5. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

9. Felak ve Nas surelerinden;

I. Şeytan insanların kalbine vesvese verir.
II. Yalan söylemek münafıklığın alametlerindendir.
III. Kötülükler karşısında Allah'a (cc) sığınmak gerekir.

ifadelerinden hangileri çıkarılabilir?

A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

10. Çoklukla övünmenin yerildiği sure aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fatiha
B) İhlas
C) Kevser
D) Kureyş
E) Tekâsür

11. Salih amel işlemeyi, hakkı ve sabrı tavsiye etmeyi konu edinen sure aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asr
B) Fil
C) Kadir
D) Kâfirun
E) Maun

12. I. Namazlarını kılarlar.
II. Allah (cc) yolunda harcarlar.
III. Emanete riayet ederler.
IV. Sözlerinde dururlar.
V. Ahirete inanırlar.

Numaralanmış bu cümlelerdeki müminlerin özelliklerinden hangileri Bakara suresinin ilk beş ayetinde yer almaz?

A) I ve II
B) III ve IV
C) I, II ve IV
D) I, III ve V
E) II, IV ve V

***C.** Aşağıdaki öz değerlendirme formunda verilen sure ve ayetleri ölçütlere dikkat ederek okuyunuz ve derecelerden size uygun olanları işaretleyiniz.*

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU												
Sure ve Ayetler / **Ölçütler**	Sureyi hata yapmadan ezbere okudum.			Sureyi okurken hareke hatası yapmadım.			Sureyi okurken harfleri mahreçlerinden çıkardım.			Sureyi okurken tecvitleri uyguladım.		
Dereceler	Evet	Kısmen	Hayır	Evet	Kısmen	Hayır	Evet	Kısmen	Hayır	Evet	Kısmen	Hayır
Fatiha suresi												
Kureyş suresi												
Maun suresi												
Kevser suresi												
Kâfirun suresi												
Nasr suresi												
Tebbet suresi												
İhlas suresi												
Felak suresi												
Nas suresi												
Kadir suresi												
Tekâsür suresi												
Asr suresi												
Hümeze suresi												
Ayetelkürsi												
Bakara suresi (1-5. ayetler)												
Bakara suresi (285-286. ayetler)												
Haşr suresi (21-24. ayetler)												

5. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖĞRETMEN KONTROL LİSTESİ

Ezbere okunacak ayetler ve sureler kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan öğrencilerin kazandığı beceriler için "Evet", kazanamadığı beceriler için "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.

Öğrencinin Adı Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

S. No	Ölçütler	Evet	Hayır
1.	Fatiha suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
2.	Fatiha suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
3.	Fil suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
4.	Fil suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
5.	Kureyş suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
6.	Kureyş suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
7.	Kureyş suresinin anlamını söyledi.		
8.	Maun suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
9.	Maun suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
10.	Kevser suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
11.	Kevser suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
12.	Kevser suresinin anlamını söyledi.		
13.	Kâfirun suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
14.	Kâfirun suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
15	Nasr suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
16.	Nasr suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
17.	Nasr suresinin anlamını söyledi.		
18.	Tebbet suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
19.	Tebbet suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
20.	Tebbet suresinin anlamını söyledi.		
21.	İhlas suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
22.	İhlas suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
23.	Felak suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
24.	Felak suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
25.	Felak suresinin anlamını söyledi.		
26.	Nas suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
27.	Nas suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
28.	Kadir suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
29.	Kadir suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
30.	Tekâsür suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
31.	Tekâsür suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
32.	Tekâsür suresinin anlamını söyledi.		
33.	Asr suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		

S. No	Ölçütler	Evet	Hayır
34.	Asr suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
35.	Hümeze suresini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
36.	Hümeze suresini hatasız olarak ezbere okudu.		
37.	Hümeze suresinin anlamını söyledi.		
38.	Ayetelkürsi'yi tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
39.	Ayetelkürsi'yi hatasız olarak ezbere okudu.		
40.	Bakara suresinin 1-5. ayetlerini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
41.	Bakara suresinin 1-5. ayetlerini hatasız olarak ezbere okudu.		
42.	Bakara suresinin 285-286. ayetlerini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
43.	Bakara suresinin 285-286. ayetlerini hatasız olarak ezbere okudu.		
44.	Haşr suresinin 21-24. ayetlerini tecvit kurallarını uygulayarak yüzünden okudu.		
45.	Haşr suresinin 21-24. ayetlerini hatasız olarak ezbere okudu.		
46.	Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin anlamını söyledi.		
Yorumlar:			

Hazırlık Çalışmaları

1. Tecvit kurallarına riayet etmeden Kur'an okumanın ne gibi mahzurları olabilir?
2. Kur'an'ın mesajını anlayabilmek için nasıl bir yol takip edilebilir?
3. Sizce Kur'an'ın anlamını farklı meallerden okumanın faydaları nelerdir?
4. Kur'an okumanın bir ibadet olması sizce Müslümanlara nasıl bir sorumluluk yükler?

4. ÜNİTE

Yüzünden Okunacak Sureler ve Anlamları

Ünite PDF dosyası

Al-i İmran Suresi

Künyesi

Kur'an-ı Kerim'in 3. suresidir. 200 ayettir. Medine Dönemi'nde nazil olmuştur. İsmini İmran ailesi anlamına gelen Al-i İmran tamlamasından almıştır. Hicretin üçüncü yılında Uhud Savaşı'ndan sonra nazil olmaya başlayan surenin tamamlanması hicretin dokuzuncu yılına kadar sürmüştür. Surenin önemli bir bölümünün nüzul sebebi Necran Hristiyanları adına Medine'ye gelen heyetle Hz. Peygamber arasında geçen Allah (cc) inancı konusundaki tartışmalardır. Hz. Peygamber Bakara suresiyle beraber Al-i İmran'ı "iki çiçek, nurlu parlak iki sure" anlamında "Zehrâvân" olarak nitelemiştir.

Konuları

İlahi dinlerin birbirini tamamladığından söz edilerek Kur'an-ı Kerim'in önceki ilahi kitapları onayladığı belirtilir. Allah (cc) katında yegâne geçerli dinin İslam olduğu vurgulanır. Kâbe'den ve hac ibadetinden bahsedilir. Hristiyanların ve Yahudilerin Hz. İsa'ya karşı tutumları eleştirilir. Düşmanların tuzaklarına düşmemeleri hususunda Müslümanlar uyarılır. Hz. Meryem, Hz. İsa, Hz. Zekeriya, Hz. Yahya ve Hz. İbrahim'in hayatlarından kesitler bulunur. Uhud Savaşı'ndan kesitler verilerek Müslümanların, münafıkların ve müşriklerin savaş esnasında ve sonrasındaki davranışları tahlil edilir.

UYGULAYALIM

Al-i İmran suresini, harflerin mahreçlerine ve tecvit kurallarına uygun olarak dikkatlice okuyunuz.

Dinleyelim

Karekoddaki linkten Al-i İmran suresini farklı okuyuculardan dinleyiniz.

BULALIM

Al-i İmran suresinin ana temasını bulunuz.

Nisa Suresi

Künyesi

Kur'an-ı Kerim'in 4. suresidir.
176 ayettir. Medine Dönemi'nde nazil olmuştur.
İsmini "kadınlar" manasına gelen "nisa" kelimesinden almıştır. Müreysi Gazvesi'nde dinî hükümler arasına girdiği bilinen teyemmüm ayetini ihtiva etmesi sebebiyle hicretin beşinci ya da altıncı yılında indiği düşünülmektedir.

Konuları

Muamelat konuları kapsamında aile, miras hükümleri, kadın erkek ilişkileri açıklanmıştır. Ukubat kapsamında olmak üzere canın, malın ve mülkiyetin korunması için konulan yasaklar ve bunların ihlali hâlinde verilecek cezalar bildirilmiştir. Ahlaki çerçevede adalet, iyilik, yardımlaşma, emanete riayet gibi bireysel ve toplumsal kurallara yer verilmiştir. Vakit namazı, korku namazı, namaz için gerekli bulunan temizlik gibi ibadet konularına değinilmiştir. Müminler ile müşrikler, Yahudiler ve münafıklar arasındaki ilişkilere yönelik hükümler açıklanmıştır.

UYGULAYALIM

Nisa suresini, harflerin mahreçlerine ve tecvit kurallarına uygun olarak dikkatlice okuyunuz.

Dinleyelim

Karekoddaki linkten Nisa suresini farklı okuyuculardan dinleyiniz.

LİSTELEYELİM

Farklı meallerden yararlanarak Nisa suresinde öne çıkan mesajlardan üç tanesini bulup listeyi tamamlayınız.

- **Yetimlerin haklarına riayet etmek gerekir.**
-
-
-

Maide Suresi

Künyesi

Kur'an-ı Kerim'in 5. suresidir. 120 ayettir. Medine Dönemi'nde nazil olmuştur. İsmini "yemek sofrası" anlamına gelen "maide" kelimesinden almıştır. Dinin kemale erdirilmiş olması manevi nimet sayıldığı için bu ismi aldığını kabul edenler de vardır. Akitlerin yerine getirilmesi emredildiği için "ukûd", okuyanları azaptan kurtaracağı müjdelendiği için "münkıze" gibi isimlerle de anılmıştır.

Konuları

Müslümanlara, verilen sözleri yerine getirmenin ve karşılıklı ilişkilerde iyilikle muamele etmenin önemi hatırlatılmıştır. İsrailoğullarının, sözlerinde durmamaları ve Hristiyanların inanç konularındaki tutumları ile dünyaya düşkünlükleri eleştirilmiştir. Abdest, gusül, teyemmüm gibi temizlik konularına ve hac ibadetiyle ilgili hükümlere değinilmiştir. Hz. Âdem'in iki oğlunun kıssası ile Hz. Musa ve Hz. İsa'nın hayat hikâyelerinden kesitler verilmiştir.

UYGULAYALIM

Maide suresini, harflerin mahreçlerine ve tecvit kurallarına uygun olarak dikkatlice okuyunuz.

Dinleyelim

Karekoddaki linkten Maide suresini farklı okuyuculardan dinleyiniz.

LİSTELEYELİM

Farklı meallerden yararlanarak Maide suresinde öne çıkan mesajlardan üç tanesini bulup listeyi tamamlayınız.

- **Allah (cc) haddi aşanları sevmez.**
-
-
-

ÖĞRETMEN KONTROL LİSTESİ			
Kur'an okumaya yönelik çalışmalarla ilgili aşağıda listelenen davranışlardan öğrencilerin kazandığı beceriler için "Evet", kazanamadığı beceriler için "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.			
Öğrencinin Adı Soyadı:	**Sınıfı:**	**Numarası:**	
S. No	**Ölçütler**	**Evet**	**Hayır**
1.	Al-i İmran suresini harflerin mahreçlerine dikkat ederek yüzünden okudu.		
2.	Al-i İmran suresini tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden okudu.		
3.	Nisa suresini harflerin mahreçlerine dikkat ederek yüzünden okudu.		
4.	Nisa suresini tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden okudu.		
5.	Maide suresini harflerin mahreçlerine dikkat ederek yüzünden okudu.		
6.	Maide suresini tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden okudu.		
7.	Kurallara uyarak doğru bir şekilde Kur'an okumaya isteklidir.		
Yorumlar:			

صَدَقَ اللّٰهُ الْعَظِيمُ

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللّٰهُمَّ رَبَّنَٓا اَنْزِلْ عَلَيْنَا مَٓائِدَةً مِنَ السَّمَٓاءِ
تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِاَوَّلِنَا وَاٰخِرِنَا وَاٰيَةً مِنْكَۚ وَارْزُقْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ
الرَّازِق۪ينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللّٰهُ اِنّ۪ي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْۚ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ
مِنْكُمْ فَاِنّ۪ٓي اُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَٓا اُعَذِّبُهُٓ اَحَدًا مِنَ الْعَالَم۪ينَ ﴿١١٥﴾
وَاِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا ع۪يسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَاَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُون۪ي
وَاُمِّيَ اِلٰهَيْنِ مِنْ دُونِ اللّٰهِۜ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ ل۪ٓي اَنْ اَقُولَ
مَا لَيْسَ ل۪ي بِحَقٍّۜ اِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُۜ تَعْلَمُ مَا ف۪ي نَفْس۪ي
وَلَٓا اَعْلَمُ مَا ف۪ي نَفْسِكَۜ اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ
اِلَّا مَٓا اَمَرْتَن۪ي بِه۪ٓ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبّ۪ي وَرَبَّكُمْۚ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ
شَه۪يدًا مَا دُمْتُ ف۪يهِمْۚ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَن۪ي كُنْتَ اَنْتَ الرَّق۪يبَ عَلَيْهِمْۜ
وَاَنْتَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَه۪يدٌ ﴿١١٧﴾ اِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَاِنَّهُمْ عِبَادُكَۚ وَاِنْ تَغْفِرْ
لَهُمْ فَاِنَّكَ اَنْتَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ اللّٰهُ هٰذَا يَوْمُ يَنْفَعُ
الصَّادِق۪ينَ صِدْقُهُمْۜ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ
ف۪يهَٓا اَبَدًاۜ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُۜ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿١١٩﴾ لِلّٰهِ
مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا ف۪يهِنَّۜ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١٢٠﴾

يَوْمَ يَجْمَعُ اللّٰهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَٓا اُجِبْتُمْۜ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَاۜ
اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتٖى عَلَيْكَ وَعَلٰى وَالِدَتِكَۢ اِذْ اَيَّدْتُكَ بِرُوحِ
الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًاۚ وَاِذْ عَلَّمْتُكَ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجٖيلَۚ وَاِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطّٖينِ
كَهَيْـَٔةِ الطَّيْرِ بِاِذْنٖى فَتَنْفُخُ فٖيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِاِذْنٖى
وَتُبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَالْاَبْرَصَ بِاِذْنٖىۚ وَاِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتٰى
بِاِذْنٖىۚ وَاِذْ كَفَفْتُ بَنٖٓى اِسْرَٓائٖيلَ عَنْكَ اِذْ جِئْتَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ
مُبٖينٌ ﴿١١٠﴾ وَاِذْ اَوْحَيْتُ اِلَى الْحَوَارِيّٖنَ اَنْ اٰمِنُوا بٖى وَبِرَسُولٖىۚ
قَالُٓوا اٰمَنَّا وَاشْهَدْ بِاَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾ اِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
يَا عٖيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطٖيعُ رَبُّكَ اَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا
مَٓائِدَةً مِنَ السَّمَٓاءِۜ قَالَ اتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ ﴿١١٢﴾
قَالُوا نُرٖيدُ اَنْ نَاْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ
اَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدٖينَ ﴿١١٣﴾

وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ تَعَالَوْا اِلٰى مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَاِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا
مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَاۜ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَٓاؤُ۬هُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْـٔاً
وَلَا يَهْتَدُونَ ۝١٠٤ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا عَلَيْكُمْ اَنْفُسَكُمْۚ
لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ اِذَا اهْتَدَيْتُمْۜ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَم۪يعاً
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝١٠٥ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا شَهَادَةُ
بَيْنِكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ ح۪ينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ
ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ اَوْ اٰخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ اِنْ اَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ
فِي الْاَرْضِ فَاَصَابَتْكُمْ مُص۪يبَةُ الْمَوْتِۜ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ
الصَّلٰوةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ اِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَر۪ي بِه۪ ثَمَناً وَلَوْ كَانَ
ذَا قُرْبٰىۙ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللّٰهِ اِنَّٓا اِذاً لَمِنَ الْاٰثِم۪ينَ ۝١٠٦ فَاِنْ عُثِرَ
عَلٰٓى اَنَّهُمَا اسْتَحَقَّٓا اِثْماً فَاٰخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذ۪ينَ
اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْاَوْلَيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ لَشَهَادَتُنَٓا اَحَقُّ
مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَٓا اِنَّٓا اِذاً لَمِنَ الظَّالِم۪ينَ ۝١٠٧ ذٰلِكَ
اَدْنٰٓى اَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلٰى وَجْهِهَٓا اَوْ يَخَافُٓوا اَنْ تُرَدَّ اَيْمَانٌ بَعْدَ
اَيْمَانِهِمْۜ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاسْمَعُواۜ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِق۪ينَ ۝١٠٨

اُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِۚ
وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًاۜ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذٖٓى
اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ جَعَلَ اللّٰهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا
لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْىَ وَالْقَلَٓائِدَۜ ذٰلِكَ لِتَعْلَمُٓوا
اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاَنَّ اللّٰهَ
بِكُلِّ شَیْءٍ عَلٖيمٌ ﴿٩٧﴾ اِعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ شَدٖيدُ الْعِقَابِ
وَاَنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌۜ ﴿٩٨﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلَاغُۜ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ
مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُلْ لَا يَسْتَوِى الْخَبٖيثُ وَالطَّيِّبُ
وَلَوْ اَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبٖيثِۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ يَٓا اُولِى الْاَلْبَابِ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَسْـَٔلُوا عَنْ اَشْيَٓاءَ
اِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْۚ وَاِنْ تَسْـَٔلُوا عَنْهَا حٖينَ يُنَزَّلُ الْقُرْاٰنُ
تُبْدَ لَكُمْۜ عَفَا اللّٰهُ عَنْهَاۜ وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلٖيمٌ ﴿١٠١﴾ قَدْ سَاَلَهَا
قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ اَصْبَحُوا بِهَا كَافِرٖينَ ﴿١٠٢﴾ مَا جَعَلَ اللّٰهُ
مِنْ بَحٖيرَةٍ وَلَا سَٓائِبَةٍ وَلَا وَصٖيلَةٍ وَلَا حَامٍۙ وَلٰكِنَّ الَّذٖينَ
كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَۜ وَاَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْاَنْصَابُ وَالْاَزْلَامُ
رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّمَا
يُر۪يدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَٓاءَ فِي الْخَمْرِ
وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَعَنِ الصَّلٰوةِ فَهَلْ اَنْتُمْ
مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَاَط۪يعُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ
فَاعْلَمُٓوا اَنَّمَا عَلٰى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُب۪ينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ ف۪يمَا طَعِمُٓوا اِذَا مَا اتَّقَوْا وَاٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَاٰمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَاَحْسَنُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ
الْمُحْسِن۪ينَ ﴿٩٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللّٰهُ بِشَيْءٍ مِنَ الصَّيْدِ
تَنَالُهُٓ اَيْد۪يكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ
فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٩٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَاَنْتُمْ حُرُمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَٓاءٌ مِثْلُ
مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِه۪ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ اَوْ
كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاك۪ينَ اَوْ عَدْلُ ذٰلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ اَمْرِه۪ عَفَا
اللّٰهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللّٰهُ مِنْهُ وَاللّٰهُ عَز۪يزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

اُحِلَّ لَكُمْ

وَاِذَا سَمِعُوا مَٓا اُنْزِلَ اِلَى الرَّسُولِ تَرٰٓى اَعْيُنَهُمْ تَفٖيضُ
مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّۚ يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اٰمَنَّا فَاكْتُبْنَا
مَعَ الشَّاهِدٖينَ ﴿٨٣﴾ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَا جَٓاءَنَا مِنَ الْحَقِّۙ
وَنَطْمَعُ اَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحٖينَ ﴿٨٤﴾ فَاَثَابَهُمُ اللّٰهُ
بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَاۜ وَذٰلِكَ
جَزَٓاءُ الْمُحْسِنٖينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذٖينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَٓا اُو۬لٰٓئِكَ
اَصْحَابُ الْجَحٖيمِ ﴿٨٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ
مَٓا اَحَلَّ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُواۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدٖينَ ﴿٨٧﴾
وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلَالًا طَيِّبًاۖ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذٖٓى اَنْتُمْ
بِهٖ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فٖٓى اَيْمَانِكُمْ
وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْاَيْمَانَۚ فَكَفَّارَتُهُٓ
اِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكٖينَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ اَهْلٖيكُمْ
اَوْ كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْرٖيرُ رَقَبَةٍۜ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍۜ
ذٰلِكَ كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْۜ وَاحْفَظُٓوا اَيْمَانَكُمْۜ
كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فٖي دٖينِكُمْ غَيْرَ
الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُٓوا اَهْوَٓاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ
وَاَضَلُّوا كَثٖيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَٓاءِ السَّبٖيلِ ﴿٧٧﴾
لُعِنَ الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْ بَنٖٓي اِسْرَٓائٖلَ عَلٰى لِسَانِ
دَاوُ۫دَ وَعٖيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ
لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرٰى كَثٖيرًا مِنْهُمْ
يَتَوَلَّوْنَ الَّذٖينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
اَنْفُسُهُمْ اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ
خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾ وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِيِّ وَمَٓا
اُنْزِلَ اِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ اَوْلِيَٓاءَ وَلٰكِنَّ كَثٖيرًا مِنْهُمْ
فَاسِقُونَ ﴿٨١﴾ لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذٖينَ
اٰمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذٖينَ اَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ
مَوَدَّةً لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا الَّذٖينَ قَالُٓوا اِنَّا نَصَارٰى ذٰلِكَ بِاَنَّ
مِنْهُمْ قِسّٖيسٖينَ وَرُهْبَانًا وَاَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

وَحَسِبُوٓا اَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ
اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَث۪يرٌ مِنْهُمْۜ وَاللّٰهُ بَص۪يرٌ
بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذ۪ينَ قَالُوٓا اِنَّ اللّٰهَ
هُوَ الْمَس۪يحُ ابْنُ مَرْيَمَۜ وَقَالَ الْمَس۪يحُ يَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ
اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبّ۪ي وَرَبَّكُمْۜ اِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ
حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَاْوٰيهُ النَّارُۜ وَمَا لِلظَّالِم۪ينَ
مِنْ اَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذ۪ينَ قَالُوٓا اِنَّ اللّٰهَ ثَالِثُ
ثَلٰثَةٍۢ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّٓا اِلٰهٌ وَاحِدٌۜ وَاِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا
يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٧٣﴾
اَفَلَا يَتُوبُونَ اِلَى اللّٰهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُۜ وَاللّٰهُ غَفُورٌ
رَح۪يمٌ ﴿٧٤﴾ مَا الْمَس۪يحُ ابْنُ مَرْيَمَ اِلَّا رَسُولٌۚ قَدْ خَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُۜ وَاُمُّهُ صِدّ۪يقَةٌۜ كَانَا يَاْكُلَانِ
الطَّعَامَۜ اُنْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْاٰيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ اَنّٰى
يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾ قُلْ اَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ
لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًاۜ وَاللّٰهُ هُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٧٦﴾

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْكِتَابِ اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ
وَلَاَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّع۪يمِ ٦٥ وَلَوْ اَنَّهُمْ اَقَامُوا التَّوْرٰيةَ
وَالْاِنْج۪يلَ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَاَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ
وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْۜ مِنْهُمْ اُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌۜ وَكَث۪يرٌ مِنْهُمْ سَٓاءَ
مَا يَعْمَلُونَ ٦٦ يَٓا اَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَۜ
وَاِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُۜ وَاللّٰهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِۜ
اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِر۪ينَ ٦٧ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ
لَسْتُمْ عَلٰى شَيْءٍ حَتّٰى تُق۪يمُوا التَّوْرٰيةَ وَالْاِنْج۪يلَ وَمَٓا اُنْزِلَ
اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْۜ وَلَيَز۪يدَنَّ كَث۪يرًا مِنْهُمْ مَٓا اُنْزِلَ
اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًاۚ فَلَا تَاْسَ عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِر۪ينَ ٦٨ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَالَّذ۪ينَ هَادُوا وَالصَّابِؤُنَ
وَالنَّصَارٰى مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ٦٩ لَقَدْ اَخَذْنَا م۪يثَاقَ
بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ وَاَرْسَلْنَٓا اِلَيْهِمْ رُسُلًاۜ كُلَّمَا جَٓاءَهُمْ رَسُولٌ
بِمَا لَا تَهْوٰٓى اَنْفُسُهُمْۙ فَر۪يقًا كَذَّبُوا وَفَر۪يقًا يَقْتُلُونَ ٧٠

وَاِذَا نَادَيْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًاۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّٓا اِلَّٓا اَنْ اٰمَنَّا
بِاللّٰهِ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلُۙ وَاَنَّ اَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾
قُلْ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللّٰهِۜ مَنْ لَعَنَهُ اللّٰهُ
وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَۜ
اُو۬لٰٓئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَاَضَلُّ عَنْ سَوَٓاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَاِذَا جَٓاؤُ۫كُمْ قَالُٓوا
اٰمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِه۪ۜ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا كَانُوا
يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾ وَتَرٰى كَث۪يرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَۜ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا يَنْهٰيهُمُ
الرَّبَّانِيُّونَ وَالْاَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْاِثْمَ وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَۜ لَبِئْسَ
مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللّٰهِ مَغْلُولَةٌۜ غُلَّتْ اَيْد۪يهِمْ
وَلُعِنُوا بِمَا قَالُواۢ بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِۙ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَٓاءُۜ وَلَيَز۪يدَنَّ
كَث۪يرًا مِنْهُمْ مَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًاۜ وَاَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَٓاءَ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِۜ كُلَّمَٓا اَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ اَطْفَاَهَا
اللّٰهُۙ وَيَسْعَوْنَ فِي الْاَرْضِ فَسَادًاۜ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِد۪ينَ ﴿٦٤﴾

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارٰٓى اَوْلِيَٓاءَۘ بَعْضُهُمْ
اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍۜ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاِنَّهُ مِنْهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى
الْقَوْمَ الظَّالِمٖينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى الَّذٖينَ فٖى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فٖيهِمْ
يَقُولُونَ نَخْشٰٓى اَنْ تُصٖيبَنَا دَٓائِرَةٌۜ فَعَسَى اللّٰهُ اَنْ يَأْتِىَ بِالْفَتْحِ اَوْ اَمْرٍ
مِنْ عِنْدِهٖ فَيُصْبِحُوا عَلٰى مَٓا اَسَرُّوا فٖٓى اَنْفُسِهِمْ نَادِمٖينَۜ ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ
الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اَهٰٓؤُٓلَٓاءِ الَّذٖينَ اَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْۙ اِنَّهُمْ لَمَعَكُمْۜ
حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَاَصْبَحُوا خَاسِرٖينَ ﴿٥٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ
مِنْكُمْ عَنْ دٖينِهٖ فَسَوْفَ يَأْتِى اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُٓ اَذِلَّةٍ
عَلَى الْمُؤْمِنٖينَ اَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرٖينَۘ يُجَاهِدُونَ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ
وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَٓائِمٍۜ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتٖيهِ مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ
عَلٖيمٌ ﴿٥٤﴾ اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا الَّذٖينَ يُقٖيمُونَ
الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ
وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْغَالِبُونَۜ ﴿٥٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا
لَا تَتَّخِذُوا الَّذٖينَ اتَّخَذُوا دٖينَكُمْ هُزُوًا وَلَعِبًا مِنَ الَّذٖينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكُفَّارَ اَوْلِيَٓاءَۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ ﴿٥٧﴾

وَقَفَّيْنَا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ بِعٖيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
مِنَ التَّوْرٰيةِ وَاٰتَيْنَاهُ الْاِنْجٖيلَ فٖيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقٖينَ ٤٦ وَلْيَحْكُمْ
اَهْلُ الْاِنْجٖيلِ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ فٖيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ
اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ٤٧ وَاَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ
بَيْنَهُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَٓاءَهُمْ عَمَّا جَٓاءَكَ مِنَ الْحَقِّ
لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ
اُمَّةً وَاحِدَةً وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فٖي مَٓا اٰتٰيكُمْ فَاسْتَبِقُوا
الْخَيْرَاتِ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمٖيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
فٖيهِ تَخْتَلِفُونَ ٤٨ وَاَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعْ
اَهْوَٓاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ اَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ اِلَيْكَ
فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ اَنَّمَا يُرٖيدُ اللّٰهُ اَنْ يُصٖيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ
وَاِنَّ كَثٖيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ٤٩ اَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ
يَبْغُونَ وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ٥٠

سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ اَكَّالُونَ لِلسُّحْتِۜ فَاِنْ جَٓاؤُ۫كَ
فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ اَوْ اَعْرِضْ عَنْهُمْۚ وَاِنْ تُعْرِضْ
عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْـًٔاۜ وَاِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ
بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ
يُحَكِّمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرٰيةُ فِيهَا حُكْمُ اللّٰهِ ثُمَّ
يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَۜ وَمَٓا اُو۬لٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ اِنَّٓا
اَنْزَلْنَا التَّوْرٰيةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌۚ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ
الَّذِينَ اَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْاَحْبَارُ بِمَا
اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللّٰهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَٓاءَۚ فَلَا
تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوا بِاٰيَاتٖى ثَمَنًا قَلٖيلًاۜ
وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾
وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فٖيهَٓا اَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِۙ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ
وَالْاَنْفَ بِالْاَنْفِ وَالْاُذُنَ بِالْاُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّۙ
وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌۜ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهٖ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُۜ
وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

يُر۪يدُونَ اَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِج۪ينَ مِنْهَا
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُق۪يمٌ ﴿٣٧﴾ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُٓوا
اَيْدِيَهُمَا جَزَٓاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ
عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٣٨﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِه۪ وَاَصْلَحَ
فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوبُ عَلَيْهِۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٣٩﴾ اَلَمْ
تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُعَذِّبُ
مَنْ يَشَٓاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٤٠﴾
يَٓا اَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذ۪ينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ
مِنَ الَّذ۪ينَ قَالُٓوا اٰمَنَّا بِاَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْۚ
وَمِنَ الَّذ۪ينَ هَادُوا سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ
اٰخَر۪ينَۙ لَمْ يَأْتُوكَۜ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِه۪ۚ
يَقُولُونَ اِنْ اُو۫ت۪يتُمْ هٰذَا فَخُذُوهُ وَاِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ
فَاحْذَرُواۜ وَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللّٰهِ
شَيْـًٔاۜ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ لَمْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْۜ لَهُمْ
فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظ۪يمٌ ﴿٤١﴾

مِنْ اَجْلِ ذٰلِكَ كَتَبْنَا عَلٰى بَنٖى اِسْرَٓائٖلَ اَنَّهُ مَنْ قَتَلَ
نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِى الْاَرْضِ فَكَاَنَّمَا قَتَلَ
النَّاسَ جَمٖيعًاۜ وَمَنْ اَحْيَاهَا فَكَاَنَّمَٓا اَحْيَا النَّاسَ
جَمٖيعًاۜ وَلَقَدْ جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اِنَّ
كَثٖيرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ فِى الْاَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾
اِنَّمَا جَزٰٓؤُا الَّذٖينَ يُحَارِبُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ
فِى الْاَرْضِ فَسَادًا اَنْ يُقَتَّلُٓوا اَوْ يُصَلَّبُٓوا اَوْ تُقَطَّعَ
اَيْدٖيهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ اَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْاَرْضِۜ
ذٰلِكَ لَهُمْ خِزْىٌ فِى الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ
عَظٖيمٌ ﴿٣٣﴾ اِلَّا الَّذٖينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ
فَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٣٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا
اتَّقُوا اللّٰهَ وَابْتَغُٓوا اِلَيْهِ الْوَسٖيلَةَ وَجَاهِدُوا فٖى سَبٖيلِهٖ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا لَوْ اَنَّ لَهُمْ
مَا فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهٖ مِنْ عَذَابِ
يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿٣٦﴾

قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَٓا اَبَدًا مَا دَامُوا ف۪يهَا فَاذْهَبْ
اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَٓا اِنَّا هٰهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ى
لَٓا اَمْلِكُ اِلَّا نَفْس۪ى وَاَخ۪ى فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِق۪ينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَع۪ينَ سَنَةً
يَت۪يهُونَ فِى الْاَرْضِ فَلَا تَاْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِق۪ينَ ﴿٢٦﴾
وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَىْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ
مِنْ اَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْاٰخَرِ قَالَ لَاَقْتُلَنَّكَ قَالَ اِنَّمَا
يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّق۪ينَ ﴿٢٧﴾ لَئِنْ بَسَطْتَ اِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَن۪ى
مَٓا اَنَا بِبَاسِطٍ يَدِىَ اِلَيْكَ لِاَقْتُلَكَ اِنّ۪ٓى اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ
الْعَالَم۪ينَ ﴿٢٨﴾ اِنّ۪ٓى اُر۪يدُ اَنْ تَبُٓوءَ بِاِثْم۪ى وَاِثْمِكَ فَتَكُونَ
مِنْ اَصْحَابِ النَّارِ وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الظَّالِم۪ينَ ﴿٢٩﴾ فَطَوَّعَتْ
لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ اَخ۪يهِ فَقَتَلَهُ فَاَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِر۪ينَ ﴿٣٠﴾
فَبَعَثَ اللّٰهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِى الْاَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَار۪ى
سَوْاَةَ اَخ۪يهِ قَالَ يَا وَيْلَتٰٓى اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُونَ مِثْلَ هٰذَا
الْغُرَابِ فَاُوَارِىَ سَوْاَةَ اَخ۪ى فَاَصْبَحَ مِنَ النَّادِم۪ينَ ﴿٣١﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارٰى نَحْنُ اَبْنَٓاءُ اللّٰهِ وَاَحِبَّٓاؤُهُۜ قُلْ فَلِمَ
يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْۜ بَلْ اَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَۜ يَغْفِرُ
لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَٓاءُۜ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَاۘ وَاِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَٓاءَكُمْ
رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلٰى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ اَنْ تَقُولُوا مَا جَٓاءَنَا
مِنْ بَشٖيرٍ وَلَا نَذٖيرٍۘ فَقَدْ جَٓاءَكُمْ بَشٖيرٌ وَنَذٖيرٌۜ وَاللّٰهُ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿١٩﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ يَا قَوْمِ اذْكُرُوا
نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلَ فٖيكُمْ اَنْبِيَٓاءَ وَجَعَلَكُمْ
مُلُوكًاۗ وَاٰتٰيكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ اَحَدًا مِنَ الْعَالَمٖينَ ﴿٢٠﴾ يَا قَوْمِ
ادْخُلُوا الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتٖى كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا
عَلٰٓى اَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرٖينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِنَّ فٖيهَا
قَوْمًا جَبَّارٖينَۗ وَاِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَاۚ فَاِنْ
يَخْرُجُوا مِنْهَا فَاِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذٖينَ يَخَافُونَ
اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَۚ فَاِذَا دَخَلْتُمُوهُ
فَاِنَّكُمْ غَالِبُونَ وَعَلَى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُٓوا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ ﴿٢٣﴾

وَمِنَ الَّذٖينَ قَالُوٓا اِنَّا نَصَارٰٓى اَخَذْنَا مٖيثَاقَهُمْ
فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهٖۖ فَاَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَٓاءَ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِۜ وَسَوْفَ
يُنَبِّئُهُمُ اللّٰهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَٓا اَهْلَ
الْكِتَابِ قَدْ جَٓاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ
كَثٖيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُوا
عَنْ كَثٖيرٍۜ قَدْ جَٓاءَكُمْ مِنَ اللّٰهِ نُورٌ وَكِتَابٌ
مُبٖينٌۙ ﴿١٥﴾ يَهْدٖى بِهِ اللّٰهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ
السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ
بِاِذْنِهٖ وَيَهْدٖيهِمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ
كَفَرَ الَّذٖينَ قَالُوٓا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسٖيحُ ابْنُ مَرْيَمَۜ
قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا اِنْ اَرَادَ اَنْ يُهْلِكَ
الْمَسٖيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَاُمَّهُ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًاۜ
وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَاۜ
يَخْلُقُ مَا يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿١٧﴾

وَالَّذٖينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَٓا اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ
الْجَحٖيمِ ﴿١٠﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ
عَلَيْكُمْ اِذْ هَمَّ قَوْمٌ اَنْ يَبْسُطُٓوا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ
فَكَفَّ اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ وَعَلَى اللّٰهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ اَخَذَ اللّٰهُ مٖيثَاقَ بَنٖٓى
اِسْرَٓائٖلَۚ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَىْ عَشَرَ نَقٖيبًاۜ وَقَالَ اللّٰهُ اِنّٖى
مَعَكُمْۜ لَئِنْ اَقَمْتُمُ الصَّلٰوةَ وَاٰتَيْتُمُ الزَّكٰوةَ وَاٰمَنْتُمْ
بِرُسُلٖى وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَاَقْرَضْتُمُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا
لَاُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَلَاُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۚ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ
مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَٓاءَ السَّبٖيلِ ﴿١٢﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ
مٖيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةًۚ يُحَرِّفُونَ
الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهٖۙ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهٖۚ
وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلٰى خَٓائِنَةٍ مِنْهُمْ اِلَّا قَلٖيلًا مِنْهُمْ
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنٖينَ ﴿١٣﴾

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اِذَا قُمْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ اِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُؤُ۫سِكُمْ
وَاَرْجُلَكُمْ اِلَى الْكَعْبَيْنِۜ وَاِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُواۜ
وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَٓاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ
مِنَ الْغَٓائِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَٓاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَٓاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعٖيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْدٖيكُمْ مِنْهُۜ
مَا يُرٖيدُ اللّٰهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلٰكِنْ
يُرٖيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾ وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمٖيثَاقَهُ
الَّذٖى وَاثَقَكُمْ بِهٖٓۙ اِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَاۘ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ
اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا
كُونُوا قَوَّامٖينَ لِلّٰهِ شُهَدَٓاءَ بِالْقِسْطِۘ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ
شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰٓى اَلَّا تَعْدِلُواۜ اِعْدِلُواۗ هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰىۘ
وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ خَبٖيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذٖينَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِۙ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ عَظٖيمٌ ﴿٩﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزٖيرِ وَمَٓا اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهٖ
وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطٖيحَةُ وَمَٓا اَكَلَ السَّبُعُ اِلَّا
مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَاَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْاَزْلَامِۜ ذٰلِكُمْ
فِسْقٌۜ اَلْيَوْمَ يَئِسَ الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْ دٖينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ
وَاخْشَوْنِۜ اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دٖينَكُمْ وَاَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ
نِعْمَتٖى وَرَضٖيتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دٖينًاۜ فَمَنِ اضْطُرَّ فٖى مَخْمَصَةٍ غَيْرَ
مُتَجَانِفٍ لِاِثْمٍۙ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ٣ يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَٓا اُحِلَّ
لَهُمْۜ قُلْ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُۙ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبٖينَ
تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّٰهُۘ فَكُلُوا مِمَّٓا اَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ
وَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِۖ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ سَرٖيعُ الْحِسَابِ ٤
اَلْيَوْمَ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُۜ وَطَعَامُ الَّذٖينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْۖ
وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْۘ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذٖينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ اِذَٓا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ
مُحْصِنٖينَ غَيْرَ مُسَافِحٖينَ وَلَا مُتَّخِذٖٓى اَخْدَانٍۜ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْاٖيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُۘ وَهُوَ فِى الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرٖينَ ٥

يَسْتَفْتُونَكَۜ قُلِ اللّٰهُ يُفْت۪يكُمْ فِي الْكَلَالَةِۜ اِنِ امْرُؤٌا هَلَكَ
لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُٓ اُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَۚ وَهُوَ يَرِثُهَٓا اِنْ
لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌۜ فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَۜ
وَاِنْ كَانُٓوا اِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَٓاءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِۜ
يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اَنْ تَضِلُّواۜ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ﴿١٧٦﴾

سُورَةُ الْمَٓائِدَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ
مِائَةٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اَوْفُوا بِالْعُقُودِۜ اُحِلَّتْ لَكُمْ بَه۪يمَةُ الْاَنْعَامِ اِلَّا
مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَاَنْتُمْ حُرُمٌۜ اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ
مَا يُر۪يدُ ﴿١﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَٓائِرَ اللّٰهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ
وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَٓائِدَ وَلَٓا اٰمّ۪ينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا
مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًاۜ وَاِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُواۜ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ
اَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُواۢ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰىۖ
وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِۖ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

Maide Suresi ve Anlamı

يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا ف۪ي د۪ينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ
اِلَّا الْحَقَّ اِنَّمَا الْمَس۪يحُ ع۪يسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللّٰهِ
وَكَلِمَتُهُۚ اَلْقٰيهَٓا اِلٰى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُۘ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِه۪ۚ
وَلَا تَقُولُوا ثَلٰثَةٌۜ اِنْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْۜ اِنَّمَا اللّٰهُ اِلٰهٌ وَاحِدٌۜ
سُبْحَانَهُٓ اَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌۢ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا
فِي الْاَرْضِۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَك۪يلًا ﴿١٧١﴾ لَنْ يَسْتَنْكِفَ
الْمَس۪يحُ اَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلّٰهِ وَلَا الْمَلٰٓئِكَةُ الْمُقَرَّبُونَۜ
وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِه۪ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ
اِلَيْهِ جَم۪يعًا ﴿١٧٢﴾ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيُوَفّ۪يهِمْ اُجُورَهُمْ وَيَز۪يدُهُمْ مِنْ فَضْلِه۪ۚ وَاَمَّا الَّذ۪ينَ
اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَل۪يمًاۙ وَلَا يَجِدُونَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَص۪يرًا ﴿١٧٣﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ
قَدْ جَٓاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَٓا اِلَيْكُمْ نُورًا
مُب۪ينًا ﴿١٧٤﴾ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوا بِه۪ فَسَيُدْخِلُهُمْ
ف۪ي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍۙ وَيَهْد۪يهِمْ اِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَق۪يمًاۜ ﴿١٧٥﴾

اِنَّٓا اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ كَمَٓا اَوْحَيْنَٓا اِلٰى نُوحٍ وَالنَّبِيّٖنَ مِنْ بَعْدِهٖۚ
وَاَوْحَيْنَٓا اِلٰٓى اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ
وَعٖيسٰى وَاَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهٰرُونَ وَسُلَيْمٰنَۚ وَاٰتَيْنَا دَاوُ۫دَ
زَبُورًاۚ ﴿١٦٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا
لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَۜ وَكَلَّمَ اللّٰهُ مُوسٰى تَكْلٖيمًاۚ ﴿١٦٤﴾ رُسُلًا
مُبَشِّرٖينَ وَمُنْذِرٖينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللّٰهِ حُجَّةٌ
بَعْدَ الرُّسُلِۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَزٖيزًا حَكٖيمًا ﴿١٦٥﴾ لٰكِنِ اللّٰهُ
يَشْهَدُ بِمَٓا اَنْزَلَ اِلَيْكَ اَنْزَلَهُ بِعِلْمِهٖۚ وَالْمَلٰٓئِكَةُ يَشْهَدُونَۜ
وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهٖيدًا ﴿١٦٦﴾ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا
عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعٖيدًا ﴿١٦٧﴾ اِنَّ الَّذٖينَ
كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ
طَرٖيقًاۙ ﴿١٦٨﴾ اِلَّا طَرٖيقَ جَهَنَّمَ خَالِدٖينَ فٖيهَٓا اَبَدًاۜ وَكَانَ ذٰلِكَ
عَلَى اللّٰهِ يَسٖيرًا ﴿١٦٩﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَٓاءَكُمُ الرَّسُولُ
بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَاٰمِنُوا خَيْرًا لَكُمْۜ وَاِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ
لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٖيمًا حَكٖيمًا ﴿١٧٠﴾

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَقَتْلِهِمُ الْاَنْبِيَٓاءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللّٰهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ اِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلٰى مَرْيَمَ
بُهْتَانًا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ اِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
رَسُولَ اللّٰهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَاِنَّ الَّذِينَ
اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِى شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ اِلَّا اتِّبَاعَ
الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللّٰهُ اِلَيْهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾ وَاِنْ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ
وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ
هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ اُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ
اللّٰهِ كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾ وَاَخْذِهِمُ الرِّبٰوا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَاَكْلِهِمْ اَمْوَالَ
النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا ﴿١٦١﴾
لٰكِنِ الرَّاسِخُونَ فِى الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَٓا اُنْزِلَ
اِلَيْكَ وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ
وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اُولٰٓئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّٓوءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظُلِمَؕ وَكَانَ
اللّٰهُ سَم۪يعًا عَل۪يمًا ﴿١٤٨﴾ اِنْ تُبْدُوا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوهُ اَوْ تَعْفُوا
عَنْ سُٓوءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَد۪يرًا ﴿١٤٩﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَكْفُرُونَ
بِاللّٰهِ وَرُسُلِه۪ وَيُر۪يدُونَ اَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللّٰهِ وَرُسُلِه۪ وَيَقُولُونَ
نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍۙ وَيُر۪يدُونَ اَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ
ذٰلِكَ سَب۪يلًاۙ ﴿١٥٠﴾ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّاۚ وَاَعْتَدْنَا
لِلْكَافِر۪ينَ عَذَابًا مُه۪ينًا ﴿١٥١﴾ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِه۪
وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ اُو۬لٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْت۪يهِمْ اُجُورَهُمْؕ
وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَح۪يمًا۟ ﴿١٥٢﴾ يَسْـَٔلُكَ اَهْلُ الْكِتَابِ اَنْ تُنَزِّلَ
عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِنَ السَّمَٓاءِ فَقَدْ سَاَلُوا مُوسٰٓى اَكْبَرَ مِنْ ذٰلِكَ
فَقَالُٓوا اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْۚ ثُمَّ
اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا
عَنْ ذٰلِكَۚ وَاٰتَيْنَا مُوسٰى سُلْطَانًا مُب۪ينًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ
الطُّورَ بِم۪يثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا
لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ م۪يثَاقًا غَل۪يظًا ﴿١٥٤﴾

اَلَّذٖينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْۚ فَاِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللّٰهِ
قَالُٓوا اَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْۘ وَاِنْ كَانَ لِلْكَافِرٖينَ نَصٖيبٌۙ قَالُٓوا
اَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَۜ فَاللّٰهُ
يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ وَلَنْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لِلْكَافِرٖينَ
عَلَى الْمُؤْمِنٖينَ سَبٖيلًاࣖ ﴿١٤١﴾ اِنَّ الْمُنَافِقٖينَ يُخَادِعُونَ اللّٰهَ
وَهُوَ خَادِعُهُمْۚ وَاِذَا قَامُٓوا اِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوا كُسَالٰىۙ يُرَٓاؤُ۫نَ
النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللّٰهَ اِلَّا قَلٖيلًاۘ ﴿١٤٢﴾ مُذَبْذَبٖينَ بَيْنَ ذٰلِكَۗ
لَٓا اِلٰى هٰٓؤُلَٓاءِ وَلَٓا اِلٰى هٰٓؤُلَٓاءِۜ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ
سَبٖيلًا ﴿١٤٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرٖينَ اَوْلِيَٓاءَ
مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنٖينَۜ اَتُرٖيدُونَ اَنْ تَجْعَلُوا لِلّٰهِ عَلَيْكُمْ
سُلْطَانًا مُبٖينًا ﴿١٤٤﴾ اِنَّ الْمُنَافِقٖينَ فِي الدَّرْكِ الْاَسْفَلِ
مِنَ النَّارِۚ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصٖيرًاۙ ﴿١٤٥﴾ اِلَّا الَّذٖينَ تَابُوا وَاَصْلَحُوا
وَاعْتَصَمُوا بِاللّٰهِ وَاَخْلَصُوا دٖينَهُمْ لِلّٰهِ فَاُو۬لٰٓئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنٖينَۜ
وَسَوْفَ يُؤْتِ اللّٰهُ الْمُؤْمِنٖينَ اَجْرًا عَظٖيمًا ﴿١٤٦﴾ مَا يَفْعَلُ اللّٰهُ
بِعَذَابِكُمْ اِنْ شَكَرْتُمْ وَاٰمَنْتُمْۜ وَكَانَ اللّٰهُ شَاكِرًا عَلٖيمًا ﴿١٤٧﴾

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّام۪ينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَٓاءَ لِلّٰهِ
وَلَوْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَب۪ينَۚ اِنْ يَكُنْ غَنِيًّا
اَوْ فَق۪يرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُواۚ وَاِنْ تَلْوُٓا
اَوْ تُعْرِضُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرًا ﴿١٣٥﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُٓوا اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَالْكِتَابِ الَّذ۪ي نَزَّلَ عَلٰى رَسُولِه۪
وَالْكِتَابِ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُؕ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِه۪
وَكُتُبِه۪ وَرُسُلِه۪ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَع۪يدًا ﴿١٣٦﴾
اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ازْدَادُوا
كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَب۪يلًاؕ ﴿١٣٧﴾
بَشِّرِ الْمُنَافِق۪ينَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَل۪يمًاۙ ﴿١٣٨﴾ اَلَّذ۪ينَ يَتَّخِذُونَ
الْكَافِر۪ينَ اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِن۪ينَؕ اَيَبْتَغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ
فَاِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَم۪يعًاؕ ﴿١٣٩﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ
اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا
مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا ف۪ي حَد۪يثٍ غَيْرِه۪ۘ اِنَّكُمْ اِذًا مِثْلُهُمْؕ
اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنَافِق۪ينَ وَالْكَافِر۪ينَ ف۪ي جَهَنَّمَ جَم۪يعًاۙ ﴿١٤٠﴾

وَاِنِ امْرَاَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَٓا اَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًاۜ وَالصُّلْحُ خَيْرٌۜ
وَاُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّۜ وَاِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرًا ١٢٨ وَلَنْ تَسْتَط۪يعُٓوا اَنْ تَعْدِلُوا
بَيْنَ النِّسَٓاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَم۪يلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا
كَالْمُعَلَّقَةِۜ وَاِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا
رَح۪يمًا ١٢٩ وَاِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللّٰهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِه۪ۜ وَكَانَ اللّٰهُ
وَاسِعًا حَك۪يمًا ١٣٠ وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ
وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَاِيَّاكُمْ
اَنِ اتَّقُوا اللّٰهَۜ وَاِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَكَانَ اللّٰهُ غَنِيًّا حَم۪يدًا ١٣١ وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَك۪يلًا ١٣٢ اِنْ يَشَأْ
يُذْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِاٰخَر۪ينَۜ وَكَانَ اللّٰهُ
عَلٰى ذٰلِكَ قَد۪يرًا ١٣٣ مَنْ كَانَ يُر۪يدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ
اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۜ وَكَانَ اللّٰهُ سَم۪يعًا بَص۪يرًا ١٣٤

وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا اَبَدًاۜ وَعْدَ اللّٰهِ
حَقًّاۜ وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ ق۪يلًا ﴿١٢٢﴾ لَيْسَ بِاَمَانِيِّكُمْ
وَلَٓا اَمَانِيِّ اَهْلِ الْكِتَابِۜ مَنْ يَعْمَلْ سُٓوءًا يُجْزَ بِه۪ۙ
وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَص۪يرًا ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ
يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَاُو۬لٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَق۪يرًا ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ
اَحْسَنُ د۪ينًا مِمَّنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ
مِلَّةَ اِبْرٰه۪يمَ حَن۪يفًاۜ وَاتَّخَذَ اللّٰهُ اِبْرٰه۪يمَ خَل۪يلًا ﴿١٢٥﴾ وَلِلّٰهِ
مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
مُح۪يطًا ﴿١٢٦﴾ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَٓاءِۜ قُلِ اللّٰهُ يُفْت۪يكُمْ
ف۪يهِنَّۙ وَمَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ ف۪ي يَتَامَى النِّسَٓاءِ
الّٰت۪ي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ اَنْ تَنْكِحُوهُنَّ
وَالْمُسْتَضْعَف۪ينَ مِنَ الْوِلْدَانِۙ وَاَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامٰى
بِالْقِسْطِۜ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِه۪ عَل۪يمًا ﴿١٢٧﴾

لَا خَيْرَ ف۪ي كَث۪يرٍ مِنْ نَجْوٰيهُمْ اِلَّا مَنْ اَمَرَ بِصَدَقَةٍ
اَوْ مَعْرُوفٍ اَوْ اِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِؕ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ
ابْتِغَٓاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ فَسَوْفَ نُؤْت۪يهِ اَجْرًا عَظ۪يمًا ﴿١١٤﴾
وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى
وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَب۪يلِ الْمُؤْمِن۪ينَ نُوَلِّه۪ مَا تَوَلّٰى وَنُصْلِه۪
جَهَنَّمَؕ وَسَٓاءَتْ مَص۪يرًا ﴿١١٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ
بِه۪ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَٓاءُؕ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ
فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَع۪يدًا ﴿١١٦﴾ اِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِه۪ٓ اِلَّٓا
اِنَاثًاۚ وَاِنْ يَدْعُونَ اِلَّا شَيْطَانًا مَر۪يدًاۙ ﴿١١٧﴾ لَعَنَهُ اللّٰهُۢ وَقَالَ
لَاَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَص۪يبًا مَفْرُوضًاۙ ﴿١١٨﴾ وَلَاُضِلَّنَّهُمْ
وَلَاُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ اٰذَانَ الْاَنْعَامِ
وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللّٰهِؕ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ
وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُب۪ينًاؕ ﴿١١٩﴾
يَعِدُهُمْ وَيُمَنّ۪يهِمْؕ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ اِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾
اُو۬لٰٓئِكَ مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَح۪يصًا ﴿١٢١﴾

قصر

وَالَّذ۪ينَ

وَاسْتَغْفِرِ اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحٖيمًا ۚ ﴿١٠٦﴾ وَلَا تُجَادِلْ
عَنِ الَّذٖينَ يَخْتَانُونَ اَنْفُسَهُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ
خَوَّانًا اَثٖيمًا ۚ ﴿١٠٧﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ اللّٰهِ وَهُوَ مَعَهُمْ اِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضٰى مِنَ الْقَوْلِ ؕ
وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحٖيطًا ﴿١٠٨﴾ هَٓا اَنْتُمْ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ جَادَلْتُمْ
عَنْهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللّٰهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
اَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكٖيلًا ﴿١٠٩﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ سُٓوءًا
اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ غَفُورًا رَحٖيمًا ﴿١١٠﴾
وَمَنْ يَكْسِبْ اِثْمًا فَاِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلٰى نَفْسِهٖ ؕ وَكَانَ
اللّٰهُ عَلٖيمًا حَكٖيمًا ﴿١١١﴾ وَمَنْ يَكْسِبْ خَطٖٓيـَٔةً اَوْ اِثْمًا
ثُمَّ يَرْمِ بِهٖ بَرٖٓيـًٔا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُبٖينًا ۟ ﴿١١٢﴾
وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ
اَنْ يُضِلُّوكَ ؕ وَمَا يُضِلُّونَ اِلَّٓا اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ
مِنْ شَيْءٍ ؕ وَاَنْزَلَ اللّٰهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ
مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ ؕ وَكَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظٖيمًا ﴿١١٣﴾

وَاِذَا كُنْتَ فٖيهِمْ فَاَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلٰوةَ فَلْتَقُمْ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ
مَعَكَ وَلْيَاْخُذُٓوا اَسْلِحَتَهُمْ فَاِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا
مِنْ وَرَٓائِكُمْ وَلْتَاْتِ طَٓائِفَةٌ اُخْرٰى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا
مَعَكَ وَلْيَاْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَاَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا
لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ اَسْلِحَتِكُمْ وَاَمْتِعَتِكُمْ فَيَمٖيلُونَ
عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ كَانَ بِكُمْ
اَذًى مِنْ مَطَرٍ اَوْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَنْ تَضَعُٓوا اَسْلِحَتَكُمْ
وَخُذُوا حِذْرَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْكَافِرٖينَ عَذَابًا مُهٖينًا ﴿١٠٢﴾
فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى
جُنُوبِكُمْ فَاِذَا اطْمَاْنَنْتُمْ فَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ اِنَّ الصَّلٰوةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنٖينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا
فِي ابْتِغَٓاءِ الْقَوْمِ اِنْ تَكُونُوا تَاْلَمُونَ فَاِنَّهُمْ يَاْلَمُونَ كَمَا
تَاْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٖيمًا
حَكٖيمًا ﴿١٠٤﴾ اِنَّٓا اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ
بَيْنَ النَّاسِ بِمَٓا اَرٰيكَ اللّٰهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَٓائِنٖينَ خَصٖيمًا ﴿١٠٥﴾

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ اُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجَاهِدِينَ بِاَمْوَالِهِمْ
وَاَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللّٰهُ الْحُسْنٰى وَفَضَّلَ اللّٰهُ
الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً
وَرَحْمَةً وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٦﴾ اِنَّ الَّذِينَ تَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ
ظَالِمٖٓي اَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْاَرْضِ
قَالُٓوا اَلَمْ تَكُنْ اَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَاُولٰٓئِكَ مَاْوٰيهُمْ
جَهَنَّمُ وَسَٓاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ اِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَٓاءِ
وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾ فَاُولٰٓئِكَ
عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللّٰهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٩٩﴾ وَمَنْ يُهَاجِرْ
فِي سَبِيلِ اللّٰهِ يَجِدْ فِي الْاَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ
مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ اَجْرُهُ
عَلَى اللّٰهِ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَاِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْاَرْضِ فَلَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلٰوةِ اِنْ خِفْتُمْ اَنْ يَفْتِنَكُمُ
الَّذِينَ كَفَرُوا اِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿١٠١﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا خَطَـًٔا ج
وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَـًٔا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖٓ اِلَّٓا اَنْ يَصَّدَّقُواۜ فَاِنْ كَانَ
مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ
مُؤْمِنَةٍۜ وَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ
فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ ج فَمَنْ
لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ ز تَوْبَةً مِنَ اللّٰهِ ط
وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا
مُتَعَمِّدًا فَجَزَٓاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللّٰهُ
عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَاَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾ يَٓا اَيُّهَا
الَّذِينَ اٰمَنُٓوا اِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا
تَقُولُوا لِمَنْ اَلْقٰٓى اِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا ج
تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ز فَعِنْدَ اللّٰهِ مَغَانِمُ
كَثِيرَةٌ ط كَذٰلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ
فَتَبَيَّنُواۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فٖيهِۜ
وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ حَدٖيثًا ﴿٨٧﴾ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقٖينَ فِئَتَيْنِ
وَاللّٰهُ اَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُواۜ اَتُرٖيدُونَ اَنْ تَهْدُوا مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُۜ
وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبٖيلًا ﴿٨٨﴾ وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ
كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَٓاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ اَوْلِيَٓاءَ حَتّٰى
يُهَاجِرُوا فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِۜ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ
وَجَدْتُمُوهُمْۖ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصٖيرًاۙ ﴿٨٩﴾ اِلَّا الَّذٖينَ
يَصِلُونَ اِلٰى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مٖيثَاقٌ اَوْ جَٓاؤُ۫كُمْ حَصِرَتْ
صُدُورُهُمْ اَنْ يُقَاتِلُوكُمْ اَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْۜ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ
لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْۚ فَاِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ
وَاَلْقَوْا اِلَيْكُمُ السَّلَمَۙ فَمَا جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبٖيلًا ﴿٩٠﴾
سَتَجِدُونَ اٰخَرٖينَ يُرٖيدُونَ اَنْ يَاْمَنُوكُمْ وَيَاْمَنُوا قَوْمَهُمْۜ
كُلَّمَا رُدُّٓوا اِلَى الْفِتْنَةِ اُرْكِسُوا فٖيهَاۚ فَاِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُٓوا
اِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَيَكُفُّٓوا اَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ
ثَقِفْتُمُوهُمْۜ وَاُو۬لٰٓئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبٖينًاࣖ ﴿٩١﴾

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ اَطَاعَ اللّٰهَۚ وَمَنْ تَوَلّٰى فَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفٖيظًاؕ ﴿٨٠﴾ وَيَقُولُونَ طَاعَةٌۘ فَاِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ
بَيَّتَ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذٖى تَقُولُۜ وَاللّٰهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَۚ
فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكٖيلًا ﴿٨١﴾ اَفَلَا
يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَۜ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللّٰهِ لَوَجَدُوا فٖيهِ
اخْتِلَافًا كَثٖيرًا ﴿٨٢﴾ وَاِذَا جَٓاءَهُمْ اَمْرٌ مِنَ الْاَمْنِ اَوِ الْخَوْفِ
اَذَاعُوا بِهٖۜ وَلَوْ رَدُّوهُ اِلَى الرَّسُولِ وَاِلٰٓى اُولِى الْاَمْرِ مِنْهُمْ
لَعَلِمَهُ الَّذٖينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْۜ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ اِلَّا قَلٖيلًا ﴿٨٣﴾ فَقَاتِلْ فٖى سَبٖيلِ
اللّٰهِۚ لَا تُكَلَّفُ اِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنٖينَۚ عَسَى اللّٰهُ
اَنْ يَكُفَّ بَاْسَ الَّذٖينَ كَفَرُواۜ وَاللّٰهُ اَشَدُّ بَاْسًا وَاَشَدُّ
تَنْكٖيلًا ﴿٨٤﴾ مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصٖيبٌ
مِنْهَاۚ وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَاۜ وَكَانَ
اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُقٖيتًا ﴿٨٥﴾ وَاِذَا حُيّٖيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا
بِاَحْسَنَ مِنْهَٓا اَوْ رُدُّوهَاۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَسٖيبًا ﴿٨٦﴾

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَالْمُسْتَضْعَف۪ينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَٓاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذ۪ينَ يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ
اَهْلُهَاۚ وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّاۚ وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَص۪يرًاۜ ٧٥
اَلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا يُقَاتِلُونَ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِۚ وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ
ف۪ي سَب۪يلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُٓوا اَوْلِيَٓاءَ الشَّيْطَانِۚ اِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ
كَانَ ضَع۪يفًاۚ ٧٦ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ ق۪يلَ لَهُمْ كُفُّٓوا اَيْدِيَكُمْ وَاَق۪يمُوا
الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَۚ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ اِذَا فَر۪يقٌ مِنْهُمْ
يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّٰهِ اَوْ اَشَدَّ خَشْيَةًۚ وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ
عَلَيْنَا الْقِتَالَۚ لَوْلَٓا اَخَّرْتَنَٓا اِلٰٓى اَجَلٍ قَر۪يبٍۜ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَل۪يلٌۚ
وَالْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقٰى وَلَا تُظْلَمُونَ فَت۪يلًا ٧٧ اَيْنَ مَا تَكُونُوا
يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ ف۪ي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍۜ وَاِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ
يَقُولُوا هٰذِه۪ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۚ وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هٰذِه۪ مِنْ عِنْدِكَۜ
قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۜ فَمَا لِهٰٓؤُ۬لَٓاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ
حَد۪يثًا ٧٨ مَٓا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِۘ وَمَٓا اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ
فَمِنْ نَفْسِكَۜ وَاَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًاۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَه۪يدًا ٧٩

وَلَوْ اَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ اَنِ اقْتُلُوا اَنْفُسَكُمْ اَوِ اخْرُجُوا
مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ اِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْۜ وَلَوْ اَنَّهُمْ فَعَلُوا
مَا يُوعَظُونَ بِهٖ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاَشَدَّ تَثْبِيتًاۙ ﴿٦٦﴾ وَاِذًا
لَاٰتَيْنَاهُمْ مِنْ لَدُنَّا اَجْرًا عَظِيمًاۙ ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا
مُسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الَّذِينَ
اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّنَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَٓاءِ
وَالصَّالِحِينَۚ وَحَسُنَ اُولٰٓئِكَ رَفِيقًاۜ ﴿٦٩﴾ ذٰلِكَ الْفَضْلُ
مِنَ اللّٰهِۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا خُذُوا
حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ اَوِ انْفِرُوا جَمِيعًا ﴿٧١﴾ وَاِنَّ مِنْكُمْ
لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّۚ فَاِنْ اَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيَّ
اِذْ لَمْ اَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ اَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللّٰهِ
لَيَقُولَنَّ كَاَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنٖى
كُنْتُ مَعَهُمْ فَاَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ فَلْيُقَاتِلْ فٖى سَبِيلِ اللّٰهِ
الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِۜ وَمَنْ يُقَاتِلْ فٖى سَبِيلِ
اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ يَزْعُمُونَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوا بِمَٓا اُنْزِلَ
اِلَيْكَ وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُر۪يدُونَ اَنْ يَتَحَاكَمُٓوا
اِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ اُمِرُٓوا اَنْ يَكْفُرُوا بِه۪ۜ وَيُر۪يدُ الشَّيْطَانُ
اَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَع۪يدًا ٦٠ وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ تَعَالَوْا
اِلٰى مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَاِلَى الرَّسُولِ رَاَيْتَ الْمُنَافِق۪ينَ يَصُدُّونَ
عَنْكَ صُدُودًاۚ ٦١ فَكَيْفَ اِذَٓا اَصَابَتْهُمْ مُص۪يبَةٌۢ بِمَا
قَدَّمَتْ اَيْد۪يهِمْ ثُمَّ جَٓاؤُ۫كَ يَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ اِنْ اَرَدْنَٓا
اِلَّٓا اِحْسَانًا وَتَوْف۪يقًا ٦٢ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ يَعْلَمُ اللّٰهُ
مَا ف۪ي قُلُوبِهِمْ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ
ف۪ٓي اَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَل۪يغًا ٦٣ وَمَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ
اِلَّا لِيُطَاعَ بِاِذْنِ اللّٰهِۜ وَلَوْ اَنَّهُمْ اِذْ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ
جَٓاؤُ۫كَ فَاسْتَغْفَرُوا اللّٰهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ
لَوَجَدُوا اللّٰهَ تَوَّابًا رَح۪يمًا ٦٤ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ
حَتّٰى يُحَكِّمُوكَ ف۪يمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا
ف۪ٓي اَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْل۪يمًا ٦٥

أُولٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُۜ وَمَنْ يَلْعَنِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَص۪يراًۜ ٥٢
اَمْ لَهُمْ نَص۪يبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَاِذاً لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَق۪يراًۙ ٥٣
اَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلٰى مَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪ۚ فَقَدْ اٰتَيْنَٓا اٰلَ
اِبْرٰه۪يمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَاٰتَيْنَاهُمْ مُلْكاً عَظ۪يماً ٥٤ فَمِنْهُمْ
مَنْ اٰمَنَ بِه۪ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُۜ وَكَفٰى بِجَهَنَّمَ سَع۪يراً ٥٥ اِنَّ
الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا سَوْفَ نُصْل۪يهِمْ نَاراًۜ كُلَّمَا نَضِجَتْ
جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُوداً غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ
عَز۪يزاً حَك۪يماً ٥٦ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا اَبَداًۜ لَهُمْ ف۪يهَٓا
اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌۘ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلّاً ظَل۪يلاً ٥٧ اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُكُمْ
اَنْ تُؤَدُّوا الْاَمَانَاتِ اِلٰٓى اَهْلِهَاۙ وَاِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ اَنْ تَحْكُمُوا
بِالْعَدْلِۜ اِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِه۪ۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَم۪يعاً بَص۪يراً ٥٨
يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اَط۪يعُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُوا الرَّسُولَ وَاُو۬لِي الْاَمْرِ
مِنْكُمْۚ فَاِنْ تَنَازَعْتُمْ ف۪ي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ اِلَى اللّٰهِ وَالرَّسُولِ اِنْ كُنْتُمْ
تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَأْو۪يلاً ٥٩

حِزْبٌ ٢

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَٓائِكُمْۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّاۗ وَكَفٰى بِاللّٰهِ نَصٖيرًا ﴿٤٥﴾
مِنَ الَّذٖينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهٖ وَيَقُولُونَ
سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِاَلْسِنَتِهِمْ
وَطَعْنًا فِي الدّٖينِۜ وَلَوْ اَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا
لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاَقْوَمَۙ وَلٰكِنْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا
يُؤْمِنُونَ اِلَّا قَلٖيلًا ﴿٤٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ اٰمِنُوا
بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا
فَنَرُدَّهَا عَلٰٓى اَدْبَارِهَٓا اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّٓا اَصْحَابَ السَّبْتِۜ
وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهٖ وَيَغْفِرُ
مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَٓاءُۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰٓى اِثْمًا
عَظٖيمًا ﴿٤٨﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ يُزَكُّونَ اَنْفُسَهُمْۜ بَلِ اللّٰهُ يُزَكّٖى
مَنْ يَشَٓاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتٖيلًا ﴿٤٩﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ
عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَۜ وَكَفٰى بِهٖٓ اِثْمًا مُبٖينًا۟ ﴿٥٠﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ اُو۫تُوا
نَصٖيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ
لِلَّذٖينَ كَفَرُوا هٰٓؤُلَٓاءِ اَهْدٰى مِنَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا سَبٖيلًا ﴿٥١﴾

وَالَّذ۪ينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ رِئَٓاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ
وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَر۪ينًا فَسَٓاءَ
قَر۪ينًا ﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَنْفَقُوا
مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُۜ وَكَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَل۪يمًا ﴿٣٩﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍۚ وَاِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ اَجْرًا
عَظ۪يمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ اِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ بِشَه۪يدٍ وَجِئْنَا بِكَ
عَلٰى هٰٓؤُلَٓاءِ شَه۪يدًاۜ ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا
الرَّسُولَ لَوْ تُسَوّٰى بِهِمُ الْاَرْضُۜ وَلَا يَكْتُمُونَ اللّٰهَ حَد۪يثًا۟ ﴿٤٢﴾
يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْتُمْ سُكَارٰى حَتّٰى
تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا اِلَّا عَابِر۪ي سَب۪يلٍ حَتّٰى تَغْتَسِلُواۜ
وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَٓاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَٓائِطِ
اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَٓاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَٓاءً فَتَيَمَّمُوا صَع۪يدًا طَيِّبًا
فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْد۪يكُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا
غَفُورًا ﴿٤٣﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا نَص۪يبًا مِنَ الْكِتَابِ
يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُر۪يدُونَ اَنْ تَضِلُّوا السَّب۪يلَۜ ﴿٤٤﴾

اَلرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَٓاءِ بِمَا فَضَّلَ اللّٰهُ بَعْضَهُمْ
عَلٰى بَعْضٍ وَبِمَٓا اَنْفَقُوا مِنْ اَمْوَالِهِمْؕ فَالصَّالِحَاتُ
قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللّٰهُؕ وَالّٰت۪ي
تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ
وَاضْرِبُوهُنَّۚ فَاِنْ اَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَب۪يلًاؕ
اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيًّا كَب۪يرًا ﴿٣٤﴾ وَاِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا
فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ اَهْلِه۪ وَحَكَمًا مِنْ اَهْلِهَاۚ اِنْ يُر۪يدَٓا
اِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللّٰهُ بَيْنَهُمَاؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَل۪يمًا خَب۪يرًا ﴿٣٥﴾
وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِه۪ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ
اِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاك۪ينِ وَالْجَارِ
ذِي الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ
وَابْنِ السَّب۪يلِۙ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْؕ اِنَّ اللّٰهَ
لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًاۙ ﴿٣٦﴾ اَلَّذ۪ينَ يَبْخَلُونَ
وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ
مِنْ فَضْلِه۪ؕ وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِر۪ينَ عَذَابًا مُه۪ينًاۚ ﴿٣٧﴾

وَاللّٰهُ يُر۪يدُ اَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُر۪يدُ الَّذ۪ينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ اَنْ تَم۪يلُوا مَيْلًا عَظ۪يمًا ﴿٢٧﴾ يُر۪يدُ اللّٰهُ
اَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْۚ وَخُلِقَ الْاِنْسَانُ ضَع۪يفًا ﴿٢٨﴾ يَٓا اَيُّهَا
الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ
اِلَّٓا اَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُٓوا
اَنْفُسَكُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَح۪يمًا ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذٰلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْل۪يهِ نَارًاۜ وَكَانَ ذٰلِكَ
عَلَى اللّٰهِ يَس۪يرًا ﴿٣٠﴾ اِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَٓائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ
نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا
كَر۪يمًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِه۪ بَعْضَكُمْ
عَلٰى بَعْضٍۜ لِلرِّجَالِ نَص۪يبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَٓاءِ
نَص۪يبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَۜ وَسْـَٔلُوا اللّٰهَ مِنْ فَضْلِه۪ۜ اِنَّ اللّٰهَ
كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمًا ﴿٣٢﴾ وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا
تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَۜ وَالَّذ۪ينَ عَقَدَتْ اَيْمَانُكُمْ
فَاٰتُوهُمْ نَص۪يبَهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَه۪يدًا۟ ﴿٣٣﴾

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَٓاءِ اِلَّا مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْۚ كِتَابَ
اللّٰهِ عَلَيْكُمْۚ وَاُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَٓاءَ ذٰلِكُمْ اَنْ تَبْتَغُوا
بِاَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَۜ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ
بِهٖ مِنْهُنَّ فَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ فَرِيضَةًۜ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهٖ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٢٤﴾ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا
اَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ
اَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِۜ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيمَانِكُمْۜ
بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍۚ فَانْكِحُوهُنَّ بِاِذْنِ اَهْلِهِنَّ وَاٰتُوهُنَّ
اُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ
وَلَا مُتَّخِذَاتِ اَخْدَانٍۚ فَاِذَٓا اُحْصِنَّ فَاِنْ اَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ
فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِۜ ذٰلِكَ
لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْۜ وَاَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْۜ وَاللّٰهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٥﴾ يُرِيدُ اللّٰهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْۜ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

وَاِنْ اَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَاٰتَيْتُمْ
اِحْدٰيهُنَّ قِنْطَارًا فَلَا تَاْخُذُوا مِنْهُ شَيْـًٔا اَتَاْخُذُونَهُ
بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُبِينًا ﴿٢٠﴾ وَكَيْفَ تَاْخُذُونَهُ وَقَدْ اَفْضٰى
بَعْضُكُمْ اِلٰى بَعْضٍ وَاَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا
غَلِيظًا ﴿٢١﴾ وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ اٰبَاؤُكُمْ
مِنَ النِّسَاءِ اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ اِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا
وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٢٢﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ اُمَّهَاتُكُمْ
وَبَنَاتُكُمْ وَاَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ
وَبَنَاتُ الْاَخِ وَبَنَاتُ الْاُخْتِ وَاُمَّهَاتُكُمُ الّٰتِى
اَرْضَعْنَكُمْ وَاَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَاُمَّهَاتُ
نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ الّٰتِى فِى حُجُورِكُمْ
مِنْ نِسَائِكُمُ الّٰتِى دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَاِنْ لَمْ تَكُونُوا
دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ اَبْنَائِكُمُ
الَّذِينَ مِنْ اَصْلَابِكُمْ وَاَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْاُخْتَيْنِ
اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٣﴾

وَالّٰت۪ي يَأْت۪ينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَٓائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا
عَلَيْهِنَّ اَرْبَعَةً مِنْكُمْۚ فَاِنْ شَهِدُوا فَاَمْسِكُوهُنَّ
فِي الْبُيُوتِ حَتّٰى يَتَوَفّٰيهُنَّ الْمَوْتُ اَوْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لَهُنَّ
سَب۪يلًا ﴿١٥﴾ وَالَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا مِنْكُمْ فَاٰذُوهُمَاۚ فَاِنْ تَابَا
وَاَصْلَحَا فَاَعْرِضُوا عَنْهُمَاۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ تَوَّابًا رَح۪يمًا ﴿١٦﴾
اِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللّٰهِ لِلَّذ۪ينَ يَعْمَلُونَ السُّٓوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَر۪يبٍ فَاُو۬لٰٓئِكَ يَتُوبُ اللّٰهُ عَلَيْهِمْۜ
وَكَانَ اللّٰهُ عَل۪يمًا حَك۪يمًا ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذ۪ينَ
يَعْمَلُونَ السَّيِّـَٔاتِۚ حَتّٰٓى اِذَا حَضَرَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ
اِنّ۪ي تُبْتُ الْـٰٔنَ وَلَا الَّذ۪ينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌۜ اُو۬لٰٓئِكَ
اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا اَل۪يمًا ﴿١٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا يَحِلُّ
لَكُمْ اَنْ تَرِثُوا النِّسَٓاءَ كَرْهًاۜ وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا
بِبَعْضِ مَٓا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اِلَّٓا اَنْ يَأْت۪ينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍۚ
وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِۚ فَاِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسٰٓى
اَنْ تَكْرَهُوا شَيْـًٔا وَيَجْعَلَ اللّٰهُ ف۪يهِ خَيْرًا كَث۪يرًا ﴿١٩﴾

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ اَزْوَاجُكُمْ اِنْ لَمْ يَكُنْ
لَهُنَّ وَلَدٌۚ فَاِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ
مِمَّا تَرَكْنَ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا اَوْ دَيْنٍۜ
وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ اِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌۚ
فَاِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا اَوْ دَيْنٍۜ وَاِنْ كَانَ
رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً اَوِامْرَاَةٌ وَلَهُ اَخٌ اَوْ اُخْتٌ
فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُۚ فَاِنْ كَانُوا اَكْثَرَ
مِنْ ذٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِى الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ
وَصِيَّةٍ يُوصٰى بِهَا اَوْ دَيْنٍۙ غَيْرَ مُضَارٍّۚ وَصِيَّةً
مِنَ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌۜ ﴿١٢﴾ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِۜ
وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِى
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَاۜ وَذٰلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ
يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَاۖ وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٤﴾

لِلرِّجَالِ نَص۪يبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَۖ وَلِلنِّسَٓاءِ
نَص۪يبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ اَوْ كَثُرَۜ
نَص۪يبًا مَفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَاِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ اُو۬لُوا الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى
وَالْمَسَاك۪ينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٨﴾
وَلْيَخْشَ الَّذ۪ينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا
عَلَيْهِمْۖ فَلْيَتَّقُوا اللّٰهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَد۪يدًا ﴿٩﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ
يَأْكُلُونَ اَمْوَالَ الْيَتَامٰى ظُلْمًا اِنَّمَا يَأْكُلُونَ ف۪ي بُطُونِهِمْ
نَارًاۜ وَسَيَصْلَوْنَ سَع۪يرًا ﴿١٠﴾ يُوص۪يكُمُ اللّٰهُ ف۪ٓي اَوْلَادِكُمْ
لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِۚ فَاِنْ كُنَّ نِسَٓاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ
فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَۚ وَاِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُۜ
وَلِاَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ اِنْ كَانَ لَهُ
وَلَدٌۚ فَاِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُٓ اَبَوَاهُ فَلِاُمِّهِ الثُّلُثُۚ فَاِنْ
كَانَ لَهُٓ اِخْوَةٌ فَلِاُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوص۪ي بِهَٓا
اَوْ دَيْنٍۜ اٰبَٓاؤُ۬كُمْ وَاَبْنَٓاؤُ۬كُمْۚ لَا تَدْرُونَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ لَكُمْ
نَفْعًاۚ فَر۪يضَةً مِنَ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَل۪يمًا حَك۪يمًا ﴿١١﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ
يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذٖى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثٖيرًا وَنِسَٓاءًۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ
الَّذٖى تَسَٓاءَلُونَ بِهٖ وَالْاَرْحَامَۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقٖيبًا ﴿١﴾ وَاٰتُوا
الْيَتَامٰٓى اَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبٖيثَ بِالطَّيِّبِۖ وَلَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَهُمْ
اِلٰٓى اَمْوَالِكُمْۜ اِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبٖيرًا ﴿٢﴾ وَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تُقْسِطُوا فِى الْيَتَامٰى
فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَٓاءِ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبَاعَۚ فَاِنْ خِفْتُمْ
اَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْۜ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَلَّا تَعُولُواۜ ﴿٣﴾
وَاٰتُوا النِّسَٓاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةًۜ فَاِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا
فَكُلُوهُ هَٓنٖيـًٔا مَٓرٖيـًٔا ﴿٤﴾ وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَٓاءَ اَمْوَالَكُمُ الَّتٖى جَعَلَ اللّٰهُ
لَكُمْ قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ فٖيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٥﴾
وَابْتَلُوا الْيَتَامٰى حَتّٰٓى اِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَۚ فَاِنْ اٰنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا
فَادْفَعُٓوا اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْۚ وَلَا تَأْكُلُوهَٓا اِسْرَافًا وَبِدَارًا اَنْ يَكْبَرُواۜ
وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْۚ وَمَنْ كَانَ فَقٖيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِۜ
فَاِذَا دَفَعْتُمْ اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهِدُوا عَلَيْهِمْۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَسٖيبًا ﴿٦﴾

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنّ۪ي لَٓا اُض۪يعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ
مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰىۚ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍۚ فَالَّذ۪ينَ هَاجَرُوا وَاُخْرِجُوا
مِنْ دِيَارِهِمْ وَاُو۫ذُوا ف۪ي سَب۪يل۪ي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَاُكَفِّرَنَّ
عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَاُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۚ
ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾ لَا يَغُرَّنَّكَ
تَقَلُّبُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِۜ ﴿١٩٦﴾ مَتَاعٌ قَل۪يلٌ ثُمَّ مَاْوٰيهُمْ
جَهَنَّمُۜ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾ لٰكِنِ الَّذ۪ينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ
تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا نُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۜ
وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ لِلْاَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾ وَاِنَّ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ
يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ خَاشِع۪ينَ
لِلّٰهِۙ لَا يَشْتَرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَل۪يلًاۜ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْۜ اِنَّ اللّٰهَ سَر۪يعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

سُورَةُ النِّسَٓاءِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ
مِائَةٌ وَسِتٌّ وَسَبْعُونَ اٰيَةً

وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ
وَلَا تَكْتُمُونَهُۘ فَنَبَذُوهُ وَرَٓاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِه۪ ثَمَنًا
قَل۪يلًاۜ فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذ۪ينَ يَفْرَحُونَ
بِمَٓا اَتَوْا وَيُحِبُّونَ اَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ
بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿١٨٨﴾ وَ لِلّٰهِ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ۟ ﴿١٨٩﴾ اِنَّ ف۪ي خَلْقِ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَاٰيَاتٍ لِاُو۫لِي
الْاَلْبَابِۚ ﴿١٩٠﴾ اَلَّذ۪ينَ يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى
جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ ف۪ي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۚ رَبَّنَا
مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًاۚ سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾
رَبَّنَٓا اِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ اَخْزَيْتَهُۜ وَمَا لِلظَّالِم۪ينَ
مِنْ اَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَٓا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَاد۪ي لِلْا۪يمَانِ
اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّاۗ رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ
عَنَّا سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِۚ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَنَا
عَلٰى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْم۪يعَادَ ﴿١٩٤﴾

لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذٖينَ قَالُٓوا اِنَّ اللّٰهَ فَقٖيرٌ وَنَحْنُ
اَغْنِيَٓاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْاَنْبِيَٓاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ
وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرٖيقِ ﴿١٨١﴾ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ
اَيْدٖيكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبٖيدِ ﴿١٨٢﴾ اَلَّذٖينَ
قَالُٓوا اِنَّ اللّٰهَ عَهِدَ اِلَيْنَٓا اَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتّٰى يَاْتِيَنَا
بِقُرْبَانٍ تَاْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَٓاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلٖى
بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذٖى قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِقٖينَ ﴿١٨٣﴾ فَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ
جَٓاؤُ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنٖيرِ ﴿١٨٤﴾ كُلُّ
نَفْسٍ ذَٓائِقَةُ الْمَوْتِ وَاِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُورَكُمْ يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَاُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ
فَازَ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَٓا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ لَتُبْلَوُنَّ
فٖٓى اَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذٖينَ اُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذٖينَ اَشْرَكُٓوا اَذًى كَثٖيرًا
وَاِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ ﴿١٨٦﴾

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌۙ وَاتَّبَعُوا
رِضْوَانَ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ ذُوفَضْلٍ عَظ۪يمٍ ﴿١٧٤﴾ اِنَّمَا ذٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ
يُخَوِّفُ اَوْلِيَٓاءَهُۖ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿١٧٥﴾
وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذ۪ينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِۚ اِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ
شَيْـًٔاۜ يُر۪يدُ اللّٰهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْاٰخِرَةِۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظ۪يمٌ ﴿١٧٦﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْا۪يمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ
شَيْـًٔاۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اَنَّمَا
نُمْل۪ي لَهُمْ خَيْرٌ لِاَنْفُسِهِمْۜ اِنَّمَا نُمْل۪ي لَهُمْ لِيَزْدَادُٓوا اِثْماًۚ وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُه۪ينٌ ﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِن۪ينَ عَلٰى مَٓا اَنْتُمْ عَلَيْهِ
حَتّٰى يَم۪يزَ الْخَب۪يثَ مِنَ الطَّيِّبِۜ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُطْلِعَكُمْ
عَلَى الْغَيْبِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَجْتَب۪ي مِنْ رُسُلِه۪ مَنْ يَشَٓاءُ فَاٰمِنُوا
بِاللّٰهِ وَرُسُلِه۪ۚ وَاِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ اَجْرٌ عَظ۪يمٌ ﴿١٧٩﴾
وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذ۪ينَ يَبْخَلُونَ بِمَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪ هُوَ خَيْرًا
لَهُمْۜ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْۜ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِه۪ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ وَلِلّٰهِ
م۪يرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرٌ۟ ﴿١٨٠﴾

وَمَٓا اَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِيَعْلَمَ
الْمُؤْمِن۪ينَۙ ﴿١٦٦﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذ۪ينَ نَافَقُواۚ وَق۪يلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا
ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ اَوِ ادْفَعُواۜ قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْۜ
هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ اَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْا۪يمَانِۚ يَقُولُونَ بِاَفْوَاهِهِمْ
مَا لَيْسَ ف۪ي قُلُوبِهِمْۜ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَۚ ﴿١٦٧﴾ اَلَّذ۪ينَ
قَالُوا لِاِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ اَطَاعُونَا مَا قُتِلُواۜ قُلْ فَادْرَؤُا
عَنْ اَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ
الَّذ۪ينَ قُتِلُوا ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ اَمْوَاتًاۜ بَلْ اَحْيَٓاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ
يُرْزَقُونَۙ ﴿١٦٩﴾ فَرِح۪ينَ بِمَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪ۙ وَيَسْتَبْشِرُونَ
بِالَّذ۪ينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْۙ اَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَۢ ﴿١٧٠﴾ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍۙ وَاَنَّ اللّٰهَ
لَا يُض۪يعُ اَجْرَ الْمُؤْمِن۪ينَۚۛ ﴿١٧١﴾ اَلَّذ۪ينَ اسْتَجَابُوا لِلّٰهِ وَالرَّسُولِ
مِنْ بَعْدِ مَٓا اَصَابَهُمُ الْقَرْحُۜۛ لِلَّذ۪ينَ اَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا اَجْرٌ
عَظ۪يمٌۚ ﴿١٧٢﴾ اَلَّذ۪ينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ اِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ ا۪يمَانًاۗ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَك۪يلُ ﴿١٧٣﴾

وَلَئِنْ مُتُّمْ اَوْ قُتِلْتُمْ لَاِلَى اللّٰهِ تُحْشَرُونَ ١٥٨ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ
لِنْتَ لَهُمْۚ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلٖيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَۖ
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْاَمْرِۚ فَاِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلٖينَ ١٥٩ اِنْ يَنْصُرْكُمُ
اللّٰهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْۚ وَاِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذٖى
يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهٖۜ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ١٦٠
وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ اَنْ يَغُلَّۜ وَمَنْ يَغْلُلْ يَاْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۚ
ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ١٦١ اَفَمَنِ
اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللّٰهِ كَمَنْ بَٓاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰيهُ جَهَنَّمُۜ
وَبِئْسَ الْمَصٖيرُ ١٦٢ هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ بَصٖيرٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ١٦٣ لَقَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنٖينَ اِذْ بَعَثَ فٖيهِمْ
رَسُولًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِهٖ وَيُزَكّٖيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَۚ وَاِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ ١٦٤
اَوَلَمَّٓا اَصَابَتْكُمْ مُصٖيبَةٌ قَدْ اَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَاۙ قُلْتُمْ اَنّٰى هٰذَاۜ
قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِكُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ١٦٥

ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ اَمَنَةً نُعَاسًا يَغْشٰى
طَٓائِفَةً مِنْكُمْ وَطَٓائِفَةٌ قَدْ اَهَمَّتْهُمْ اَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللّٰهِ
غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ مِنْ شَيْءٍ
قُلْ اِنَّ الْاَمْرَ كُلَّهُ لِلّٰهِ يُخْفُونَ فٖٓي اَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ
يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هٰهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ
فٖي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذٖينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ اِلٰى مَضَاجِعِهِمْ
وَلِيَبْتَلِيَ اللّٰهُ مَا فٖي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فٖي قُلُوبِكُمْ
وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ١٥٤ اِنَّ الَّذٖينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ
الْتَقَى الْجَمْعَانِ اِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا
وَلَقَدْ عَفَا اللّٰهُ عَنْهُمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ حَلٖيمٌ ١٥٥ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ
اٰمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذٖينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِاِخْوَانِهِمْ اِذَا
ضَرَبُوا فِي الْاَرْضِ اَوْ كَانُوا غُزًّى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا
وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللّٰهُ ذٰلِكَ حَسْرَةً فٖي قُلُوبِهِمْ وَاللّٰهُ يُحْيٖي
وَيُمٖيتُ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ ١٥٦ وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فٖي سَبٖيلِ
اللّٰهِ اَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ١٥٧

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنْ تُطِيعُوا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا
يَرُدُّوكُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِر۪ينَ ١٤٩
بَلِ اللّٰهُ مَوْلٰيكُمْۚ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِر۪ينَ ١٥٠
سَنُلْق۪ى ف۪ى قُلُوبِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَٓا
اَشْرَكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِه۪ سُلْطَانًاۚ وَمَاْوٰيهُمُ
النَّارُۜ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِم۪ينَ ١٥١ وَلَقَدْ
صَدَقَكُمُ اللّٰهُ وَعْدَهُٓ اِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِاِذْنِه۪ۚ حَتّٰٓى
اِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِى الْاَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ
مَٓا اَرٰيكُمْ مَا تُحِبُّونَۜ مِنْكُمْ مَنْ يُر۪يدُ الدُّنْيَا
وَمِنْكُمْ مَنْ يُر۪يدُ الْاٰخِرَةَۚ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْۚ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْۜ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ ١٥٢ اِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُ۫نَ عَلٰٓى اَحَدٍ
وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ ف۪ٓى اُخْرٰيكُمْ فَاَثَابَكُمْ
غَمًّا بِغَمٍّ لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ وَلَا
مَٓا اَصَابَكُمْۜ وَاللّٰهُ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ١٥٣

وَلِيُمَحِّصَ اللّٰهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرٖينَ ﴿١٤١﴾ اَمْ
حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذٖينَ جَاهَدُوا
مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرٖينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ
مِنْ قَبْلِ اَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَاَيْتُمُوهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾
وَمَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ اَفَائِنْ مَاتَ
اَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰى عَقِبَيْهِ
فَلَنْ يَضُرَّ اللّٰهَ شَيْـًٔا وَسَيَجْزِى اللّٰهُ الشَّاكِرٖينَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ
لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ
ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهٖ مِنْهَا
وَسَنَجْزِى الشَّاكِرٖينَ ﴿١٤٥﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ
كَثٖيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَٓا اَصَابَهُمْ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوا
وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصَّابِرٖينَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ
اِلَّٓا اَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَاِسْرَافَنَا فٖٓى اَمْرِنَا وَثَبِّتْ
اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرٖينَ ﴿١٤٧﴾ فَاٰتٰيهُمُ اللّٰهُ ثَوَابَ
الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنٖينَ ﴿١٤٨﴾

وَسَارِعُوا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمٰوَاتُ
وَالْاَرْضُ اُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ١٣٣ اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّٓاءِ
وَالضَّرَّٓاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ
وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ١٣٤ وَالَّذِينَ اِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً
اَوْ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ
وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اللّٰهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَا فَعَلُوا
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ١٣٥ اُولٰٓئِكَ جَزَٓاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ
وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ
اَجْرُ الْعَامِلِينَ ١٣٦ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا
فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ١٣٧
هٰذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ١٣٨ وَلَا تَهِنُوا
وَلَا تَحْزَنُوا وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ١٣٩
اِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُ وَتِلْكَ
الْاَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا
وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَٓاءَ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ١٤٠

اِذْ هَمَّتْ طَٓائِفَتَانِ مِنْكُمْ اَنْ تَفْشَلَاۙ وَاللّٰهُ وَلِيُّهُمَاۜ وَعَلَى اللّٰهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ بِبَدْرٍ وَاَنْتُمْ اَذِلَّةٌۚ
فَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾ اِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنٖينَ اَلَنْ
يَكْفِيَكُمْ اَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلٰثَةِ اٰلَافٍ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ
مُنْزَلٖينَۜ ﴿١٢٤﴾ بَلٰٓىۙ اِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ هٰذَا
يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ اٰلَافٍ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُسَوِّمٖينَ ﴿١٢٥﴾
وَمَا جَعَلَهُ اللّٰهُ اِلَّا بُشْرٰى لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهٖۜ
وَمَا النَّصْرُ اِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ الْعَزٖيزِ الْحَكٖيمِۙ ﴿١٢٦﴾ لِيَقْطَعَ
طَرَفًا مِنَ الَّذٖينَ كَفَرُٓوا اَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَٓائِبٖينَ ﴿١٢٧﴾
لَيْسَ لَكَ مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ اَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ اَوْ يُعَذِّبَهُمْ
فَاِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾ وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ
يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١٢٩﴾
يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبٰٓوا اَضْعَافًا مُضَاعَفَةًۖ
وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَۚ ﴿١٣٠﴾ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتٖٓي اُعِدَّتْ
لِلْكَافِرٖينَۚ ﴿١٣١﴾ وَاَطٖيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَۚ ﴿١٣٢﴾

اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَٓا اَوْلَادُهُمْ
مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا وَاُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ١١٦
مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فٖي هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رٖيحٍ فٖيهَا صِرٌّ
اَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ فَاَهْلَكَتْهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللّٰهُ وَلٰكِنْ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ١١٧ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا
لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا
مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَٓاءُ مِنْ اَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفٖي صُدُورُهُمْ
اَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْاٰيَاتِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ١١٨ هَٓا اَنْتُمْ
اُو۬لَٓاءِ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهٖ
وَاِذَا لَقُوكُمْ قَالُٓوا اٰمَنَّا وَاِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْاَنَامِلَ
مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ١١٩ اِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَاِنْ تُصِبْكُمْ
سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَاِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ
شَيْـًٔا اِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحٖيطٌ ١٢٠ وَاِذْ غَدَوْتَ مِنْ اَهْلِكَ
تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنٖينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللّٰهُ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ ١٢١

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْاُمُورُ ﴿١٠٩﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِۜ وَلَوْ اٰمَنَ
اَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْۜ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَاَكْثَرُهُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَنْ يَضُرُّوكُمْ اِلَّٓا اَذًىۜ وَاِنْ يُقَاتِلُوكُمْ
يُوَلُّوكُمُ الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ
الذِّلَّةُ اَيْنَ مَا ثُقِفُوا اِلَّٓا بِحَبْلٍ مِنَ اللّٰهِ وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ
وَبَٓاؤُ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُۜ
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ
الْاَنْبِيَٓاءَ بِغَيْرِ حَقٍّۜ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾
لَيْسُوا سَوَٓاءًۜ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اُمَّةٌ قَٓائِمَةٌ يَتْلُونَ اٰيَاتِ
اللّٰهِ اٰنَٓاءَ الَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ
الْاٰخِرِ وَيَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِۜ وَاُولٰٓئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾
وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُۜ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَاَنْتُمْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ اٰيَاتُ اللّٰهِ وَفٖيكُمْ
رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللّٰهِ فَقَدْ هُدِىَ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿١٠١﴾
يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقَاتِهٖ وَلَا تَمُوتُنَّ اِلَّا
وَاَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمٖيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا
وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَٓاءً فَاَلَّفَ بَيْنَ
قُلُوبِكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهٖٓ اِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ
مِنَ النَّارِ فَاَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهٖ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾ وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ اُمَّةٌ يَدْعُونَ اِلَى الْخَيْرِ
وَيَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذٖينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ
مَا جَٓاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظٖيمٌ ﴿١٠٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ
وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَاَمَّا الَّذٖينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ اَكَفَرْتُمْ بَعْدَ
اٖيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَاَمَّا الَّذٖينَ
ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفٖى رَحْمَةِ اللّٰهِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ
اٰيَاتُ اللّٰهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللّٰهُ يُرٖيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمٖينَ ﴿١٠٨﴾

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ط وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ
فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلٖيمٌ ﴿٩٢﴾ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِبَنٖٓى اِسْرَٓائٖلَ
اِلَّا مَا حَرَّمَ اِسْرَٓائٖلُ عَلٰى نَفْسِهٖ مِنْ قَبْلِ اَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرٰيةُ ط قُلْ
فَأْتُوا بِالتَّوْرٰيةِ فَاتْلُوهَٓا اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ ﴿٩٣﴾ فَمَنِ افْتَرٰى
عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٤﴾
قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ اِبْرٰهٖيمَ حَنٖيفًا ط وَمَا كَانَ
مِنَ الْمُشْرِكٖينَ ﴿٩٥﴾ اِنَّ اَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذٖى بِبَكَّةَ
مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمٖينَ ج ﴿٩٦﴾ فٖيهِ اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ اِبْرٰهٖيمَ ج
وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ اٰمِنًا ط وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ
اِلَيْهِ سَبٖيلًا ط وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمٖينَ ﴿٩٧﴾
قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ ق وَاللّٰهُ شَهٖيدٌ
عَلٰى مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبٖيلِ
اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاَنْتُمْ شُهَدَٓاءُ ط وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اِنْ تُطٖيعُوا فَرٖيقًا
مِنَ الَّذٖينَ اُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ اٖيمَانِكُمْ كَافِرٖينَ ﴿١٠٠﴾

قُلْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَٓا اُنْزِلَ عَلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ
وَاِسْمٰع۪يلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَٓا اُو۫تِيَ مُوسٰى
وَع۪يسٰى وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْۖ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْۘ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ د۪ينًا فَلَنْ
يُقْبَلَ مِنْهُۚ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِر۪ينَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ يَهْدِي
اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ ا۪يمَانِهِمْ وَشَهِدُٓوا اَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ
وَجَٓاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُۜ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَ ﴿٨٦﴾
اُو۬لٰٓئِكَ جَزَٓاؤُ۬هُمْ اَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالنَّاسِ
اَجْمَع۪ينَۙ ﴿٨٧﴾ خَالِد۪ينَ ف۪يهَاۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَۙ ﴿٨٨﴾ اِلَّا الَّذ۪ينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا
فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٨٩﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بَعْدَ
ا۪يمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ
هُمُ الضَّٓالُّونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ اَحَدِهِمْ مِلْءُ الْاَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ افْتَدٰى
بِه۪ۜ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِر۪ينَ ﴿٩١﴾

وَاِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُنَ اَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ ج وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ
اللّٰهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ج وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُؤْتِيَهُ اللّٰهُ الْكِتَابَ
وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي
مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ
الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ لا ﴿٧٩﴾ وَلَا يَاْمُرَكُمْ اَنْ تَتَّخِذُوا
الْمَلٰٓئِكَةَ وَالنَّبِيِّنَ اَرْبَابًا ط اَيَاْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ اِذْ اَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ع ﴿٨٠﴾ وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّنَ لَمَٓا اٰتَيْتُكُمْ
مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَٓاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ
لَتُؤْمِنُنَّ بِهٖ وَلَتَنْصُرُنَّهُ ط قَالَ ءَاَقْرَرْتُمْ وَاَخَذْتُمْ عَلٰى
ذٰلِكُمْ اِصْرِى ط قَالُٓوا اَقْرَرْنَا ط قَالَ فَاشْهَدُوا وَاَنَا مَعَكُمْ
مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَنْ تَوَلّٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾ اَفَغَيْرَ دِينِ اللّٰهِ يَبْغُونَ وَلَهُٓ اَسْلَمَ مَنْ
فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَاِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ
الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾ وَقَالَتْ طَٓائِفَةٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ
اٰمِنُوا بِالَّذٖٓى اُنْزِلَ عَلَى الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُٓوا
اٰخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَا تُؤْمِنُٓوا اِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دٖينَكُمْ
قُلْ اِنَّ الْهُدٰى هُدَى اللّٰهِ اَنْ يُؤْتٰٓى اَحَدٌ مِثْلَ مَٓا اُوتٖيتُمْ
اَوْ يُحَٓاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْتٖيهِ مَنْ
يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلٖيمٌ ﴿٧٣﴾ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهٖ مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ
ذُوالْفَضْلِ الْعَظٖيمِ ﴿٧٤﴾ وَمِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ اِنْ تَاْمَنْهُ
بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّهٖٓ اِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ اِنْ تَاْمَنْهُ بِدٖينَارٍ لَا يُؤَدِّهٖٓ اِلَيْكَ
اِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَٓائِمًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِى
الْاُمِّيّٖنَ سَبٖيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾
بَلٰى مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهٖ وَاتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقٖينَ ﴿٧٦﴾ اِنَّ
الَّذٖينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَاَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلٖيلًا اُولٰٓئِكَ
لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَلَا يَنْظُرُ
اِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكّٖيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿٧٧﴾

اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾
قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا اِلٰى كَلِمَةٍ سَوَٓاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
اَلَّا نَعْبُدَ اِلَّا اللّٰهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهٖ شَيْـًٔا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِاَنَّا
مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَٓاجُّونَ فٖٓي اِبْرٰهٖيمَ وَمَٓا
اُنْزِلَتِ التَّوْرٰيةُ وَالْاِنْجٖيلُ اِلَّا مِنْ بَعْدِهٖ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾
هَٓا اَنْتُمْ هٰٓؤُلَٓاءِ حَاجَجْتُمْ فٖيمَا لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ فَلِمَ
تُحَٓاجُّونَ فٖيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ اِبْرٰهٖيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلٰكِنْ
كَانَ حَنٖيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ ﴿٦٧﴾ اِنَّ اَوْلَى
النَّاسِ بِاِبْرٰهٖيمَ لَلَّذٖينَ اتَّبَعُوهُ وَهٰذَا النَّبِيُّ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا
وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿٦٨﴾ وَدَّتْ طَٓائِفَةٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ
لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ اِلَّٓا اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾
يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

رَبَّنَا اٰمَنَّا بِمَا اَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ
الشَّاهِدٖينَ ٥٣ وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللّٰهُۜ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِرٖينَ ٥٤
اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا عٖيسٰٓى اِنّٖى مُتَوَفّٖيكَ وَرَافِعُكَ اِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ
مِنَ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذٖينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذٖينَ
كَفَرُٓوا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِۚ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ فٖيمَا كُنْتُمْ فٖيهِ تَخْتَلِفُونَ ٥٥ فَاَمَّا الَّذٖينَ كَفَرُوا
فَاُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدٖيدًا فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۘ وَمَا لَهُمْ مِنْ
نَاصِرٖينَ ٥٦ وَاَمَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفّٖيهِمْ
اُجُورَهُمْۜ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمٖينَ ٥٧ ذٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ
مِنَ الْاٰيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكٖيمِ ٥٨ اِنَّ مَثَلَ عٖيسٰى عِنْدَ اللّٰهِ
كَمَثَلِ اٰدَمَۜ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ٥٩
اَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرٖينَ ٦٠ فَمَنْ حَٓاجَّكَ
فٖيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ اَبْنَٓاءَنَا
وَاَبْنَٓاءَكُمْ وَنِسَٓاءَنَا وَنِسَٓاءَكُمْ وَاَنْفُسَنَا وَاَنْفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَى الْكَاذِبٖينَ ٦١

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِى الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾
قَالَتْ رَبِّ اَنّٰى يَكُونُ لِى وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِى بَشَرٌۜ قَالَ
كَذٰلِكِ اللّٰهُ يَخْلُقُ مَا يَشَٓاءُۜ اِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰيةَ
وَالْاِنْجِيلَۚ ﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا اِلٰى بَنٖٓى اِسْرَٓائِلَ اَنّٖى قَدْ جِئْتُكُمْ
بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْۙ اَنّٖٓى اَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطّٖينِ كَهَيْـَٔةِ
الطَّيْرِ فَاَنْفُخُ فٖيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِاِذْنِ اللّٰهِۚ وَاُبْرِئُ الْاَكْمَهَ
وَالْاَبْرَصَ وَاُحْيِ الْمَوْتٰى بِاِذْنِ اللّٰهِۚ وَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَاْكُلُونَ
وَمَا تَدَّخِرُونَۙ فٖى بُيُوتِكُمْۜ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لَكُمْ
اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَۚ ﴿٤٩﴾ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَىَّ مِنَ التَّوْرٰيةِ
وَلِاُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذٖى حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِاٰيَةٍ
مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطٖيعُونِ ﴿٥٠﴾ اِنَّ اللّٰهَ رَبّٖى وَرَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُۜ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقٖيمٌ ﴿٥١﴾ فَلَمَّٓا اَحَسَّ عٖيسٰى
مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ اَنْصَارٖٓى اِلَى اللّٰهِۜ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِۚ اٰمَنَّا بِاللّٰهِۚ وَاشْهَدْ بِاَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُۚ قَالَ رَبِّ هَبْ لٖي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةًۚ
اِنَّكَ سَمٖيعُ الدُّعَٓاءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَٓائِمٌ يُصَلّٖي
فِي الْمِحْرَابِۙ اَنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ
مِنَ اللّٰهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحٖينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ
اَنّٰى يَكُونُ لٖي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَاَتٖي عَاقِرٌۜ قَالَ
كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَفْعَلُ مَا يَشَٓاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لٖٓي اٰيَةًۜ قَالَ
اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ اِلَّا رَمْزًاۜ وَاذْكُرْ رَبَّكَ
كَثٖيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ ﴿٤١﴾ وَاِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ
يَا مَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰيكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفٰيكِ عَلٰى نِسَٓاءِ
الْعَالَمٖينَ ﴿٤٢﴾ يَا مَرْيَمُ اقْنُتٖي لِرَبِّكِ وَاسْجُدٖي وَارْكَعٖي مَعَ
الرَّاكِعٖينَ ﴿٤٣﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ الْغَيْبِ نُوحٖيهِ اِلَيْكَۜ وَمَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُونَ اَقْلَامَهُمْ اَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَۖ وَمَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ اِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ يَا مَرْيَمُ اِنَّ
اللّٰهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُۗ اسْمُهُ الْمَسٖيحُ عٖيسَى ابْنُ
مَرْيَمَ وَجٖيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبٖينَۙ ﴿٤٥﴾

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًاۚۛ وَمَا عَمِلَتْ
مِنْ سُٓوءٍۚۛ تَوَدُّ لَوْ اَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُٓ اَمَدًا بَعِيدًاۜ وَيُحَذِّرُكُمُ
اللّٰهُ نَفْسَهُۜ وَاللّٰهُ رَؤُ۫فٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ
فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْۜ وَاللّٰهُ غَفُورٌ
رَح۪يمٌ ﴿٣١﴾ قُلْ اَط۪يعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَۚ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ
الْكَافِر۪ينَ ﴿٣٢﴾ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰٓى اٰدَمَ وَنُوحًا وَاٰلَ اِبْرٰه۪يمَ وَاٰلَ
عِمْرٰنَ عَلَى الْعَالَم۪ينَۙ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍۜ وَاللّٰهُ سَم۪يعٌ
عَل۪يمٌۚ ﴿٣٤﴾ اِذْ قَالَتِ امْرَاَتُ عِمْرٰنَ رَبِّ اِنّ۪ي نَذَرْتُ لَكَ مَا ف۪ي بَطْن۪ي
مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنّ۪يۚ اِنَّكَ اَنْتَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا
قَالَتْ رَبِّ اِنّ۪ي وَضَعْتُهَٓا اُنْثٰىۜ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْۜ وَلَيْسَ
الذَّكَرُ كَالْاُنْثٰىۚ وَاِنّ۪ي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَاِنّ۪ٓي اُع۪يذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا
مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّج۪يمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ
وَاَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًاۙ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّاۜ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا
الْمِحْرَابَۙ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًاۚ قَالَ يَا مَرْيَمُ اَنّٰى لَكِ هٰذَاۜ قَالَتْ
هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَٓاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا نَص۪يبًا مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ اِلٰى
كِتَابِ اللّٰهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَر۪يقٌ مِنْهُمْ وَهُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّٓا اَيَّامًا
مَعْدُودَاتٍۖ وَغَرَّهُمْ ف۪ي د۪ينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ اِذَا
جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ ف۪يهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ
مَنْ تَشَٓاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَٓاءُۘ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَٓاءُ وَتُذِلُّ
مَنْ تَشَٓاءُۜ بِيَدِكَ الْخَيْرُۜ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ الَّيْلَ
فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِۘ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّۘ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَٓاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾
لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِر۪ينَ اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِن۪ينَۚ
وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللّٰهِ ف۪ي شَيْءٍ اِلَّٓا اَنْ تَتَّقُوا
مِنْهُمْ تُقٰيةًۜ وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهُۜ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَص۪يرُ ﴿٢٨﴾
قُلْ اِنْ تُخْفُوا مَا ف۪ي صُدُورِكُمْ اَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ اللّٰهُۜ وَيَعْلَمُ
مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٢٩﴾

اَلَّذٖينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ اِنَّنَآ اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ النَّارِۚ ﴿١٦﴾ اَلصَّابِرٖينَ وَالصَّادِقٖينَ وَالْقَانِتٖينَ
وَالْمُنْفِقٖينَ وَالْمُسْتَغْفِرٖينَ بِالْاَسْحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ اللّٰهُ
اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۙ وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَٓائِمًا بِالْقِسْطِۜ
لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُۜ ﴿١٨﴾ اِنَّ الدّٖينَ عِنْدَ اللّٰهِ
الْاِسْلَامُ۠ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذٖينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ
مَا جَٓاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْۜ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاٰيَاتِ
اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ سَرٖيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَاِنْ حَٓاجُّوكَ فَقُلْ
اَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلّٰهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِۜ وَقُلْ لِلَّذٖينَ اُو۫تُوا
الْكِتَابَ وَالْاُمِّيّٖنَ ءَاَسْلَمْتُمْۜ فَاِنْ اَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْاۚ
وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُۜ وَاللّٰهُ بَصٖيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠﴾
اِنَّ الَّذٖينَ يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيّٖنَ بِغَيْرِ
حَقٍّۙ وَيَقْتُلُونَ الَّذٖينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِۙ
فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلٖيمٍ ﴿٢١﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذٖينَ حَبِطَتْ
اَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۘ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرٖينَ ﴿٢٢﴾

اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَٓا اَوْلَادُهُمْ
مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا ۜ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ۙ ﴿١٠﴾ كَدَاْبِ اٰلِ
فِرْعَوْنَ ۙ وَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۜ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا ۚ فَاَخَذَهُمُ
اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْ ۜ وَاللّٰهُ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾ قُلْ لِلَّذ۪ينَ
كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ اِلٰى جَهَنَّمَ ۜ وَبِئْسَ
الْمِهَادُ ﴿١٢﴾ قَدْ كَانَ لَكُمْ اٰيَةٌ ف۪ي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا ۜ فِئَةٌ
تُقَاتِلُ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَاُخْرٰى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ
رَاْيَ الْعَيْنِ ۜ وَاللّٰهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِه۪ مَنْ يَشَٓاءُ ۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ
لَعِبْرَةً لِاُو۬لِي الْاَبْصَارِ ﴿١٣﴾ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ
مِنَ النِّسَٓاءِ وَالْبَن۪ينَ وَالْقَنَاط۪يرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ
وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْاَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ۜ ذٰلِكَ
مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَاٰبِ ﴿١٤﴾ قُلْ
اَؤُ۬نَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذٰلِكُمْ ۜ لِلَّذ۪ينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
جَنَّاتٌ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا وَاَزْوَاجٌ
مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ ۜ وَاللّٰهُ بَص۪يرٌ بِالْعِبَادِ ۚ ﴿١٥﴾

سُورَةُ اٰلِ عِمْرٰنَ مَدَنِيَّةٌ
وَهِىَ مِائَتَا اٰيَةٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

الٓمٓ ۚ ١ اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۙ الْحَيُّ الْقَيُّومُۜ ٢ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَاَنْزَلَ التَّوْرٰيةَ وَالْاِنْج۪يلَۙ ٣ مِنْ قَبْلُ هُدًى
لِلنَّاسِ وَاَنْزَلَ الْفُرْقَانَۜ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ
شَد۪يدٌۜ وَاللّٰهُ عَز۪يزٌ ذُو انْتِقَامٍ ٤ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْفٰى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْاَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَٓاءِۜ ٥ هُوَ الَّذ۪ي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْاَرْحَامِ كَيْفَ يَشَٓاءُۜ
لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ٦ هُوَ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ
مِنْهُ اٰيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ اُمُّ الْكِتَابِ وَاُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌۜ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ
ف۪ي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَٓاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَٓاءَ تَاْو۪يلِه۪ۚ
وَمَا يَعْلَمُ تَاْو۪يلَهُٓ اِلَّا اللّٰهُۢ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ اٰمَنَّا بِه۪ۙ كُلٌّ
مِنْ عِنْدِ رَبِّنَاۚ وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّٓا اُو۬لُوا الْاَلْبَابِ ٧ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا
بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةًۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ٨ رَبَّنَٓا
اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ ف۪يهِۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْم۪يعَادَ ٩

Al-i İmran Suresi ve Anlamı

بسم الله الرحمن الرحيم

SÖZLÜK

A

ahenk: Uygunluk, uyum, düzen.

ahiret: İnsanın öldükten sonra dirilip sonsuza dek kalacağı ve Allah'a (cc) hesap vereceği yer, öbür dünya.

ashab: bk. "sahabi" maddesi.

aşir: Bir dinî tören sırasında veya cemaatle namaz kılınıp dua edildikten sonra okunan Kur'an ayetleri.

ayet: Kur'an surelerini oluşturan kısımlardan her biri.

B

besmele: ''Esirgeyen ve bağışlayan Allah'ın (cc) adı ile" anlamına gelen ve bir işe başlarken söylenilen bismillahirrahmânirrahîm sözü, bismillah.

C-Ç

Cebrail: Allah (cc) tarafından peygamberlere vahiy getirmekle görevlendirilen, dört büyük melekten biri.

cehennem: 1. Ateş, ateş çukuru, derin hendek. 2. Çok sıcak, çok sıkıntılı yer. 3. İnanılması gereken şeylere inanmayan ya da inandığı hâlde inanmayanların hayatını sürdüren ve günahı affedilmeyen insanların ahiret âleminde cezalandırılacakları yer.

cennet: 1. Bahçe, çok güzel ve ferahlık veren yer; meyvelik, ağaçların, suların ve gölgelerin bol olduğu yer; uçmak. 2. Günahsız, günahları affedilen ya da günahlarının cezasını cehennemde çekmiş olan müminlerin, içerisinde sonsuza dek kalacakları yer.

D-E-F

farz: İslam dininde, özür olmadıkça yapılması zorunlu, yapılmaması günah sayılan ibadet.

fecir: Tan kızıllığı.

G-Ğ-H

hafız: Kur'an'ı bütünüyle ezbere bilen kimse.

hâlik: Yaratıcı.

hayır: İyilik, karşılık beklenmeden yapılan yardım. İyi, hayırlı, yararlı, faydalı.

hesap günü: Dinen yükümlü insanların inançlarından ve dünyada yaptıkları iyilik ve kötülüklerden dolayı Allah (cc) tarafından ahirette hesaba çekilecekleri gün, ceza günü, din günü, ahiret günü, haşir günü.

hidayet: Doğru yol, hak yol, Müslümanlık yolu.

hüsran: Beklenilen şeyin elde edilememesi yüzünden duyulan acı.

I-İ-J

ibadet: 1. Boyun eğme, itaat etme, saygı duyma. Kulluk etme, tapınma. 2. Tevhit inancına bağlı kalarak sadece Allah (cc) emrettiği için ona sevgi, saygı ve tazim göstermek amacıyla Allah'ın (cc) rızasını kazanmak için niyet ederek belirli zamanlarda ve şekillerde yapılan iş, amel.

ifa: Bir işi yapma, yerine getirme.

inanç: 1. İnanılan şey, itikat, iman, bir fikre olan bağımlılık. 2. Birine duyulan güven. 3. İslam dinini son din olarak kabul edip onun içerisinde bulunan her şeye gönülden bağlanıp Allah'ın (cc) emirlerine teslim olma.

irade: 1. Allah'ın (cc) dilemesi, arzu etmesi, tercih etmesi ve dilediğini yerine getirmesi anlamlarında Allah'ın (cc) sıfatlarından biri.

SÖZLÜK

2. İnsanın düşünüp karar vermesi, yapılması veya yapılmaması eşit olan çeşitli davranışlardan birini beğenip tercih etmesi.

K

kâri: 1. Kur’an tilavet eden, okuyan. 2. Kur’an lafızlarını özellikleri ve okunuş incelikleriyle bilen. Çoğulu kurrâ.

kıraat: 1. Okuma, telaffuz etme, tilavet. 2. Hz. Peygamber’in okuma biçimini örnek alarak Kur’an-ı Kerim’i harflerin çıkış yerlerine ve tecvit kurallarına uygun olarak okuma.

kıraat ilmi: Kur’an kelimelerinin farklı okunuşlarını inceleyen bilim dalı.

kıskançlık: Bir kimse bir üstünlük gösterdiğinde veya sevilen birisinin, başkası ile ilgilendiği kanısına varıldığında takınılan olumsuz tutum.

kıyamet: Dünyanın sonu ve bütün ölülerin dirilerek mahşerde toplanacağı zaman, hesap günü, kıyamet günü, mahşer günü.

kurrâ: Kur’an-ı Kerim’i sahih rivayetlere göre okuyan uzman okuyucular.

L

lâzım: Lüzumlu olan, gerekli, gereken.

lin: Yumuşak olmak.

M

mabet: Tapınak. Özel bir konuda sevgi ve saygı ile bağlanmanın ortaya konulduğu yer.

mahfaza: İçinde değerli eşyaların saklandığı kutu, kılıf.

mahzen: Yer altı, bodrum.

materyal: Gereç. Yazılı, sözlü, görüntülü, kaydedilmiş her türlü belge.

meknun: Gizli, saklı.

mushaf: 1. Kur’an-ı Kerim’in adlarından biri. 2. Hz. Peygamber’e gelmiş olan vahiylerin tümünün iki kapak arasına konulmuş olan biçimi. 3. Fatiha suresinden Nas suresine kadar tüm Kur’an surelerinin iki kapak arasına girmiş biçimi.

münezzeh: Temiz, arı, pak. Eksik ve kusurdan uzak olmak.

mütevatir: Arkası kesilmeden birbirini izleyen, birbiri ardına gelen, toplumdan topluma kesintisiz olarak aktarılan, nakledilen.

N

nâmahrem: 1. Mahrem olmayan, yasak olmayan, el, yabancı. 2. Evlenilmesi dinen yasak olmayan kişi.

namütenahi: Sonsuz, ucu bucağı olmayan.

nefer: Tek adam, kişi, şahıs.

noksan: Azlık, tam olmayış, eksiklik.

O-Ö

öğüt: Bir kimseye yapması veya yapmaması gereken şeyler için söylenen söz, nasihat.

P-R

Rahîm: Yaratmış olduğu bütün varlıklara karşılıksız rızık veren, yarattıklarını koruyan, esirgeyen, bağışlayan ve merhamet eden, ahirette ise sadece mümin kullarına şefkat eden.

Rahman: Dünyada, bütün canlılara şefkat gösteren, mümin-kâfir ayrımı yapmaksızın insanlara merhamet eden, her türlü nimeti sürekli veren, rahmeti sonsuz olan.

S-Ş

sahabi: Hz. Peygamber zamanında yaşamış, Müslüman olarak Hz.Peygamber'i çok kısa bir süre olsa da görmüş, onun sohbetinde bulunmuş ve yine Müslüman olarak ölmüş kimse. Çoğuluna sahabe veya ashab denir.

salat-ı ümmiyye: Hz. Peygamber'e ve onun soyundan gelenlere saygı bildirmek için okunan dua.

salatüselam: "Allah'ın rahmeti ve bereketi, Hz. Muhammed'in (sav), ailesinin ve ona iman edenlerin üzerine olsun." anlamında 'Allahümme salli ala Muhammedin ve ala âli Muhammed' biçimindeki dua cümlesi. Salatüselama, "salavat-ı şerife" veya "salat-ı şerife" de denir. Birçok şekli olmakla beraber en yaygın olanları: "Sallallahu aleyhi vesellem", "Allahümme salli ala Muhammedin ve ala âli Muhammed" "Allahümme salli ala seyyidina Muhammedin ve ala âlihi vesahbihi vesellim" ve "Salli-Barik" dualarıdır. Salatüselam, yazımda (sav) kısaltmasıyla gösterilir.

sebat: Sözde durma, ahde vefa etme.

sevap: Hayırlı bir davranış karşısında Allah (cc) tarafından verilecek ödül.

sinsi: Gizli, kurnazca, alttan alta iş gören.

sure: Kur'an'ın yüz on dört bölümünden her biri.

şer: Kötülük, fenalık, günah.

şeytan: Hz. Âdem'e secde etmediği için cennetten kovulan, insanları Allah'ın (cc) emirlerine karşı kışkırtan, kötülüğe yönelten cin, iblis.

T

tabii: Doğal.

teorik: Kuramsal.

tesbih: "Sübhanallah" sözünü söyleme. Allah'ı (cc) her türlü eksik ve yanlış anlayıştan uzak tutmak, kutsamak.

U-Ü

ümmet: Din ve inanç birliği temelinde bir araya gelen ve aynı peygambere bağlanan insanlar topluluğu, bir din üzerinde birleşen millet.

V-Y-Z

vahiy: Gizli konuşmak, fısıldamak, seslenmek, ilham etmek, işaret etmek. Allah'ın (cc) buyruk, yasak ve öğütlerini insanlara ulaştırmak üzere peygamberlerine özel bir yolla iletmesidir.

vasıl: Birleştirmek, yan yana getirmek, ulaştırmak, bağlamak.

vecd: Şiddetli dinî duygu ve heyecan hâli, coşma.

vesvese: Kuruntu. Yanlış ve yersiz düşünce, evham.

yermek: Birinin veya bir şeyin kusurlarını ortaya koymak.

KAYNAKÇA

AHMED bin HANBEL, Ebu Abdullah Ahmed bin Muhammed eş-Şeybanî, *Müsned*, Beyrut: Âlemü'l-Kütüb, 1998.

ALTUNTAŞ, Halil, Muzaffer ŞAHİN, *Kur'ân-ı Kerîm Meâli*, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2005.

ATEŞ, Süleyman, *Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meali*, Ankara: Yeni Ufuklar Neşriyat, 1980.

AYDOĞAN, İlyas, Demirhan ÜNLÜ, *Tecvid Bilgisi ve Kur'an-ı Kerim'in Kıraatı*, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1985.

BEYATLI, Yahya Kemal, *Kendi Gökkubbemiz*, İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları, 2007.

BİLMEN, Ömer Nasuhi, *Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Meali*, İstanbul: İpek Yayınları, 2001.

BUHARİ, Ebu Abdullah Muhammed bin İsmail, *Sahih-i Buhari*, İstanbul: Çağrı Yayınları, 1992.

CERRAHOĞLU, İsmail, *Tefsir Usulü*, Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1971.

ÇAĞRICI, Mustafa, İbrahim Kâfi DÖNMEZ, Sadreddin GÜMÜŞ, Hayreddin KARAMAN, *Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsiri*, C 1, 2, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2016.

ÇETİN, Abdurrahman, *Kur'an Okuma Esasları*, Bursa: Emin Yayınları, 2013.

DOĞAN, D. Mehmet, *Büyük Türkçe Sözlük*, İstanbul: İz Yayınları, 1986.

EBU DAVUD, Süleyman bin Eş'as es-Sicistânî, *Sünen-i Ebu Davud*, İstanbul: Çağrı Yayınları, 1992.

ERSOY, Mehmet Akif, *Safahat,* ed. Mehmet Ertuğrul Düzdağ, Türkiye Diyanet Vakfı, 2018.

İBNİ MACE, Ebu Abdullah Muhammed bin Yezid, *Sünen*, çev. Haydar Hatiboğlu, İstanbul: Kahraman Yayınları, 1982.

KARAÇAM, İsmail, *Kur'an-ı Kerim'in Okunma Kaideleri ve Faziletleri*, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1995.

KISAKÜREK, Necip Fazıl, *Çile*, İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 1996.

Kur'an-ı Kerim ve Açıklamalı Meali, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2001.

MEB, *Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*, Ankara, 2022.

MÜSLİM, Ebu'l-Hüseyin el-Kuşeyri en-Nisâbûrî Müslim bin el-Haccâc, *Sahih-i Müslim*, Beyrut, 1987.

ARI, Mehmet Ali, *Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları*, İstanbul: Nümune Matbaacılık, 1993.

Türkçe Sözlük, Ankara: Türk Dil Kurumu, 2005.

ÜNLÜ, Demirhan, *Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi*, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1976.

Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu, 2005.

YAZIR, Muhammed Hamdi, *Hak Dini Kur'an Dili*, C 1-9, İstanbul: Eser Neşriyat, 1979.

GENEL AĞ KAYNAKLARI

www.tdk.gov.tr

www.kuran.diyanet.gov.tr

Kitaba ait Görsel Kaynakça'ya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

CEVAP ANAHTARI

1. ÜNİTE

A GRUBU
1. Y
2. D
3. D
4. Y
5. D

B GRUBU
6. 1. Çıkış

C GRUBU
7. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13,14, 15, 16
8. 7, 10, 11
9. 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 15
10. 2, 13, 14, 16
11. 1, 6, 7, 12
12. 4, 8, 11

Ç GRUBU
13. C
14. C
15. E
16. D
17. B
18. A
19. E
20. D

2. ÜNİTE

A GRUBU
1.
h. Rabbicalnî
a. Rabbena
ç. Kunut
g. Rabbi Yessir
c. Sübhaneke
j. Barik
e. Salli
b. Tahiyyat

B GRUBU
2. a. 3, 4, 5, 6, 7
b. 5, 3, 4, 7, 6
3. a. 1, 2, 5, 8, 9
b. 8, 2, 1, 9, 5

C GRUBU
4. A
5. B
6. A
7. C
8. E
9. D
10. D
11. E

3. ÜNİTE

A GRUBU
1. Y
2. D
3. Y
4. D
5. D
6. D
7. Y
8. D
9. D
10. Y

B GRUBU
11. 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 12
12. 1, 4, 6
13. 1, 2, 9, 10, 11
14. 2, 10
15. 1, 7
16. 3, 4
17. 5, 11, 12
18. 3, 7, 8
19. 6, 8
20. 2, 12
21. 10, 12
22. 1, 3, 9, 10
23. 4, 10
24. 1, 2
25. 5, 11

C GRUBU
26. D
27. B
28. D
29. B
30. C
31. C
32. A
33. D
34. A
35. E

5. ÜNİTE

A GRUBU
1.
g. "Allah'ın yardım ve zaferi geldiğinde"
e. "Bu evin Rabb'ine kulluk etsin."
k. "Karanlığı çöktüğü zaman gecenin kötülüğünden"
d. "O, kendisinden başka ilah olmayan Allah'tır."
h. "Öyleyse Rabb'in için namaz kıl ve kurban kes."
ç. "Malı da kazandıkları da kendisine bir fayda vermedi."
b. "O, mal yığar ve sayar durur."
f. "Eğer kesin bilgiye sahip olsaydınız böyle yapmazdınız."

B GRUBU
2. D
3. C
4. B
5. C
6. A
7. C
8. C
9. D
10. E
11. A
12. B

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

KUR'AN-I KERİM 9. Sınıf

T.C. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI | ORTAÖĞRETİM | DERS KİTABI

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

KUR'AN-I KERİM

9. Sınıf

